

NE VORBEȘTE
PĂRINTELE
CLEOPA

11

NE VORBEȘTE

PĂRINTELE CLEOPA

11

Carte tipărită cu binecuvântarea
I.P.S. DANIEL
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Ediție îngrijită de
Arhimandrit Ioanichie Bălan

Ediția a II-a

MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA
2004

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CLEOPA ILIE, ARHIMANDRIT

Ne vorbește părintele Cleopa / Arhim. Cleopa Ilie. -
Ed. a 2-a. - Vânători-Neamț : Mănăstirea Sihăstria, 2001
13 vol.

ISBN 973-86836-2-9

Vol. 11. - 2004. - ISBN 973-86896-3-5

281.95(047.53)

CUVÂNT ÎNAINTE

Cu binecuvântarea Domnului nostru Iisus Hristos și cu rugăciunile Preacuratei Maicii Sale, iată, am ajuns la al unsprezecelea volum din seria „*Ne vorbește Părintele Cleopa*”, cunoscută în toată țara.

Textul, ca de obicei, este clar, pe înțelesul tuturor, și cuprinde sfaturi duhovnicești, cuvinte de înțelepciune, predici și îndemnuri sfinte, atât pentru intelectuali, cât și pentru credincioșii de rând.

Suntem foarte bucuroși când descoperim cuvinte duhovnicești noi din tezaurul inepuizabil al Prea Cuvioșiei sale. De aceea ne străduim în continuare să scoatem la lumină cât mai multe cuvinte din cele scrise și vorbite de Părintele Cleopa până în ceasul mutării sale la cele cerești.

În acest volum am inclus câteva predici rostite cu diferite ocazii, în urmă cu peste 20 de ani. Dintre ele amintim: *Predică la Duminica Tuturor Sfinților*, *Predică la Evanghelia femeii gârbove* și *Predică la vindecarea copilului lunatic*.

Apoi am continuat cu câteva istorioare legate de puterea rugăciunilor Bisericii. Nu am evitat să reamintim și despre păcatul capital care stăpânește astăzi cea mai mare parte a omenirii, adică avortul, pe care Sfînția sa îl combătea întotdeauna cu multă asprime.

Un alt aspect pe care Părintele Cleopa pune foarte mare accent este nepăsarea părinților față de creșterea copiilor, prezentat în capitolul *Cele 14 pricini pentru care vor fi judecați părinții care nu-și cresc copiii în frica și certarea Domnului*.

De asemenea, Prea Cuvioșia sa nu uita să amintească în predicile sale și despre dragostea de Dumnezeu, dând numeroase exemple din Viețile Sfinților, precum în povestirile despre *Sfântul Ignatie Teoforul* și *Melchisedec, împăratul Salemului*.

În sfârșit, Părintele Cleopa ne îndeamnă pe toți la pocăință în capitolul despre sfârșitul lumii și venirea Domnului, dând destule citate din Sfânta Scriptură și de la Sfinții Părinți.

Fie ca și acest volum mult așteptat să fie tuturor bunilor creștini spre îndreptare, spre mângâiere și folos duhovnicesc.

Arhimandrit Ioanichie Bălan

Sfânta Mănăstire Sihăstria,
Acoperământul Maicii Domnului
1 octombrie 2001

PREDICĂ
la
DUMINICA TUTUROR SFINȚILOR

Astăzi Biserica lui Iristos cea dreptmăritoare face pomenirea nu la un sfânt, nu la doi, nu la zece, nu la o sută, nu la o mie de sfinți, ci face pomenirea tuturor sfinților. Mare sărbătoare este astăzi. Căci dacă „pomenirea dreptului este cu laude”, pomenirea dreptilor și a tuturor sfinților, cu câtă laudă nu se face!

Astăzi, fraților, s-a împlinit proorocia marelui prooroc Isaia, care zice: *Veselește-te, stearpă, care nu nașteai, că ți-a înmulțit ție Cel Prea Înalt*¹. Cu adevărat Biserica cea stearpă din păgâni, astăzi prăznuiește mulțimea cea nenumărată a sfinților săi. Astăzi Biserica cea stearpă din păgâni, logodită cu Iristos, a născut de șapte ori, cum a zis prin Duhul Sfânt, proorocița Ana: *Căci cea stearpă șapte a născut*². Care-s cei șapte? Dumnezeuieștii Părinți spun că toate cetele sfinților din ceruri și toți dreptii se împart în șapte cete. Întâi este Maica Domnului, apoi urmează cetele Apostolilor, a Proorocilor, a Ierarhilor, a Mucenicilor, a Cuvioșilor Părinți și a șaptea ceată, a tuturor dreptilor celor din veac adormiți.

Dar știe oare cineva numărul sfinților? Nu! Dar al îngerilor? Nici pe acela nu-l știe. Ce spune marele

¹ Isaia 54, 1; Galateni 4, 27

² I Regi 2, 5.

răbdător Iov? *Oastea cerului cine o va număra?*³ Tot așa și de sfinți ne arată Duhul Sfânt, că nu se știe numărul lor. Sfinții, cum știți, sunt prietenii lui Dumnezeu⁴. Dar dacă sunt prietenii lui Dumnezeu să căutăm și alte mărturii despre felul cum sunt ei și cât sunt de mulți. Să auzim pe proorocul care zice: *Iar eu am cinstit foarte pe prietenii Tăi, Dumnezeule!*

Și după ce arată stăpânirea lor asupra dracilor, asupra lumii, asupra trupurilor, asupra tuturor patimilor, zice Duhul Sfânt: *Foarte s-au întărit stăpânirile lor*⁵. Căci prietenii lui Dumnezeu au stăpânit în lumea aceasta peste patimile lor, iar după ce s-au desăvârșit, în ceruri stăpânesc împreună cu Iristos peste toată lumea. Și după ce arată stăpânirile lor, Duhul Sfânt ne arată că noi nu putem ști numărul lor. Căci spune: *Număra-voi pe dânșii și mai mult decât nisipul se vor înmulți* (Ps. 138, 18).

Cine a putut sau poate vreodată să numere nisipul mării? Ia o mână de nisip și vei vedea că trebuie să stai luni de zile ca să o numeri. Dar nisipul care înconjoară toate mările de sub cer, cine-l va număra vreodată? S-au înregistrat în Martirologul Roman, în Minei, în Proloage și în Viețile Sfinților câțiva sfinți. Dar aceștia sunt mult prea puțini față de numărul lor din ceruri. S-au înregistrat zece milioane nouă sute șaiszeci și șase de martiri, dar numărul lor, cum am spus, nu-l știe nimeni, pentru că e mai mare decât nisipul mării. Câți sunt martiri numai cu voia, câți se mântuiesc în fiecare zi! Sfântul Ambrozie al

³ Iov 25, 3; Ieremia 33, 22; Psalm 67, 18; Daniel 7, 10;

⁴ Psalm 138, 17; Ioan 15, 14.

⁵ Psalm 138, 17; Iov 42, 48; Iacov 5, 16; Petru 2, 11.

Mediolanului a văzut o mare de catran, din care ieșeau mii și mii de porumbei, care zburau la cer. Și a zis despre ei că sunt sufletele care în fiecare ceas se mântuiesc din iad, prin mijlocirea Bisericii lui Hristos. Biserica, care e trupul lui Hristos, îi trimite la Capul ei din cer. Deci nu se pot număra toți sfinții, precum nici toți îngerii.

Dar oare de ce s-a pus azi Evanghelia care începe așa: *Cel ce va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și Eu pentru dânsul înaintea Tatălui Meu Care este în ceruri.* Și iarăși: *Cel ce iubește pe tată, sau pe mamă, sau pe frate, sau pe soră, sau holde, sau moșii, sau altceva din lumea aceasta, mai mult decât pe Mine, nu este vrednic să fie ucenic al Meu.* De ce s-a pus azi tocmai Evanghelia aceasta? Cei ce-au rânduit pericopele evanghelice n-au fost oameni neînvățați. Au fost sfinți mari și au ales fiecare parte a Evangheliei după sărbătoarea potrivită ei.

Știți de ce s-a pus azi textul acesta: *Cel ce va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și Eu...*? Pentru că toți sfinții lui Dumnezeu cei din veac L-au mărturisit pe El în două feluri: prin cuvânt și prin fapta lor. Așa au mărturisit proorocii pe Dumnezeu, așa apostolii, așa martirii, așa cuvioșii, așa ierarhii, așa cuvioasele mucenițe, tot așa dreptii cei din veac.

Dar de ce e nevoie de mărturisire ca să te poți face sfânt? Sau de ce trebuie să fii drept ca să te mântuiești? De ce este nevoie să-L mărturisim pe Hristos? Iată de ce: Omul nu-i numai o ființă de lut, fără suflet. Omul are două părți, are o parte văzută și

una nevăzută. Dar acestea se unesc într-un singur ipostas, așa se cheamă omul întreg, alcătuit din trup și din suflet. Și nu-i drept ce zic unii: „Este de ajuns să cred în inima mea în Dumnezeu, dar de mărturisit aceasta în fața tuturor nu-i nevoie”. Aceștia se înșeală. În ziua Judecării, chiar cuvintele Evangheliei de astăzi vor muștra pe toți aceia care socotesc că-i de ajuns să creadă în taină, fără să mărturisească atunci când e nevoie pe Hristos. Căci spune marele Apostol Pavel: *Cu inima să credeți spre dreptate și cu gura să mărturisiți spre mântuire*⁶.

Deci, când credem în Hristos înlăuntru, negreșit trebuie să-L mărturisim și în afară. Să audă și alții mărturisirea noastră și să vadă și alții faptele noastre. Căci a spus Domnul în Evanghelie: *Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune, să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri*. Nu-i de ajuns să crezi în taină, ca să te mântuiești. Când ești întrebat, trebuie negreșit să mărturisești, căci dacă te vei rușina, sau dacă te vei teme, sau vei urmări alte interese și nu vei mărturisi la arătare, nu poți să fii cu Iisus Hristos. Și El Se va lepăda de tine înaintea Tatălui Său și înaintea tuturor îngerilor din ceruri.

Dar de ce s-a spus mai departe în Evanghelie: *Cel ce iubește pe tatăl său, sau pe mama sa, sau pe nevasta sa, sau pe copiii săi, sau pe frați, sau pe surorile sale, sau via, sau moșia, sau chiar viața sa – cum se spune la Luca – mai mult decât pe Mine, nu este vrednic să se numească ucenic al Meu*. Oare este

⁶ Fapte 8, 37, Romani 10, 9, 10

mai bine să urâm noi pe tata sau pe mama și pe frații noștri și pe prietenii noștri? Oare nu se spune în porunca a cincea din decalog: *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământ*? Oare nu cumva se contrazice Evanghelia cu Decalogul? Nu! Doamne ferește.

Ca să ne putem lămurii, să ne aducem aminte de porunca cea dintâi din lege. Ce spune aceea? *Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta*. De ce a numit trei părți din om? Cu mare dreptate poruncește Dumnezeu să-L iubim din toată inima, din tot cugetul și din toată puterea. El ne-a dat nouă și sufletul și mintea și trupul. Când auzi *din toată inima*, sau în altă parte *din tot sufletul*, să înțelegi partea cea nevăzută. Când zice: *din tot cugetul*, înțelege mintea omului. Iar când zice *din toată vârtutea*, înțelege puterea trupului. Deci trebuie să iubim pe Dumnezeu din toată ființa noastră. Iar în porunca a doua din lege a dat un îndreptar pentru iubirea aproapelui. *Iar pe aproapele tău să-l iubești ca pe tine însuși*.

Ia seama că în porunca întâi din lege, când cere să iubim pe Dumnezeu, nu arată granița până unde să-l iubim, ci cere să-L iubim fără margini. Dar când a vorbit de iubirea aproapelui, în care intră și tata și mama, a pus o graniță: ca însuși pe tine. „Îmi ești tată, îmi ești mamă, soră, cumnată, văr, nepot, dar eu vreau să mă mântuiesc și ca să mă mântuiesc trebuie să fac cutare faptă bună sau cutare. Dar te iubesc atât cât mă urmezi pe mine în credință. Iar dacă tu, tată, sau mamă, sau soră, mă tragi pe mine de la Dumnezeu, sau mă îndemni să calc o poruncă a lui Dumnezeu,

sau să fac o nedreptate, eu nu te pot iubi pe tine mai mult decât pe Hristos”.

Așadar, nu trebuie să urâm pe părinți, sau pe frați, sau pe oricare om din lume, căci zice: *Nu vei urî pe tot omul*. Dar când acel om vrea să mă despartă de Dumnezeu, atunci trebuie să știu că nu-mi este prieten, căci este vrăjmașul lui Dumnezeu, și Duhul Sfânt zice că dacă el urăște pe Domnul și poruncile Lui, și tu trebuie să-l urăști pe dânsul: *Pe cei ce te urăsc pe Tine, Doamne, i-am urât și neprieteni s-au făcut mie și cu urâciune desăvârșită i-am urât pe ei*⁷.

Ai auzit? Când cineva care îți era ție ochi sau mână sau picior, adică țineai la el ca la ochiul drept și ca la mâna dreaptă și te foloseai de el, s-a răzvrătit împotriva lui Dumnezeu și nu mai vrea să meargă după Hristos, să-l urăști din toată inima, cu urâciune desăvârșită. Pentru ce? S-a făcut vrăjmaș al lui Dumnezeu. Iată cum se cumpănește iubirea. Iată cum se chivernisește dragostea de Dumnezeu și dragostea față de aproapele. Către Dumnezeu trebuie să fie fără margini, iar către aproapele mărginită. Numai atâta te iubesc pe tine, cât mă iubesc și pe mine și mai mult nu, că nu-mi dă voie porunca a doua din lege.

Deci n-avem voie să iubim pe nimeni și nici o zidire din veacul acesta mai mult decât pe Dumnezeu. Nici pe tatăl și pe mama, nici banii, nici vitele, nici păsările, nici averea, nici bogăția, nici dregătoria, nici cinstea, nimic mai mult ca pe Dumnezeu, dacă vrem să fim ucenici ai lui Hristos Iisus. Căci odată ce am iubit zidirea mai mult decât pe Ziditorul, ne facem

⁷ Psalm 96, 11; Prov. 8, 13; Rom. 12, 9.

vrăjmași ai lui Dumnezeu și ne despărțim de Dumnezeu după dreptate, că ne-am închinat zidirii și nu lui Dumnezeu.

Ce spune Evanghelia mai departe? Petru, când a auzit că nu trebuie să iubești pe tată sau pe mamă mai mult decât pe Dumnezeu, s-a gândit la sine. Căci amintindu-și că el a lăsat totul atunci când l-a chemat Mântuitorul pe lacul Tiberiada, unde era împreună cu Andrei, cu Iacov și cu Ioan, a spus lui Hristos cu îndrăzneală: *Iată, noi am lăsat toate și am urmat Ție, oare ce va fi nouă?* Da, el a lăsat totul. Nu numai corăbioara și luntrea și lopata au lăsat Petru și Andrei. Nu. Dacă lăsau numai atât, nu erau ucenici ai lui Iisus Hristos. Ei au lăsat și tată, și mamă, și soră și frate și patimile lor.

Nu-i de ajuns să lași numai averea pentru Hristos. Trebuie să lași și ura și zavistia și desfrăul și furtișagul și minciuna și răutatea și pâra și invidia și lenevia și nebăgarea de seamă și toate fărădelegile și păcatul. Abia atunci ne facem cu adevărat ucenici ai lui Hristos, când lăsăm toate. Și când zicem *toate*, arătăm și păcatele și patimile cele sufletești. Toate trebuie lăsate ca să ajungem ucenici ai lui Hristos.

Câtă vreme inima noastră e lipită de ceva din lumea de aici, de o femeie sau de bani, sau de casă sau de dregătorie, sau de cinste, sau de tată, sau de mamă, sau de rudenie, sau de prieteni, sau de cunoscuți, sau de trai bun, sau de beție sau de orice ar fi, ea nu poate să placă lui Dumnezeu. Nu putem să iubim și pe Dumnezeu și pe Mamona, care în limba siriană înseamnă bogăție.

Nu putem iubi pe Dumnezeu și păcatul, Doamne ferește! Dumnezeu cere inima noastră. *Dă-mi, fiule, inima ta!* Câtă vreme inima noastră nu-i cu Dumnezeu, suntem mincinoși și fățarnici și vicleni. Inima noastră este atunci nedreaptă. Căci a zis marele Pavel lui Simon Magul: *Vrăjmașule a toată dreptatea, inima ta nu-i dreaptă cu Dumnezeu.* Dumnezeu se uita la inima lui Simon, că inima lui era legată de bani. Căci el spusese apostolului: *Dă-mi și mie darul acesta ca să pot să tămăduiesc pe oameni.* Credea că Duhul Sfânt Se cumpără cu bani! Iar Pavel, care era plin de Duhul Sfânt, i-a spus lui Simon vrăjitorul că inima lui nu-i legată de Dumnezeu, ci de bani și de slava veacului acestuia. Iar Dumnezeu se uită la inimă și câtă vreme vede că inima noastră nu-i cu Dânsul, nu putem fi ai Lui. El cere să-L iubim din toată inima și din tot cugetul.

Câtă vreme mintea noastră este legată de grijile veacului și de bani, ea nu poate fi a lui Hristos. Câtă vreme trupul nostru este scufundat în lucrarea păcatului, nu poate fi al lui Hristos. La fel nici inima, dacă nu-L iubește pe El. Deci ființa noastră s-a despărțit de Hristos prin păcatele ei și de aceea ni se cere să-L mărturisim și cu faptele și cu gura și să-L iubim din toată inima, din tot cugetul și din toată puterea.

Deci când marele Apostol Petru și ceilalți au zis: *Iată, noi am lăsat toate*, au zis: am lăsat vicleșugul, necredința, fățarnicia și mândria, am lăsat și traiul bun, am lăsat și avere și rudenie și ne-am lipit cu inima numai de Tine. Ei puteau deci să fie ucenici ai Lui.

Și ce le făgăduiește Hristos? *Voi, care ați lăsat toate pentru Mine* (adică averea, cinstea, dregătoria, păcatele și patimile, și cele dinlăuntru și cele dinafară), *când va ședea Fiul Omului pe scaunul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.* Auzi câtă cinste le dă?

Dar oare credeți că scaunele de acolo vor fi de marmoră? Pe astfel de scaune vor ședea Petru și Pavel și Andrei și Vartolomei și Filip și Toma și toți ceilalți? Doamne ferește! Cele douăsprezece scaune pe care vor sta cei 12 apostoli arată slava, mărirea și cinstea pe care o vor avea în jurul lui Hristos, când vor judeca împreună cu El toate neamurile, când vor chema cerul de sus și pământul de jos, ca să aleagă pe poporul Său (Ps. 49, 5). Atunci apostolii, care s-au ostenit cu Hristos și au luat parte la ispitele Lui, care L-au iubit pe Dânsul din toată inima, din tot cugetul, din toată puterea, și până la urmă au primit moartea pentru dragostea Lui, vor sta pe 12 scaune de slavă. Căci nu zice Hristos că vor ședea pe scaune de lemn, atunci când zice că Fiul Omului va veni să șadă pe scaunul slavei Sale. El ne dă să înțelegem că nici apostolii nu vor sta pe scaune de materie, ci pe scaune de slavă și de cinste. În același înțeles zice: *Mă duc să vă pregătesc vouă loc, ca unde sunt Eu, și ucenicii Mei să fie.* Deci apostolii vor ședea pe scaune de slavă, potrivit cu credința și cu darul Duhului, după mărirea osteneților lor. Vor avea scaune de slavă, de mare slavă. Și când zice Marele Apostol Pavel: *Și stea de stea se deosebește în slavă*, se înțelege că slava fiecărui sfânt se va deosebi de a celorlalți.

Dar cum vor judeca Apostolii cele 12 seminții ale lui Israel? Noi am auzit că Tatăl nu judecă pe nimeni, căci zice Evanghelia: *Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului*. Și dacă nici Tatăl nu judecă, cum o să judece Apostolii? În ce fel judecă ei cele 12 seminții ale lui Israel?

Iată cum tâlcuiesc acest lucru dumnezeieștii Părinți. Unul va fi Judecătorul, Iisus Hristos. Căci Tatăl a dat toată judecata Fiului, cum se spune și în psalmul 71, 1: *Doamne, judecata Ta dă-o Împăratului și dreptatea Ta Fiului Împăratului*. Fiul va judeca toate popoarele cu cele șase întrebări (gol, flămând, însetat, bolnav, străin, în temniță) și va cerceta inimile tuturor. *Căci atunci se vor descoperi* – zice – *cugetele multor inimi*. Iar El spune că vor judeca împreună cu El și apostolii, șezând pe scaune de slavă. Vor judeca semințiile lui Israel, căci și ei au făcut parte din ele. Atunci va zice Judecătorul către evrei: „Cum aceștia au urmat Mie și M-au iubit și din toată inima au împlinit poruncile Mele și au propovăduit numele Meu în toată lumea și până la urmă au primit moarte în cele mai mari chinuri pentru dragostea Mea, și cum de voi n-ați crezut? Că n-am adus apostoli din India, nici din China, nici din Japonia, n-am adus din alte popoare păgâne, ci dintre voi i-am ridicat pe acești 12 oameni, ca să vă învețe pe limba voastră și să vă arate Adevărul. Iar voi n-ați voit să credeți, ci ați rămas în întuneric”.

Deci așa au să judece Apostolii pe cele 12 seminții ale lui Israel. A judeca aici înseamnă a muștra, așa zic Sfinții Părinți. Acești 12 apostoli vor muștra deci, dar mai ales va muștra Hristos pe

poporul evreiesc pentru necredința lui, arătându-le că apostolii au crezut și iată la ce cinste s-au suit, la câtă slavă, învrednicindu-se să stea lângă scaunul Său. El va spune: „Iată câtă cinste le-am dat, pentru că au crezut și M-au mărturisit în toată lumea. Iar voi n-ați vrut să credeți, de aceea *duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic*”. Așa vor judeca apostolii, adică vor muștra poporul evreiesc cu prezența lor, cu slava lor, cu cinstea lor din ceasul acela, că nu le-au urmat lor și învățăturii lor.

Dar și Pavel spune în altă parte: *Au nu știți că sfinții vor judeca lumea?* Dar cum? La fel ca și Apostolii. Sfinții n-au venit dintre îngeri pe pământ, au firi trupești. Milioanele de sfinți nu au venit din altă planetă, nici din cer, ci din popoarele pământului. Și ei au fost oameni și au flămânzit, au suferit dureri și au avut frică și osteneală, au avut carne și sânge și rudenii și neamuri și bogății și cinste și toate câte le avem și noi, dregătorii și copii; dar au iubit mai presus de toate pe Dumnezeu, iar pentru dragostea Lui s-au jertfit până la ultima picătură de sânge. Și atunci Dumnezeu va zice tuturor popoarelor: „Vedeți pe acești sfinți, care au fost ca și voi oameni pe pământ? Dar au urmat Mie și au păzit poruncile Mele! De ce n-ați făcut și voi așa?”

Îmi aduc aminte că eram copil când mi-am pus în gând să merg la mănăstire. Aveam un moș în sat la mine, Neculai Sava. Un moș după tată, care nu s-a căsătorit toată viața și ducea viață sfântă și era dascălul bisericii. Avea o barbă mare, albă. Și când a auzit că vreau să plec la mănăstire, mi-a dat un ceaslov mic, cu slovă veche. Și știți ce am citit eu

întâi în ceaslovul acesta cu slovă veche? Condacul zilei de astăzi. Și scria acolo: *Ca o pârgă a firii, Ție, Săditorule al făpturii, lumea Îți aduce, Doamne, pe purtătorii de Dumnezeu mucenici, și celelalte...*

Auzi ce sunt sfinții lui Dumnezeu? Sunt pârga firii omenești. Dumnezeu are tot dreptul să ia din toate popoarele lumii pârgă, că El a făcut toate popoarele. El le dă viață, El le dă hrană, lumină, apă, căldură și tot ce le e de trebuință. Întru El și prin El ne mișcăm. Nu putem să clipim o dată din ochi fără Dumnezeu, pentru că viața din noi e de la El și întru El trăim, prin El ne mișcăm.

Deci sfinții sunt ca o pârgă, ca un rod bine copt și ales din toate neamurile pământului. Și această pârgă a neamului omenesc, aceste milioane de sfinți, vor judeca lumea atunci. Cum? Va zice Stăpânul: „Tu spui că n-ai putut să-mi urmezi Mie, că ai avut femeie. Dar și aceștia au avut femei, că n-au fost toți feciorelnici. Tu spui că n-ai putut să vii după Mine, că ai avut avere, că erai în cinste, în dregătorie, că te-ai temut de munci. Dar și aceștia au avut toate acestea, toate ale firii omenești, dar inima lor au pus-o în mâna Mea și mintea lor și toată ființa lor s-a lipit de Mine. M-au iubit din toată inima și toate celelalte le-au socotit gunoaie: și averea și dregătoria și cinstea și frumusețile și bețiile și îmbuibările lumii acesteia vremelnice și stricăcioase le-au urât din tot sufletul și M-au iubit numai pe Mine”.

Așa vor judeca sfinții lumea, când toate popoarele pământului vor vedea milioane și milioane de sfinți aleși din toate popoarele, strălucind mai tare decât soarele întru împărăția cerului. Câtă jale va fi

atunci! Cum se spune în *Ușa pocăinței*, râuri de lacrimi vor curge atunci din ochii popoarelor, mai mari decât mările de pe fața pământului; căci se vor face mări de lacrimi. Dar nu vor mai folosi atunci la nimic. Căci vor vedea de câtă cinste se bucură sfinții, de câtă podoabă, de câtă slavă, de câtă mângâiere, iar ei au rămas să se ducă în gheenă, în foc, să-i mănânce viermii neadormiți acolo, în tartar, unde este scrâșnirea dinților. Căci va fi o despărțire nu pentru un an, nu pentru doi ani, nu pentru o sută, nu pentru o mie, nu pentru sute de mii, ci pentru veacul veacului.

Ce se spune la Evanghelia Judecății? *Și vor merge aceștia (adică dreptii) la viață veșnică, iar ceilalți (adică păcătoșii) la muncă veșnică.* Ce jale va fi atunci, cum vor plânge, dar la ce va folosi plânsul atunci? Nu va mai folosi la nimic când vor vedea slava sfinților, când sfinții îi vor muștra pe toți, îi vor judeca pe toți și le vor zice: „Și noi am fost ca voi, dar nu ne-am legat cu lumea aceasta, nici cu materia, nici cu banul, nici cu dulceața, nici cu rudeniile. Noi am iubit pe Dumnezeu din toată inima, din tot cugetul, din toată puterea și Dumnezeu a trăit în noi și noi în Dumnezeu; am fost gata oricând și în orice clipă să murim pentru Dumnezeu. Și am murit și cu omul cel dinlăuntru și cu cel din afară, când a cerut vremea”.

Așa, fraților, așa vor judeca lumea sfinții și apostolii, cu slava și cu cinstea pe care o vor avea. Așa vor muștra toate popoarele pământului, ceata apostolilor pe evrei, a celorlalți sfinți pe popoarele lor, pentru că nu s-au pocăit și nu le-au urmat lor și învățăturii lor.

Frați creștini, dar oare de ce mai spune Evanghelia de azi: *Și tot cel ce va lăsa pentru Mine casă sau moșie, însutit va lua în veacul acesta și viața veșnică va moșteni?* Aici parcă ar părea cu neputință. Cum adică? Am lepădat toate pentru Iristos și voi avea chiar aici mai mult decât am lăsat? Oare se va întâmpla aceasta? Da, așa se va întâmpla. Ce au făcut apostolii? Au lepădat o mreață, și aceea cârpită, și o luntre stricăță, dar pe urmă – se spune în Faptele Apostolilor – toți creștinii din obștea primară vindeau averile și bogățiile lor și le aruncau la picioarele Apostolilor. Au fugit de averi și toate averile le-au moștenit, cum spune Sfântul Efrem Sirul.

Au plecat 12 bărbați din Ierusalim fără toiag, și toată lumea au stăpânit și au păstorit; au plecat fără traistă și toate bogățiile lumii le-au adunat, pentru că era Dumnezeu cu dânșii. Căci unde-i Dumnezeu, nu le lipsește nimic celor ce se tem de Dânsul. Pentru că au aruncat la Dumnezeu grija lor, iar El i-a hrănit. Dar zice și de casă, că o vor câștiga însutit. Casa Domnului Dumnezeu este Biserica. Căci spune Mântuitorul: *Casa Mea, casă de rugăciune este, iar voi ați făcut-o peșteră de tâlhari.*

Câte case de acestea, câte biserici nu s-au sfințit până astăzi în numele lor? Atâția martiri și sfinți. Sfântul Gheorghe și Sfântul Dumitru au lăsat toate pentru Hristos, dar au mii de biserici pe fața pământului. Sfinții Apostoli Petru și Pavel, Sfântul Nicolae, Sfântul Spiridon, au pe numele lor mii și zeci de mii de biserici pe tot globul pământesc unde sunt creștini. Toate acestea sunt casele lor, că lor li s-au închinat și lui Dumnezeu. Vezi, sfinții se cinstesc pe pământ de

două mii de ani și au atâtea icoase de rugăciune, atâtea biserici, nu sute, nu mii, ci zeci de mii; dar ei în ceruri, în Biserica celor întâi născuți, pururea se prăznuiesc și pururea se veselesc cu veselia cea negrăită.

Așa să înțelegeți că însutit va lua; cel ce cinstește pe Dumnezeu are și aici cinste. Căci zice: *Cel ce Mă slăvește pe Mine, îl voi slăvi*⁸.

Dar ce spune Evanghelia la urmă? *Cei dintâi vor fi pe urmă și cei de pe urmă vor fi întâi*. Cum se tâlcuiește aceasta? Întâi a fost poporul evreiesc; el a fost chemat înaintea noastră de Dumnezeu, de pe vremea lui Avraam. El este poporul care s-a încheat din neamul lui Avraam, este poporul lui Israel. El a avut chemarea înaintea noastră, au fost făcuți prieteni cu Dumnezeu mai demult; ei au avut proorocii, ei patriarhii, ei jertfelnicul, ei Biserica Legii Vechi, ei cunoștința cu Dumnezeu cea dintâi. Dar când a venit Stăpânul proorocilor și Ziditorul lor, n-au crezut. Și astfel ei, cei dintâi, vor fi cei de pe urmă, pentru că n-au crezut.

Dar cuvântul acesta mai are și altă tâlcuire. El vorbește de cei smeriți. Omul smerit se socotește cel mai de pe urmă dintre toți, pentru că se socotește din adâncul inimii cel mai păcătos, cel mai neputincios, cel mai rău, nevrednic de mila lui Dumnezeu și de cinstea de la oameni. Dar în ziua Judecării va fi altfel. Căci se zice: *Dumnezeu celor smeriți le dă har și celor mândri le stă împotrivă*.

În ziua aceea, când va judeca Dumnezeu inimile, nu va căuta la mitre arhieresti, nici la coroane

⁸ Psalm 14, 4; I Cor. 2, 7; Col. 3, 15.

împărătești, nici la dregătorii înalte. Va căuta la inimile noastre. Cel mai umil țăran, cel mai necăjit om, cel care stă la vreo stână și se roagă cu lacrimi lui Dumnezeu, sau este la închisoare și se roagă, sau este undeva străin, sau bolnav în pat, suspinând din adâncul inimii către Dumnezeu, sau o văduvă săracă căreia nu-i deschide nimeni ușa și zace cu copiii ei în necaz și în scârbe, dar se roagă lui Dumnezeu, toți aceștia vor fi în ziua judecății mai mari decât împăratul lumii de astăzi și de mâine și de alaltăieri. Căci Dumnezeu nu va căuta la față, cum i-a spus lui Samuil, când a ales pe David.

Dumnezeu caută și acum la inima omului, dar cu atât mai mult atunci, în ziua Judecății. Se vor slăvi atunci cei smeriți, cei nebăgați în seamă, cei ocărăți, cei prigoniți pentru dreptate, cei săraci cu duhul, care se socotesc pururea săraci de fapta bună, cei ce flămânzesc pentru dreptate, cei săraci cu duhul, cei ce doresc să facă dreptate și toți pe care i-a fericit Iristos. Se vor ferici atunci cei nebăgați în seamă, cei ce au fost ca gunoiul pământului.

Cele proaste și nebăgate în seamă ale lumii vor rușina pe cele înțelepte. Cele slabe vor rușina pe cele tari. De aceea zice că cele de pe urmă vor fi cele dintâi. Cei pe care nu-i băgăm noi în seamă acum, dacă se roagă lui Dumnezeu din toată inima, vor străluci mai mult decât soarele în împărăția cerului, iar împărații lumii și toți puternicii pământului vor fi atunci gunoi înaintea lui Dumnezeu, dacă nu vor fi crezut în El. Căci El este drept și dreptatea Lui rămâne în veacul veacului.

Iubiți credincioși, v-am întocmit un mic cuvânt la Evanghelia de astăzi. Mai sunt multe de vorbit despre ea și despre sfinții lui Dumnezeu. Dar dacă aș vorbi numai de un sfânt, ar trebui să vorbesc zile întregi. Dar despre toți sfinții, cine poate vorbi? Poate cineva să aibă o mie de guri și să vorbească la nesfârșit și tot nu poate să descrie faptele sfinților.

Ați auzit cum numără Apostolul de astăzi ostenelile sfinților: *prin credință – zice – au hirit împărății, au suferit de sabie, de foame, de sete, de frig, s-au fierăstruit, au rătăcit în cojoace, în piei de capre. Și lumea nu era vrednică de ei.* Ce să spun de toți sfinții? E prea greu de spus. Atât spun numai, că sfinții L-au iubit pe Dumnezeu din toată inima, din tot cugetul și din toată puterea lor.

S-au făcut în lumea aceasta fii după dar ai Lui, cum suntem și noi prin dumnezeiescul Botez, iar dincolo se vor veseli în vecii vecilor cu Dânsul. Că unde este Stăpânul, vor fi și slugile Lui. Amin!

MELCHISEDEC,
ÎMPĂRATUL SALEMULUI,
ÎMPĂRATUL PĂCII

Sfântul și marele Ierarh Atanasie cel Mare, Patriarhul Alexandriei și marele stâlp al Bisericii lui Hristos, adeverește istoria sfântă despre Melchisedec⁹, împăratul Salemului, în acest chip: Acest împărat străin între oameni, a fost preot al lui Dumnezeu Cel

⁹ Pe larg, în prologul cu slovă veche, luna mai, în 22 de zile. ediția din 1855 de la Sfânta Mănăstire Neamț.

Prea Înalt. El a fost socotit fără de mamă și fără de tată și zilele lui au fost nenumărate de neamuri, ca să fie închipuirea vie a lui Hristos, Mântuitorul lumii. Și iată ce spune marele Ierarh Atanasie despre el: Mai înainte de a veni și de a se sălășlui dumnezeiescul Avraam după porunca dumnezeiască în părțile hananeilor, trăia în hotarele Palestinei o împărăteasă cu numele Salem, de același nume cu cetatea Salemului în care împărătea ea (Ierusalimul de azi a moștenit mai pe urmă numele cetății Salem, care s-a scufundat). Această împărăteasă a născut pe Salad, iar Salad a născut pe Melhi. Melhi a luat de femeie pe Salem, asemenea la nume cu numita împărăteasă, bunica lui, și cu dânsa a născut doi fii: pe unul îl chema Melhi și pe celălalt Melchisedec. Deci era Melhi, tatăl acestor doi frați, închinător la idoli și desfrânat.

Și venind sorocul la care se aducea jertfă idoliilor cu mare pompă în fața întregului popor, a poruncit împăratul Melhi fiului său Melchisedec, zicând:

– Să iei împreună cu tine slugile noastre și mergând la cireada vitelor să-mi aduci șapte viței ca să-i jertfesc dumnezeilor mei.

Deci, mergând Melchisedec la cireada vitelor și ridicându-și pe drum ochii spre cer – după o dumnezeiască insuflare – privea cu luare aminte frumusețea soarelui și luminoasa lui strălucire. Și a început a zice întru sine: „Cu adevărat, Cel ce a făcut aceste zidiri și le-a înfrumusețat și le ține pe ele întru bună rânduială, Acela este Adevăratul Dumnezeu Atotputernic și Domnul a toate, nestrîcat, nevăzut, nemuritor, numai Acestuia I Se cuvine a I se aduce

jertfe, iar nu idolilor celor muți și surzi și fără suflet. Deci, mă voi întoarce la tatăl meu să-i spun despre această dumnezeiască gândire și poate mă va asculta și-și va veni întru simțire și va părăsi amăgirea deșartă ce-l stăpânește”.

Și întorcându-se Melchisedec la tatăl său fără să aducă nimic, i-a spus despre Acela Care este cauza tuturor și de ce s-a întors fără viței. Și a zis dreptul acesta de Dumnezeu luminat și înțelepțit:

– Eu am socotit, o, tată, cum că nu este cu dreptate ca noi, oamenii cuvântători și cu minte, să jertfim viței idolilor celor muți și surzi și fără simțire, ci Celui Singur cu adevărat Dumnezeu, Care a făcut cerul și pământul cu toate din ele.

Auzind acestea acel fără de Dumnezeu tată de la fiul său cel luminat de Dumnezeu, s-a tulburat foarte mult și îmboldit fiind de dobitoceasca și drăceasca mânie a zis cu mare iuțime:

– Mergi de împlinește îndată porunca ce ți-am dat, iar de nu vei asculta degrab, te voi ucide.

Deci, ducându-se Melchisedec a doua oară la cireada vitelor ca să aducă cei șapte viței pentru a-i jertfi păgânul împărat, a intrat împăratul Melhi la Salem, soția sa, zicând:

– Eu, o, femeie, am hotărât să jertfesc la dumnezeii mei pe unul din cei doi fii ai noștri, la viitorul praznic.

Acestea auzind împărăteasa și cunoscând, ca o mamă iubitoare de fii, că împăratul vrea să omoare pe Melchisedec, pentru că a încălcat porunca lui, a început a plânge cu amar și a se tângui foarte, fiindcă

ea iubea foarte mult pe Melchisedec. Iar împăratul iubea foarte mult pe Melhi, fiindcă îi purta numele. Văzând împăratul întristarea și plângerea cea mare și multa tânguire a împărătesei, a zis:

– Lasă, pune sorți între noi și pe cine va cădea sorțul, acela va da pe fiul său.

Și împăratul a luat de partea lui pe Melhi care purta numele lui, iar împărăteasa pe Melchisedec de partea sa. Și după dumnezeiască rânduială, a căzut sorțul pe Melhi. Și cu toate că împăratul s-a mâhnit foarte, dar pentru cuvântul dat, a gătit pe Melhi pentru jertfă. După această tocmeală făcută între ei a sosit și Melchisedec cu cei șapte viței de la cireada vitelor. Și întristându-se foarte de cele ce se pusese la cale și văzând pe mama sa plângând cu amar, a plâns și el mult și s-a tânguit pentru moartea fratelui său Melhi, cea atât de amară. Și urmând pilda acestui păgân împărat, mulți tați și mame au gătit spre jertfă pe fiii lor, adunându-se spre jertfă ca la 500 de suflete, iar oi și boi și alte dobitoace, mulțime mare.

Deci sosind ziua păgânescului praznic și toți cei din cetate și de prin satele dimprejur intrând în capiștea idolească, fericitul și de Dumnezeu luminatul Melchisedec, neputând suferi nebunia tatălui și a mamei sale și a întregului popor, s-a făcut fugar de bunăvoie de la casa părintească.

Și suindu-se în Muntele Taborului, a intrat în desimea codrului care era pe atunci acolo și în acea singurătate plecându-și genunchii s-a rugat lui Dumnezeu cu mare căldură a inimii, zicând: „Doamne, Dumnezeul meu, Cea ce ai făcut cerul și pământul, marea și toate care sunt într-însele, cele văzute și cele

nevăzute, auzi-mă pe mine nevrednicul robul Tău și pe câți s-au adunat la junghierea fratelui meu Melhi în vremea acestui diavolesc praznic, pe toți de la mic la mare, scufundă-i și îi pierde de pe fața pământului. I-acă-se iad locul acela, ca să-i înghită pe toți acei nebuni și păgâni oameni”.

Și, o, prea slăvită minune! îndată s-a împlinit cuvântul dreptului Melchisedec. Căci pământul s-a deschis și fără de veste i-a înghițit pe toți. Și n-a mai rămas nici capiște idolească, nici oameni, nici dobitoace, nici zidiri, nici copaci, nimic din acea blestemată cetate. Apoi, după puține zile pogorându-se din munte dreptul Melchisedec și văzând locul acela al cetății scufundat cu totul în adâncurile pământului, umplându-se de frica lui Dumnezeu s-a suit iarăși la Muntele Taborului și a viețuit în desimea codrului șapte ani întregi, hrănindu-se numai cu mugurii copacilor, cu ierburi și cu miere sălbatică, după cum mai în urmă s-a hrănit dumnezeiescul Înaintemergător Ioan Botezătorul.

Astfel, el a fost cel dintâi pustnic mai înainte de Ilie Tesviteanul și de Ioan Botezătorul. Și fiind el gol de la cap până la mijloc, spatele lui s-a făcut ca țeasta de broască țestoasă.

Apoi, după șapte ani a venit glas de la Dumnezeu către dumnezeiescul patriarh Avraam, zicând: „Avraame, Avraame”, iar el a zis: „Iată, eu, Doamne”. „Pune șaua pe asinul tău și luând cu tine îmbrăcăminte nouă și încălțăminte nouă, suie-te în Muntele Taborului degrab și acolo strigă de trei ori în desimea codrului cu glas mare, zicând: «Omule al lui Dumnezeu Celui Prea Înalt!» Și după a treia strigare

va ieși din desimea codrului un mare pustnic. Iar tu văzând pe acest om, nu te spăimânta nicidecum de el, ci rade-l pe cap, taie-i unghiile, îmbracă-l și încalță-l și cere-i binecuvântarea”.

Deci suindu-se dumnezeiescul Avraam în Muntele Taborului și făcând după a Domnului poruncă, a strigat de trei ori în desimea codrului cu glas mare. Și iată, îndată a ieșit Sfântul Melchisedec pe jumătate gol și acoperit cu păr lung. Și văzându-l dumnezeiescul Avraam, fără de veste, foarte s-a înfricoșat și s-a spăimântat. Iar el i-a zis:

– Nu te înfricoșa, omule, ci spune-mi cine ești și pentru ce ai venit în această pustietate.

Iar dumnezeiescul Avraam i-a răspuns:

– Domnul m-a trimis ca să te rad pe cap, să-ți tai unghiile, să te îmbrac și să te încalț ca pe o credincioasă slugă a Sa.

Atunci Melchisedec a zis:

– Fă după cum ți-a poruncit ție Domnul.

Și dumnezeiescul Avraam a făcut toate câte i-a poruncit Domnul. Iar Sfântul Melchisedec după trei zile coborându-se din Muntele Taborului și luând un corn cu untdelemn și pecetluindu-l cu cuvântul lui Dumnezeu, a blagoslovit pe Avraam, zicând: „Binecuvântat ești lui Dumnezeu Cel Prea Înalt. Și de acum numele tău va fi pe deplin săvârșit”.

Iar după câteva zile a venit glas din cer către dumnezeiescul Avraam, zicând:

– Pentru că nimeni n-a rămas din neamul lui Melchisedec, el se va numi „fără tată, fără mamă și nenumărat de neamuri, nici început zilelor având, nici sfârșit”. Și închipuie în veac pe Fiul lui Dumnezeu.

Deci, pentru că singur acest Melchisedec dintre atâtea neamuri a cunoscut pe Dumnezeu și din îndemnarea Lui a mărturisit pe adevăratul Dumnezeu al tuturor și pe Făcătorul zidirilor celor văzute și nevăzute, și pentru dragostea lui Dumnezeu a părăsit dezmiardarea și odihna rudeniilor, a prietenilor, precum și luminata mărire a împărăției sale, și a cinstit mai presus de toate pe Dumnezeu și a ales aspra viețuire a pustiei în locul desfătării celei stricăcioase a lumii, s-a învrednicit de Dumnezeu de a se hirotoni în chip nevăzut preot al lui Dumnezeu Celui Prea Înalt; și ca să lucreze mai înainte darului cele ale darului și să ungă împărați și preoți și să binecuvinteze sfințind și să ofere dumnezeiescului Avraam și celor împreună cu dânsul – că erau 318 slugi de casă ale lui – pâine și vin când acesta se întorcea de la tăierea lui Kedarlaomer (Fac. 14, 18); și să închipuiască în sine mai înainte pe Domnul, Care avea să se nască din Preasfânta Fecioară Maria și să rămână preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.

Deci s-a socotit fără tată și fără mamă și nenumărat de neamuri și preot dumnezeiesc al celui Prea Înalt, fiindcă nimeni nu știa pe tatăl și pe mama lui și pe celelalte rudenii care s-au scufundat atunci și i-a înghițit pământul. Și a fost în chip nevăzut hirotonisit de Dumnezeu pentru multa lui dragoste de Dumnezeu Cel adevărat. Acesta a binecuvântat pe Avraam cu pâine și cu vin, când Avraam se întorcea de la Kedarlaomer și a închipuit cu mii de ani înainte preoția lui Iristos cea din Legea Darului.

DESPRE POST ȘI FĂȚĂRNICIE

Frații mei, fățarnicia se amestecă în toată fapta cea bună, cum zic dumnezeieștii Părinți. Că precum iedera sau rugul dacă le pui lângă un copac, se agață de el și dacă le pui lângă un gard se agață de el, așa și fățarnicia, viclenia, zavistia și slava deșartă se prind de sufletul nostru și ne trebuie mare pătrundere ca să putem deosebi când lucrăm fapta cea bună cu smerenie și când o lucrăm cu slavă deșartă și cu fățarnicie.

Auzi ce spune Mântuitorul: *Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc.*

Postul a fost privit în trei feluri necuvenite de-a lungul veacurilor. Pe vremea Mântuitorului Iisus Hristos erau cărturarii și fariseii și alți oameni care voiau să fie lăudați pentru post. Ce făceau ei? Se ungeau cu smoală ca să se arate că sunt slabi, că-s plânși, că-s trași la față, că-s necăjiți. Mântuitorul, vrând să curețe răutatea aceasta de pe fapta bună a postului, învață: *Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii... Tu însă când postești, unge capul tău și spală fața ta; să te arăți vesel, să nu știe lumea că postești. Aceia erau fățarnici și vicleni și-și pierdeau toată plata pentru osteneala postului. De aceea Hristos a spus: Amin grăiesc vouă, că-și iau plata lor. De la cine? De la oameni. Îi lăudau oamenii, zicând: „Vezi, cutare cât e de slab, cât de mult a postit”. Dar vai de noi păcătoșii dacă ne vom lua plata aici. Dincolo nu vom avea decât focul veșnic.*

Pe timpul Sfântului Ioan Gură de Aur postul era folosit de unii altfel. Aceștia erau mai răi ca cei dinainte. Ce făceau aceștia? Cei amintiți cel puțin posteau și se dădeau pe față cu smoală, dar pe timpul Sfântului Ioan Gură de Aur erau unii care mâncau de dulce, dar ca să nu arate că-s grași se dădeau și ei cu smoală pe față sau cu altceva, ca să pară că-s slabi. Cei dintâi posteau, dar din pricina fățarnicieii lor, pierdeau toată plata postului. Cei de-al doilea, mai fățarnici, nici măcar nu posteau, dar voiau să ia slava celor postitori.

În sfârșit, în timpul nostru postul e privit mai rău și decât în timpul Sfântului Ioan Gură de Aur. Sunt unii acum care nu mai postesc nici măcar la arătare ca cei din timpul Sfântului Ioan Gură de Aur, care se temeau să nu fie cunoscuți de oameni că nu postesc.

Cei dintâi erau răi că se ungeau pe față, cei de-al doilea erau mai răi, dar chiar dacă nu posteau, se temeau ca să nu smintească pe alții și de aceea se dădeau cu unsori pe față, ca să nu știe lumea că nu postesc. Dar cei de acum sunt de o mie de ori mai răi, pentru că nu numai că nu se tem că smintesc pe alții mâncând de fruct în post, dar nici grijă nu au de aceasta. Ei declară sus și tare că posturile sunt puse de preoți și călugări. Ei nu recunosc că cel ce nu postește este anatema. Dar canonul 19 din Gangra spune: „Cine nu va posti posturile rânduite de Biserică, întemeindu-se pe îndreptățirea cugetului său, să fie anatema”.

Știți ce înseamnă anatema? Cea mai grea pedeapsă a Bisericii. Anatema este despărțirea de Dumnezeu și împreunarea cu satana și pogorârea la

iad împreună cu dracii. Acolo se duc cei ce nu postesc și mai ales cei ce defaimă postul.

Ei zic: *Nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură.* Dar la ce S-a gândit Hristos când a spus cuvântul acesta? La obiceiul spălării mâinilor și la carnea diferitelor animale oprite a se mânca de iudei (carne de porc, de cal etc.), nu la post.

N-a postit Hristos 40 de zile și 40 de nopți în Muntele Carantaniei și nu a fost ispitit de satana care-l spunea să prefacă pietrele în pâini? Și ce a spus Iisus? *Nu numai cu pâine va trăi omul, ci și cu tot cuvântul lui Dumnezeu* (Matei 4, 4).

N-au postit apostolii Petru și Pavel și cei 12 când au plecat la propovăduire? N-ați auzit ce zice Pavel? *În post, în foame, în sete, în frig, în golătate.* Care dintre apostoli n-a postit, care dintre cuvioși, care dintre sfinți? Iar astăzi, sunt mii și zeci de mii de creștini care nu mai postesc și nici nu se mai tem că smintesc pe alții. Mănâncă tatăl de față cu femeia și cu copiii săi de dulce, sau mănâncă mama de dulce de față cu copiii care trebuie crescuți în frica de Dumnezeu. Nu se tem nici de Dumnezeu că strică postul, nu le e rușine nici de cei ai casei. Vai de noi și de noi! Am ajuns mai rău decât butucii cei nesimțitori, mai rău decât păgânii, că numai numele de creștin îl mai purtăm. Am ajuns cum a proorocit Pavel, marele luminător al lumii: *În vremea aceea vor avea numai chipul bunei credințe, dar puterea ei o vor tăgădui.*

Deci, să luăm aminte. Cine dezleagă posturile rânduite de Biserici, fie el arhiereu, sau preot, sau dascăl de teologie, sau creștin, toți cad sub canon. Arhiereul și preotul cad sub caterisire, iar creștinul

sub afurisenie. Dacă veți zice: „Este o dezlegare în caz de boală”. Da, este. Dar când? Când este cineva așa de bolnav și atât de uscat de boală încât îl întoarce altul în pat și nu poate să se ridice în picioare și vine un doctor creștin și cu frică de Dumnezeu și zice: „Omule, ca să te ridici din boala aceasta ai nevoie numaidecât de supraalimentare și trebuie să mănânci mâncărurile ce ți le prescriu eu”.

Numai acela e iertat de post. Dar nu când el e roșu ca sfecla, se duce la teatru, la bal, la nuntă, la pădure, la treburi, dar când îi vorbești de post declară că e bolnav. N-ai auzit ce cântă Biserica? Să nu pricinuiеști pricinuiți întru păcate. N-ai auzit ce spun Sfinții Părinți, că pricina născocită este o punte către păcat? Vrei să strici postul? Îngerul spune: „nu-l strica”. Satana spune: „caută o pricină, spune că ai vătămătură, că ai de ridicat butuci, că pleci în călătorie, doar știi că numai pustnicii trebuie să postească”. Ai luat o pricină născocită ca scuză și ai trecut la păcat. Dar pricina aceasta nu e binecuvântată.

Ai auzit de cei ce au găsit motive în Evanghelie, când i-a chemat la nuntă marele Împărat? I-a chemat sluga să vină la nunta marelui Împărat, dar unul a spus: *femeie mi-am luat și nu pot merge*, adică sunt legat de patimile trupești. Altul a zis: *țarină mi-am cumpărat*, adică sunt legat de lumea aceasta, de grija veacului. Iar altul a zis: *cinci perechi de boi mi-am cumpărat*, adică s-a lăsat rob și a slujit celor cinci simțuri: vederii, gustului, mirosului, auzului și pipăitului. Și atunci le-a spus lor: *Amin grăiesc vouă, niciunul din cei chemați nu va gusta din cina Mea*. Ce le-a folosit lor pricina născocită? I-a scos afară din

împărăția cerurilor. De aceea nimeni să nu născocească pricină, că nu poate să mănânce mâncare de post.

Nu poți, pentru că nu vrei, dar dacă te-ar băga Dumnezeu într-un lagăr, cum ai putea? Că spune unul că a stat într-un lagăr șapte ani: „Părinte, era niște troscot acolo și eram vreo 14000 de deținuți. Și scoteam rădăcina cu unghiile din pământ și opt zile și opt nopți n-am mâncat și n-am băut apă, și trăiesc încă și n-am murit”. Au mâncat troscot și iarbă și nici apă n-aveau. Vezi, când omul e la necaz, cât poate? Iar când are pâine și apă de la izvor și-și poate face ceai cu zahăr și are poame de poate face compot și poate fierbe cartoful, fasolea, orezul și altele, declară că nu poate posti. Să nu ne dea Dumnezeu să ajungem în situația să vedem cât putem posti. Și s-ar putea să ajungem în această situație, că dacă nu postim de bunăvoie, ne silește Dumnezeu de nevoie.

Nu vrem să postim de bunăvoie, s-ar putea să postim de nevoie. Dar atunci postul nu ne va fi folositor, ci chinuitor. Să credem că Dumnezeu știe cât putem posti.

Zici că nu vei trăi mult dacă ai să mănânci de post? Iată, în Sfântul Munte al Atonului trăia un cuvios părinte. Iar un alt călugăr, când era tânăr, s-a dus la bătrân și l-a întrebat:

– Părinte, câți ani ai?

– Fiule, am 115 ani.

– Cum ai trăit Sfinția Ta, că te văd încă tare la 115 ani, și văd că vii încă la biserică?

Și a zis bătrânul:

– Fiule, eu de mâncări grase m-am păzit, carne n-am băgat în gura mea, nici lapte, nici brânză, nici

untdelemn mult, ci foarte puțin am întrebuințat în viața mea, în cei 115 ani.

Și a zis acela:

– Dă-mi și mie blagoslovenie să țin așa!

Și a zis bătrânul:

– Îți dau, dar ai să ai lupte ca să te înveți cu postul. Îți trebuie voință, puțină luptă. Dar dacă dai voință, iei putere. Cu cât lupti mai mult, cu atât îți dă Dumnezeu mai multă putere la orice faptă bună, nu numai la post.

Și a început să postească și acesta, dar el a luat un post și mai mare și mai aspru decât acela. A zis: „Doamne, eu am să mănânc numai muguri de copaci și numai rădăcini de pământ: morcovi, sfeclă, cartofi și ce-o mai fi pe pământ, iar untdelemn n-am să mănânc. Să știu eu că n-am văzut untdelemn în viața mea.”

Știți cât a trăit acesta? A trăit 130 de ani. Acesta este Sfântul Leontie de Argos, care a trăit în Sfântul Munte, și muncea la piatră și la biserică, făcea metanii și nevoință pustnicească, stătea în frig și alerga. Dar a avut credință. N-a zis oare Iristos, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci și cu cuvântul lui Dumnezeu? Pune credința în Dumnezeu, nu în mâncare. N-auzi ce spune marele Apostol Pavel? *Bine este a vă întări în inimile voastre cu darul, nu cu mâncările, din care nu s-au folosit cei ce au umblat în ele* (Evrei 13, 9). Ce rămâne din pântecele plin? Putoare. Ce este îmbuibarea pântecelui? Slujire de idol. Căci spune marele Apostol: *Al căror Dumnezeu este pântecele. Se închină la pântece ca la Dumnezeu. Când e flămând, înjură, se mânie pe femeie că nu i-a făcut mâncare*

bună și socotește că a făcut mare lucru când a postit și el o zi. Vai de noi și de noi, de postul pe care-l postim noi și de creștinii de astăzi! Să știm că de nu vom posti de dragostea lui Iristos și pentru porunca Bisericii, vom posti de nevoie și Dumnezeu va da secetă și foamete și robie și ce-o mai vrea El. Căci în mâna Lui sunt toate plăgile și va bate pe toți cum a bătut Egiptul. Și atunci o să vedem că putem posti, chiar și fără să vrem.

Copilul dimineța când se scoală, îi pui bucata în mână și-i dai de dulce. Dă-i mai bine un ceai că-i mai sănătos, învață-l să postească și o să fie sănătos și cu trupul și cu sufletul și o să învețe carte mai ușor. Cine ți-a spus că nu va putea să învețe carte dacă n-are pântecele plin? Așa spunea unul, că nu poate învăța că nu are calorii destule. Dar câte calorii a avut Sfântul Ioan Gură de Aur când a tâlcuit toată Scriptura? Câte calorii avea el când mânca puțină zeamă de orz o dată la trei zile și dormea numai atâta cât se putea ține cu mâinile de niște funii ce atârnav din podul casei? Cât poți dormi ținându-te cu mâna de funie? Aceia au fost cu adevărat oamenii Duhului Sfânt, nu ai cărnii. În ei a suflat Duhul Sfânt. Spune dumnezeiescul Efrem Sirul: „Seamănă Dumnezeu, dar seamănă și satana. Satana seamănă în locuri umede, în pântece pline, iar Dumnezeu în trupuri uscate și în pântece uscate”.

„Din sămânța sudorii postului – zice Sfântul Ioan Scărarul – crește spicul întregii înțelepciuni. Iar îmbuibarea pântecelui gonește mintea cea subțire”. Să știe toți care gândesc că pântecele plin și capul beat pot să învețe carte sau să treacă examenele grele.

Nimic mai neadevărat. Mai ușor înveți în post, cu înfrânare, cu rugăciune, cu frică de Dumnezeu. Cu acestea puteți face și școală, puteți munci și să fiți sănătoși. Auzi ce spune marele Vasile în Ilexaimeron în cuvântul 4, despre post: „Bucatele cele grase și de multe feluri, neputând să le mistuie stomacul, multe boli au adus în lume, iar înfrânării și postului, de-a pururi îi urmează sănătatea; și cine va posti mai mult, acela va trăi mai mult”.

Acestea nu sunt cuvintele mele, ci ale marelui Vasile, îngerul în trup, ochiul Bisericii, gura cea de foc a Duhului, care a fost îndreptar tuturor soboarelor ecumenice în privința canoanelor, a posturilor și a legii morale în Biserică. Dar unii spun: „Dar dacă îmi dă părintele blagoslovenie să mănânc dulce?” Îți dă pentru că stăruie, pentru că spui că nu poți, că ai ficatul bolnav, că te doare o coastă, că mori dacă postești. Dar făcând așa, dovedești că n-ai credință. Nu vezi că și doctorii dau post? Ei dau cel mai mult post și regim. Ai stricat organismul, l-ai otrăvit cu toxine, cu câmuri, cu grăsimi. Căci corpul e ca o mașină și dacă tot bagi într-însa, o strici și apoi te duci la doctor. Doctorul ce să mai facă? E obosit la cap, că nu vîi numai dumneata, vin sute pe capul lui. Și-ți spune să mănânci numai ceai, numai legume, numai compot. Vrea din nou să-ți redea sănătatea, dar nu prin îmbuibare.

Acestea vi le spun acum, că e postul Nașterii lui Iisus Hristos. Astăzi foarte puțini postesc. Și dacă unii postesc, nu postesc cum trebuie. Multe femei nu pot ține din cauza bărbatului. Dar altele se chinuiesc și țin postul cum pot și înfrânează și copiii. Dacă ea a postit

și și-a înfrânat și copiii, de ce nu se înfrânează și el? Se va duce în gheenă, căci nu numai că nu postește el, dar strică și postul ei, îi strică și sufletul ei de nu se poate apropia din cauza lui de Preacuratele Taine. Vai de bărbatul acela și de femeile acelea care nu vor să postească și nu vor să păzească curăția. Pentru că fiecare avem să luăm plata pentru faptele noastre și fiecare avem să dăm seama de starea noastră. Dacă vreți să simțiți bucuria Nașterii lui Iisus Hristos, bucuria pe care au avut-o păstorii și îngerii la Nașterea Domnului, postiți, rugați-vă, păziți curăția, faceți milostenie, spovediți-vă cu sinceritate și cei cărora vă vor da voie duhovnicii, împărtășiți-vă cu smerenie și atunci veți simți ce înseamnă Nașterea lui Iisus Hristos. Amin!

DESPRE PRONIA LUI DUMNEZEU

Un negustor a căzut într-o mare datorie, căci ducându-se el cu corabia a pierdut multă marfă a statului. Și pentru că nu a fost prudent, și-a încurcat licența de mărfuri și a pierdut nu știu câte mii de galbeni de aur, cum era pe atunci. Deci l-au luat și l-au băgat la închisoare pe atâția ani de zile, până va plăti toată datoria.

Iar acesta avea o femeie foarte frumoasă și foarte credincioasă. Ea a rămas acasă cu copiii. Se ducea din când în când la închisoare la el să-i ducă mâncare, că era în orașul de unde era ea și din când în când îi dădeau voie să intre cu mâncare la soț. A vândut femeia de acasă ce a putut, a vândut pământ,

tot să mai plătească, pentru că i-au pus o sumă mare de plătit. „Când veți plăti datoria la stat, atunci soțul iese de la închisoare”.

Și el o întreba: „Ei, cât ai mai plătit?” „Am vândut boii, am dat vaca, am împrumutat de la nănașa, de la nănașul, și am dat atâtea sute, atâtea mii, dar mai avem mult de dat”.

El plângea și mânca la închisoare, că-i aducea soția. Dar comandantul închisorii a pus ochii pe femeia aceasta, că era foarte frumoasă, dar nu știa că este frumoasă și cu sufletul, nu numai cu trupul. Și știa de ce bărbatul este băgat la închisoare. Știa că-i băgat pentru că s-a încurcat cu gestiunea. Și când iese ea de la bărbat, că ea se ducea acasă, o cheamă la el:

– Ascultă matală! Cum te cheamă?

– Maria.

– Dacă vrei să dormi la noapte cu mine, eu plătesc toată datoria voastră!

Acela avea bani mulți. Dar ea așa de cinstită era, că a zis:

– Măcar de aș muri și eu la închisoare, asta nu o fac. Pentru că eu niciodată nu mi-am trădat bărbatul; noi suntem cinstiți. El când s-a căsătorit era cum l-a făcut mama lui și eu la fel, și nu vreau să-mi pătez cinstea; că dacă voi muri, ce-mi folosesc mie banii sau libertatea sau închisoarea?

– Dacă nu vrei, a zis el, n-am ce-ți face.

– Măi omule – a zis ea la urmă, tot ca să-l scoată pe soț – Apostolul Pavel spune așa: *Femeia trupul său nu-l stăpânește, ci bărbatul*. Trupul meu nu-i al meu, ci este al bărbatului de la căsătorie. Mă duc să întreb bărbatul. Dacă îmi dă el voie, eu stau cu tine o noapte.

– Plătesc toată datoria voastră, că eu am bani destui.

Așa s-a rănit el de frumusețea acelei femei.

Ea s-a dus la bărbat, când a venit a doua oară cu mâncarea, și i-a zis:

– Uite, măi, ce mi-a spus comandantul închisorii. Și i-a povestit tot.

Iar un comandant de hoți, tâlhar mare, care era alături cu celula, i-a auzit grăind.

Dar bărbatul i-a spus:

– Femeie, chiar de-oi muri la închisoare și chiar de-om muri de sărăcie, să nu faci asta. Să nu ne pătăm cinstea, că sufletul nu mai moare în veacul veacului. Se duce la muncă veșnică. Pentru ce? Pentru ca să ne dea el niște bani să ies de aici? Stau aici cât o vrea Dumnezeu; pot să mor aici. Tu să păzești cinstea ta de soție și să fii mama copiilor, că așa are grijă Dumnezeu de noi. Eu cred în mila lui Dumnezeu, că dacă ne vom ruga, El poate în alt fel să ne scoată de aici, nu tu să-ți bați joc de sufletul tău, să ai muștrare de cuget până la moarte din cauza mea.

– Eu aș face și asta pentru tine să te scot de aici; a zis ea.

Dar el a zis:

– Să nu faci, te sfătuiesc. Păzește cinstea ta de soție curată, cum ai fost până acum, că eu sunt bucuros să știu că am o soție cuminte care se roagă pentru mine și are să mă scoată de aici. Iar Dumnezeu în purtarea Lui de grijă ne va scoate altă dată de aici, dar asta să nu faci. Și chiar de-oi muri, mor pentru păcatele mele, că așa a vrut Dumnezeu.!

Această discuție a auzit-o acel comandant de tâlhari, că el era aproape, și el făcuse multe răutăți. Și-și zise: „Măi, uite ce înseamnă căsătorie cinstită! Ai văzut ce-a sfătuit-o soțul? «Chiar de-oi muri eu aici, tu să nu-ți pătezi cinstea! Să nu dai cinstea ta de soție curată pentru bani»”.

Acela a auzit. El avea bani mulți că el a fost comandant. Și când să plece soția, o cheamă la el.

– Măi femeie, eu am auzit tot ce-ai vorbit cu bărbatul tău, că eram aproape.

– Da, așa este. Soțul nu-mi dă voie, ca eu să dorm cu acela, să-mi pierd cinstea mea de soție curată. A zis că el chiar dacă ar muri la închisoare, eu să mor curată și să cresc copiii, că Dumnezeu va purta de grijă. Dacă va voi El, o să-l scoată de la închisoare.

– Ia ascultă, femeie! Tu știi colțul cetății de apus? (Era cetatea Salonicului, capitala Macedoniei, care era îngrădită cu ziduri).

– Da.

– Vezi că este un copac la colțul de apus al cetății. Un tei, un copac mare. Du-te la rădăcina lui și ai să găsești o cutie mare cu bani de aur. Nu săpa mult, că-i numai de jumătate de metru. Eu i-am pus acolo. Eu mai am și în alte locuri îngropați. Ia și du-te și plătește pentru soțul tău și scoate-l de la închisoare, că eu m-am minunat de cinstea ta și de ascultarea ta de soț, că tu n-ai vrut să cedezi. Și soțul încă este cu mare frică de Dumnezeu, că a vrut mai bine să moară la închisoare, decât să cazi tu în păcat. Luați banii aceia ca să-i dați și o să vă ajungă pe toată viața. Eu am făcut multe crime și nu se știe dacă o să mai ies de la închisoare, dar cel puțin să am această milostenie

făcută, să scot pe soțul tău de la închisoare. Eu asta vă rog, dacă voi muri, voi cât veți trăi și veți face pomenire la biserică, să mă pomeniți și pe mine. Pe mine mă cheamă Gheorghe. Nu se știe dacă eu mai ies, că am multe ucideri, am mari spurgeri și multe răutăți am făcut în viață, dar voi luați banii aceia și să plătiți datoria pentru soțul și ce va rămâne folosiți pentru cheltuiala casei și să mă pomeniți la rugăciune – acela, comandantul de tâlhari.

Ea s-a minunat tare, cum Dumnezeu a venit așa de repede în ajutor. Pentru credința soțului, că n-a cedat să se ducă ea să facă rău. Și se gândea ea, oare așa să fie?

Și s-a dus noaptea cu o săpăligă și a săpat și a dat de cutia cu bani. I-a luat, a astupat înapoi și s-a dus acasă. A doua zi s-a dus la tribunal:

– Domnilor, uite am împrumutat și eu de unde am putut – dar nu a dat toți banii odată, ca să nu-și dea seama aceia. Uite, vă dau atât acum, voi mai da peste o lună, o să mai dea nănașa, o să dea cumnata, o să dea nepotul.

Și așa a plătit datoria soțului și i-au rămas încă 3000 de galbeni de aur. Și când a terminat ultimul ban, i-a dat tribunalul voie soțului să meargă acasă. Și l-a scos pe soț și a venit acasă și au avut și bani pentru mulți ani, pentru că au aruncat nădejdea la Dumnezeu, și au vrut mai bine să moară, decât să păteze cinstea lor de soț și soție în fața lui Dumnezeu.

Astfel s-a împlinit Evanghelia, unde zice: *Au nu este mai mult sufletul decât hrana și trupul mai mult decât haina?*

Văzând Dumnezeu că au vrut să-și păstreze sufletul curat, le-a dat și bani, l-a scos de la închisoare pe negustor și au fost mai departe fericiți și bogați. Pentru ce? Pentru cinstea lor în căsătorie. Că și ea și el au fost hotărâți, mai bine să moară pedepsiți pe lumea asta, dar să nu păteze cinstea lor din căsătorie.

Știți de ce vă spun acestea? Că foarte multă lume se strică azi cu păcatele cele trupești.

NEPUTREZIREA MORȚILOR ȘI PUTEREA DE DEZLEGARE A PREOȚILOR

De multe ori am fost întrebat de unii dintre monahi, dar mai ales de mulți dintre creștini, care este pricina că pe unii din morți îi găsesc oamenii neputrezii în morminte. Pentru dezlegarea nedumeririi și a unora și a altora, m-am gândit să vorbim astăzi câteva cuvinte și în această privință. Și iată ce am a vă zice:

Ce trebuie să facă creștinii cu morții lor, când îi vor găsi pe ei neputrezii?

Dacă unii nu vor putrezi din cauza alcătuirii tari a trupului lor, pe aceștia se cade a-i lăsa în mormânt mai mulți ani, 10-20 și mai mult.

Cei ce nu vor putrezi din cauza pământului în care au fost îngropați, sau din cauză că au fost îngropați în vremea iernii la locuri cu prea multă umezeală și gheață, să-i scoată de acolo și să-i mute în alte locuri mai zvântate și acolo vor putrezi nu după multă vreme. Iar dacă nici așa nu vor putrezi, să se știe că sunt sub blestem și să cheme preotul sau arhiereul care i-a legat spre a-i dezlega. Iar dacă a

murit acel arhiereu sau preot, să roage pe moștenitorii acelora să-i dezlege și să-i ierte.

Dacă cei neputrezi vor avea semnele arătate mai sus, înseamnă că au fost blestemați fie de arhiereu, fie de preot, de părinți sau de dumnezeieștile Pravile ale Bisericii, și atunci tot așa să se procedeze: să fie chemat arhiereul sau preotul care i-a legat și să facă molitfele de dezlegare. Iar dacă a făcut cel mort vreo nedreptate, neamurile să întoarcă acea nedreptate. Dacă nu au cu ce, să roage pe cei ce au fost nedreptățiți să ierte pe cel mort care le-a făcut nedreptatea. Și așa legătura cea pusă asupra lui se va dezlega¹⁰.

Să se mai știe, că de se va găsi cineva neputred și i se vor citi molitfele cele de iertăciune de la arhiereu și nu se va risipi trupul lui, adică nu se va desface atunci, să fie încredințați cei de față că acel om când a fost viu a făcut mare nedreptate și de aceea nu se dezleagă trupul lui, până nu vor plăti rudeniile acea nedreptate și atunci se va dezlega.

Iarăși să se știe că dacă cineva din oameni a fost afurisit pe dreptate și după Lege de arhiereul sau duhovnicul său, iar el nevrând să mai ceară iertăciune a murit așa, și după moartea sa se va afla trupul lui neputred, acel om nu mai are nădejde de mântuire, căci a murit călcând dumnezeieștile Pravile. Iar cel ce a murit și se află nedezlegat și neputred trupul lui după mai mulți ani, acela prin trupul lui cere iertăciune, și prin dezlegarea ce i se va face de arhiereu sau de preoți, se dezleagă de afurisenie. Iar în clipa

¹⁰ Vezi Nectarie al Ierusalimului în răspunsurile cele asupra înșepătoriei Papci, fila 20.

când se va fi dezlegat trupul de blestem, se izbăvește și sufletul din mâinile diavolului și merge la lumină și la viața de veci¹¹.

Acestea de până aici fiind zise despre neputre-zirea morților, despre semnele după care se cunosc pricinile neputrezirii lor, precum și despre cele ce trebuie a face cei vii pentru cei morți pe care îi vor găsi neputrezi, fiindcă mai întotdeauna pricinile arătate mai sus ale neputrezirii morților se întâmplă din cauza păcatelor și a neîmplinirii canonului ce trebuie să facă omul în viața aceasta, este de folos a adăuga și unele istorii adevărate în legătură cu cele arătate mai înainte.

*

În vremea Prea Sfințitului Sofronie, Patriarhul Ierusalimului, a murit un om mare și cuvios cu viața, numit Eutropie. Iar când a voit patriarhul să-l îngroape la mormintele cele obștești ale bisericii celei mari din Ierusalim, a găsit acolo 20 de trupuri întregi și nedezlegate. Dar necunoscându-se ale cui au fost acestea, a făcut priveghere Patriarhul și toată Biserica, rugându-se lui Dumnezeu să le descopere taina lor. Deci Dumnezeu ascultând rugăciunea lor, a deschis gura unuia dintre cei adormiți, care a zis: „Noi am fost sfințiți și clerici și, pentru lumești griji, am defăimat predanisita urmare a laudelor lui Dumnezeu, pentru care ne-am și supus la nedezlegată afurisenie”. Și întrebând patriarhul și aflând că vreme de 20 de ani nu și-au citit rânduiala, s-au făcut toți cei sfințiți ce se aflau de față împreună cu patriarhul chezași că vor

¹¹ Pravila Mare - Îndreptarea Legii - glava XI - 45

împlini ei rânduiala rămasă timp de 20 de ani a acelora și așa îndată s-au dezlegat trupurile lor.

Spre încheierea cuvântului, vă rog din inimă să nu uităm cele auzite în această predică și să înțelegem din cele de mai sus cât de mare este mila lui Dumnezeu și cât pot rugăciunile Sfintei Biserici și dezlegarea arhierască să ajute celor ce au murit nepocăiți și nedezlegați de păcatele lor. Am arătat mai înainte că cel mort – care se găsește neputred – prin trupul său cel neputrezit cere ultimul ajutor de la cei vii ai săi. Și acest ajutor, după cum ați văzut în cele de mai sus, se poate cere de la Prea Bunul Dumnezeu prin Sfânta Liturghie, prin rugăciunile și dezlegarea cea de la arhieriei și duhovnici.

Prin întâia minune istorisită, care s-a întâmplat cu cei 20 de pe vremea Sfântului Sofronie, Patriarhul Ierusalimului, ca și prin aceea ce s-a întâmplat la Episcopia de Huși, la noi în Moldova, la anul 1785, prin dezlegarea acelui hagiul bulgar, Ganciu¹², s-a adeverit iarăși și în chip văzut puterea cea dată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos sfinților Săi ucenici și Apostoli, precum și urmașilor lor, atunci când le-a zis: *Luați Duh Sfânt; căroră veți ierta păcatele le vor fi iertate și căroră le veți ține, vor fi ținute* (Ioan 20, 22, 23). Și iarăși când a zis: *Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veți lega pe pământ vor fi legate și în cer și oricâte veți dezlega pe pământ vor fi dezlegate și în cer* (Matei 18, 18).

Deci, aducându-vă aminte de aceste cazuri, pururea să credeți că darul lui Dumnezeu este prezent

¹² Ne vorbește Părintele Cleopa, vol. 8.

în Biserica lui Hristos și lucrează prin slujitorii Bisericii Lui preaslăvite minuni.

PUTEREA CELOR 40 DE LITURGHII

Înainte vreme, când încă nu se știa puterea celor 40 de Liturghii, lumea făcea pentru cei răposați câte 20, alții câte 30 de Liturghii. Dar s-a descoperit că sunt mai puternice 40 de Liturghii decât 30. Și cum a fost?

Un preot bătrân dintr-un sat avea peste 80 de ani. El, săracul, nu mai putea sluji. A măritat o fată a lui, iar ginerele rămăsese în locul lui la parohie. Poporul avea evlavie la preotul bătrân, dacă l-a cunoscut, pentru că pe atâția i-a botezat și i-a și cununat și pe alții i-a și înmormântat; îl știau drept părintele satului, că era de mult timp acolo. Oamenii aveau evlavie la bătrân. Se mai duceau la spovedit, la citit, să le mai spună un cuvânt, și tânărul era bucuros că bătrânul mai poate face ceva, de-l ajută pe el.

Dar pe preotul bătrân îl dureau picioarele, era bolnav de reumatism. Acum la bătrânețe reumatismul își arată puterea, pe măsură ce slăbește omul tot mai tare. Și i se umflaseră picioarele. Acolo în satul acela era un feredeu, o baie, care avea apă sărată, ce făcea bine la reumatism, la diferite boli. Baia aceasta era într-o grădină mare, într-o livadă frumoasă.

Și preotul ducându-se acolo să facă baie, se ducea cu nădejdea în Dumnezeu, că așa-i datoria preotului și a călugărului și a creștinului când călătorește, mai ales singur, să zică rugăciuni pe drum. Zicea rugăciuni de acasă până ajungea în grădină.

Când ajungea acolo în grădină, întâlnea un tânăr plângând și văitându-se foarte tare, dar care nu vorbea. Și mergea tânărul acesta cu preotul la baie și arăta multă dragoste să-l ajute pe preot. Preotul bătrân, cât stătea în baie zicea rugăciuni, că el știa rugăciuni multe pe de rost.

Când ieșea din baie, tânărul acela iar venea plângând. Plângea într-una. Ștergea picioarele preotului, îl încălța, îi dădea haina și-l petrecea plângând. Acuma bietul preot, văzând pe tânărul acesta că plânge, îl întreabă: „Tinere, de ce plângi?” Iar el nu grăia nimic. Atunci preotul s-a gândit să-i dea bani. Dar acela plângea și n-a vrut să primească banii. De câte ori venea preotul, găsea pe tânărul ăsta care ieșea de undeva din livadă, că era livadă deasă cu pomi, plângând tare, și mergea cu el la baie și îl ajuta până ieșea preotul din grădină, iar el rămânea în grădina aceea.

Atunci, ce s-a gândit preotul? A pus niște prescuri și o sticlă de vin curat într-un șervet frumos și a zis: „Eu am să-i dau prescurile acestea și o sticlă de vin, poate acestea le va primi, că tare mult bine îmi face omul acesta”.

Când a ajuns preotul, l-a întâlnit iar plângând. A mers la baie, acela iar l-a ajutat, și când să iasă pe poartă, preotul zice:

– Ia legătura asta cu prescuri și o sticlă de vin, să le mănânci, că le-am blagoslovit eu.

Atunci a vorbit tânărul acela:

– Oh, părinte, oh! Dacă ai ști cine sunt eu, nu mi-ai da prescuri să mănânc. Vai și amar de mine!

Și atunci s-a speriat preotul:

– Dar cine ești tu, fiule? De ce n-ai vorbit până acum, că de atâtea ori am venit eu în grădina asta și tare mult m-ai ajutat?

– Oh, părinte sfinte, dacă ai sta sfinția ta în grădina asta și în baia asta toată viața, mare bine mi-ai face mie!

– Dar de ce?

– Că numai sfinția ta când vii în grădina asta și cât stai în baie zici rugăciuni, și numai atât pot sta și eu în grădina asta a mea.

Bătrânul când făcea baie se ruga și zicea: „Doamne, pomenește și iartă păcatele aceluia care a făcut baia aceasta”, fiindcă era gratuită și avea toate cele de nevoie.

– Dar unde ești tu?

– Eu sunt în iad!

– Dar cine ești tu?

– Eu sunt proprietarul acestei grădini. Grădina aceasta cu pomi a fost a mea și baia aceasta am zidit-o pe cheltuiala mea și am lăsat-o în folosul comunei, dar am murit în floarea vârstei, cu păcate grele și m-am dus în iad. M-am mărturisit eu, dar degeaba, că n-am avut vreme când face canon. Și iată, părinte sfinte, sunt 80 de ani de când mă muncesc în iad. Și când intri tu, părinte sfinte, în grădina asta și te rogi, îngerul Domnului vine și mă scoate din foc. Și toți care stau în baie, numai răutăți fac, și nu se gândesc la Dumnezeu. Iar dumnezeu și când stai în baie și când intri în grădină, intri cu rugăciunea. Asta dreptate mi-a făcut Dumnezeu, că trimite pe îngerul Domnului și mă ia din foc, „cât va sta preotul în baie și în grădină, pentru rugăciunile lui, fiindcă se folosește și preotul,

tu să stai în grădina ta”. De aceea am spus, părinte sfinte, dacă ai sta mata în grădina asta până la sfârșitul vieții, atâta stau eu afară din iad. Cum pleci mata, mă răpește îngerul Domnului și mă duce înapoi la munci.

Și s-a speriat preotul. Și a întrebat:

– Cum te cheamă, frate?

– Ioan mă cheamă.

– Da? Frate Ioane, și cum pot eu să te ajut?

– O, părinte, mare putere au preoții de la Dumnezeu! Multe suflete scot preoții din iad.

– Dar cu ce?

– Dacă vrei, părinte sfinte, nu-mi da prescuri să mănânc, că eu sunt duh, eu mă arăt ție așa, dar eu nu-s cu tot cu trupul aici. Eu nu pot mânca și bea acum. Dacă vrei, ia prescurile și vinul și să faci pentru mine, părinte sfinte, 40 de Liturghii să mă scoți din foc, că dacă mă ajuți, mare plată ai să ai în ziua judecării, în ziua cea mare.

Și cum a zis așa, cum era cu preotul de vorbă în grădină, n-a mai văzut nimic preotul. I-au țiuțit preotului urechile, s-a speriat, a rămas în grădină și a început a plânge: „Doamne, Doamne, cum mi-ai adus un suflet din iad ca să vorbească cu mine și să-mi arăți puterea celor 40 de Liturghii!” Până atunci se făceau 30 de Liturghii, cum am spus.

Atunci preotul a venit acasă plângând. Și l-a văzut ginerele și fiică-sa, și l-a întrebat:

– Ce ai, tată, că ești mâhnit?

Știi, omul se cunoaște.

– Dragul tatii, ce să am? Sunt supărat. Mă cam dor picioarele; de-acum văd că mi se apropie sfârșitul meu. Uite, măi băiete, ce vreau să fac. Eu, fiindcă am

fost preot 60 de ani la comuna asta, vreau să mă duc pregătit din lumea asta. Să-mi dai voie să slujesc 40 de zile Sfânta Liturghie.

– Cine?

– Eu.

– N-ai să poți, tată! Vezi, mata de-abia te duci.

– Cum va vrea Dumnezeu.

El a vrut să slujească; să se ostenească el.

Și atunci s-a minunat.

– Dacă ai să poți, tată! Am să te mai ajut și eu. Dar dacă poți mata, noi te lăsăm să faci.

– Dar nu așa cum slujiți voi, numai Duminica și în sărbători, eu fac ca la mănăstiri.

Dar nu le-a spus taina ce a grăit cu acela și ce-a văzut în grădină. Și s-a apucat preotul, s-a pregătit, s-a schimbat, s-a spălat, s-a mărturisit la cel tânăr, că nu poate sluji până nu se mărturisește. Și s-au minunat oamenii în satul acela: „Ați auzit o veste? Preotul cel bătrân a zis că înainte de moarte vrea să facă 40 de zile slujbă”.

Și trăgeau clopotul la biserică în fiecare zi dascălul și cântărețul. Oamenii, când auzeau, ziceau: „Hai, măi, că slujește preotul bătrân! Asta-i o minune mare!” Dar se minunau toți cât de ușor făcea slujba. Iotă rânduiala, și în fiecare zi Liturghie, că el dacă se împărtășea cu Preacuratele Taine în fiecare zi, Sfintele îl întăreau. Sfintele Taine sunt și pentru întărirea trupului, iar preotul slujitor se împărtășește în fiecare zi, când slujește.

Și se minunau toți: „Preotul cel bătrân a întinerit! Hai să-l vedeți cum slujește, cum cădește și la urmă ține predică și face panahidă și toate”. Și

oamenii, bucuria lor că a început preotul în fiecare zi să slujească. Așa se slujea înainte în sat. Mergeau și ei la biserică.

Și atunci a slujit preotul acesta bătrân vreo 20 de zile. La 20 de zile săracul a venit de la biserică foarte obosit. Și s-a dus în camera lui: „Eu mă odihnesc oleacă. Voi mânca când m-oi scula. Acum nu mi-e foame. M-am împărtășit cu Sfintele Taine”.

Și preotul bătrân cum era încălțat cu ciubotele, a pus capul să se odihnească. Și nici n-a adormit bine și vede un râu mare de foc, de n-avea margine lățimea lui. O mare de flăcări. Și auzea fel de fel de vaiete și tipete și scrâșniri din dinți și răcnete de disperare și vedea cum ard oamenii și cum îi întorc dracii cu furci în flăcări, și cât de mare e chinul. Și s-a speriat preotul.

Când aproape de malul aceluia râu de foc, iaca vede pe Ioan al lui. Jumătate era ieșit din flăcări. Și a început a striga, bătând din palme: „Părinte, Părinte, nu mă lăsa. Eu sunt Ioan din grădină! Iată cu Sfintele tale Liturghii, jumătate am ieșit din foc”. El făcuse jumătate de slujbe. „Nu mă lăsa, părinte sfinte, fă înainte și mă scoate, că mare plată ai să ai în ziua judecății!”

Și preotul s-a trezit și n-a mai văzut râul de foc, și s-a speriat. S-a sculat, și mai tare s-a îmbărbătat. „Chiar de-oi muri, dar mai fac 20 de Liturghii”, a zis bătrânul. A întinerit. Nici nu simțea că-i bătrân. „Ia uite, domnule, ce putere la el!”

Vezi, omul când ia contact cu lumea de dincolo, cât curaj are? Și a făcut bătrânul încă 20 de slujbe; 20 de Sfinte Liturghii. Și se minunau oamenii: „Măi, să-l

întărească Dumnezeu pe părintele nostru, săracul! La 80 și atâția de ani face zi la zi!” – cum a făcut starețul meu Liturghii aici până la 82 de ani. Starețul care m-a călugărit pe mine, Ioanichie. Aici se vede și credința! Credința îl întărește pe om.

Și a făcut încă 20 de Liturghii. Și când a ajuns la 40 de zile, la ultima Liturghie, pe când era cu sfântul pocrovăț în mână și cu sfânta linguriță ca să consume Sfintele, după ce s-au împărtășit credincioșii, preotul vede deodată intrând în sfântul altar un vultur frumos, cu pene în mii și mii de culori. Lumea plecase din biserică, pentru că se dăduse anafura. Paraclisierul era prin biserică. Și preotul a strigat:

– Măi, Vasile, ia vino repede încoace!

Când a intrat paraclisierul și a văzut vulturul așa de frumos, grozav s-a minunat. A căzut cu fața la pământ și a zis:

– Vai, părinte, de unde-i pasărea asta așa de frumoasă? N-am mai văzut o așa pasăre!

Și atunci vulturul a început a vorbi:

– Părinte sfinte, eu sunt Ioan. Iată cu Sfintele și dumnezeieștile tale Liturghii, 40 de Liturghii, m-ai scos din munca iadului! Eu zbor și mă duc la raiul desfătării. Și să-ți dea ție Dumnezeu plată în ziua cea mare a judecății, că ai scos un suflet din muncile iadului. Să știi aceasta, că prin mâinile preoților și prin Sfânta Liturghie multe mii și mii de suflete în fiecare zi ies din iad, cum am ieșit și eu. Deci mare este puterea Sfintei Liturghii, dar de acum înainte să nu mai faci 30 de Liturghii, ci 40 de Liturghii.

Și zicând aceasta, nu l-a mai văzut. Și apoi preotul le-a spus:

– Iată azi am terminat 40 de Liturghii. De acum să vă spun taina de ce am slujit.

Și le-a spus la ai lui și au scris, că avem în prolog scris. „Scrieți istoria asta, că am văzut-o cu ochii și am auzit-o cu urechile. Iată cum s-a întâmplat cu mine...”. Le-a spus de când mergea la baie. Și n-a mai făcut preotul baie la picioare pe urmă, l-a întărit Sfântul Duh. Și a mai trăit preotul trei ani de zile și după trei ani s-a dus la Domnul.

Și s-a făcut întâmplarea aceasta în Constantinopol, pe timpul împăratului grecesc Heraclie, împărat foarte credincios, acela ce a scos Sfânta Cruce de la Ierusalim, care a fost robită de perși. Și v-am spus aceasta ca să cunoașteți puterea celor 40 de Liturghii.

ALTĂ ISTORIOARĂ CU IMPORTANȚA CELOR 40 DE LITURGHII

Dar să vă mai spun o istorioară. Până la anul 1054 Franța era ortodoxă, și Italia; toate țările din lume eram o singură Biserică. Atunci catolicii s-au despărțit de noi. Marea schismă papală, când s-au rupt de Biserica noastră pentru anumite reforme pe care le-au făcut.

Franța fiind ortodoxă, un preot din Franța avea un frate militar. Și au avut francezii război cu mauritanii. Mauritanii erau unde este Africa Franceză azi, dincolo de Gibraltar imediat, către Liberia. Împărăția maurilor de pe vremuri. Și s-a dus armata franceză să se bată cu maurii dincolo de Gibraltar, în Africa.

Fratele preotului acesta din Franța a mers și el, era militar într-un regiment. Atunci nu erau tunuri ca acum și mitraliere și avioane și bombe atomice, atunci se băteau cu săbiile, ca pe vremea lui Ștefan cel Mare, cu sulita, cu arcul, cum era.

Și trecând armata franceză în Mauritania să se lupte, a fost mare război între armatele europene și cele din Africa. Și i-au bătut francezii pe mauri, dar au luat maurii mulți prizonieri francezi, pe care i-au dus în țara lor, printre care au luat și pe fratele acestui preot. Preotul era din Marsilia, portul Franței, care este port la Oceanul Atlantic. Preotul n-a știut că fratele său a căzut prizonier, dar a văzut că n-a mai venit și a întrebat pe ceilalți soldați, când s-a terminat războiul:

– Măi, dar pe fratele meu nu l-ați văzut?

– Părinte, cred că a murit, că a fost mare măcel. Stăteau trupurile pe jos cum stau butucii, așa luptă a fost, și cred că a murit și el, săracul.

Preotul, ca frate al lui, a început să-i facă 40 de Liturghii. Asta era cu câteva sute de ani mai târziu decât cealaltă pe care v-am spus-o mai înainte, de la împăratul Ieraclie. Și a început preotul să-i facă 40 de Liturghii. Fratele preotului nu era mort, dar era prizonier și-l țineau în lanțuri într-o temniță, și erau mai mulți legați acolo.

Preotul făcând Liturghia aici, când era pe la ora 10 din zi, toate lanțurile cădeau de pe fratele preotului, și rămânea dezlegat. Și ziceau ceilalți:

– Ce este cu tine? De ce cad lanțurile de pe tine? Ești fermecător?

Acela a zis:

– Eu nu știu farmece.

– Ei, nu știi farmece!

Toate lanțurile se rupeau și cădeau jos în fiecare zi la ora zece. Aceia îl legau cu alte lanțuri. A doua zi și acelea, praf jos. Puneau altele. Praf.

– Măi, mare fermecător! Acesta o să plece din temnița asta când o să vrea, dacă, uite, lanțurile nu se țin de el.

Dar nu știau ce-i. Și-l întrebau:

– Ce farmece ai, măi? Așa-i că în cămașă stau farmecele tale sau în pantaloni?

Și l-au dezbrăcat.

– Legați-mă gol!

Și l-au legat gol și totuși a doua zi lanțurile cădeau. „Unde stau farmecele și ce știe asta, măi? Dacă am ști noi vreuna ca asta, ieșim de oriunde”.

– Spune-ne nouă ce farmece știi!

Acela a zis:

– Eu nu știu farmece.

– Dar de ce religie ești tu? că aceia erau mahomedani, de altă religie.

– Eu sunt creștin. Cred în Hristos. Eu farmece nu știu, dar eu cred altceva. Fratele meu este preot în țara mea, în Franța, și eu cred că el face Liturghii acuma și scoate părticele pentru mine, crezând că am murit. Și, că dacă aș fi în iad, și de acolo aș fi dezlegat, nu numai de la voi. Și eu asta cred că se întâmplă, că numai asta închipuie. Dar nici eu nu știu de ce.

– Și cât timp are să se întâmple așa cu tine?

– Știu că la noi se fac 40 de Liturghii. Și o să vedeți că până la 40 de zile cad lanțurile de pe mine.

– Dar atunci ce-o să se întâmple?

– Nici eu nu știu ce-o să se întâmple, dar știu că o să scap din mâinile voastre.

– Cum? Nu scapi tu din mâna noastră!

– Eu cred că Dumnezeu mă scotea și din iad, dacă aș fi fost în iad, pentru cele 40 de Liturghii, cu atât mai mult o să mă scoată din mâna voastră de aici.

– Ai să vezi că te punem noi sub pază atunci!

Și au numărat aceia și n-au mai pus lanțuri pe el.

– Degeaba le punem, că 40 de zile pică toate!

La 40 de zile acum se ațineau ei cu toții. Au pus santinele duble la porți și au pus lanțuri pe el și pază. „Păziți-l, măi, că auzi că ăsta la 40 de zile pleacă de aici!”

Și cum erau ei în pază, deodată au văzut că s-a desfăcut acoperișul temniței în două și o mână l-a luat de perii capului și nu l-au mai văzut. Și unde l-a dus? L-a pus pe prispa casei, la Marsilia, într-o clipă de vreme.

Și atunci aceia s-au întrebat:

– Ce s-a întâmplat, măi?

– A venit Hristos al lui, căci am văzut o mână. (Îi nu știau. Era îngerul Domnului). L-a luat dintre noi. Toți am căzut tremurând. Nu putea nimeni să se țină pe picioare.

– Și pe unde?

– Prin acoperișul temniței, și temnița s-a închis mapoi.

Acela a spus:

– Vedeți voi cât de mare-i credința creștină? Vezi ce putere are Hristos al lor? Iaca, măi, cât l-ați păzit voi și l-a luat când a vrut!

Și preotul când l-a văzut i-a zis:

– Măi, frate, măi, ai venit? Mie mi s-a spus că ai murit. Chiar astăzi am terminat 40 de Liturghii pentru tine și am scos ultima părticică pentru sufletul tău.

Și atunci cel scăpat i-a zis:

– Bine ai făcut, frate, că dacă eram în iad, mă scoteai și de acolo. Dacă am fost pe pământ m-ai scos din temniță. Să-ți dea Dumnezeu ție plată, dar uite cum a fost cu mine.

Și i-a spus istoria cu lanțurile și s-a scris și asta. Acestea despre puterea celor 40 de Liturghii.

*

S-a mai întâmplat încă și o altă minune în legătură cu cele 40 de Liturghii. Un stareț bătrân, ieromonah, avea un ucenic. Dar ucenicul acela nu prea asculta de el. Și de multe ori îi spunea bătrânul: „Ascultă, fiule, ai să te muncești veșnic”. Și s-a întâmplat că a murit ucenicul cel neascultător și l-a văzut bătrânul în iad. Și i-a spus: „Părinte, te rog fă pentru mine 40 de Liturghii, fiindcă am fost neascultător și rău și te-am amărât. Și după ce a făcut bătrânul 40 de Liturghii, a venit ucenicul cu un veșmânt îmbrăcat ca soarele și i-a zis: „Cu sfintele tale rugăciuni, prin mijlocirea pe care ai făcut-o pentru mine, m-am ușurat și m-am mântuit”.

ROLUL CELOR 40 DE PANAHIZI

Pomenirea morților o făceau creștinii demult, la Liturghia Sfântului Iacov; întâia Liturghie care se întocmise încă din vremea celui dintâi episcop al

Ierusalimului. În timpul ei se rânduise slujbă specială pentru morți. Dar mai târziu, rânduindu-se alte slujbe pentru morți, s-a văzut cât de mare folos aduc cele 40 de panahizi pentru răposați. S-au descoperit multe taine. Acum vă mai spun o istorioară despre puterea celor 40 de panahizi.

Pe timpul împăratului Nichifor Focas, pe la anul 963, când s-a făcut Marea Lavră a Sfântului Atanasie în Muntele Athos, acest împărat creștin a avut război cu perșii. Totdeauna Imperiul Bizantin cu perșii au avut război, pentru că sunt în graniță.

Și a fost mare luptă. Două împărății puternice. Și atunci perșii, deși nu i-au biruit pe greci, au luat mulțime de prizonieri și au făcut cele mai grele munci cu ei. Ca să-i piardă, i-au pus să facă un tunel. Pe atunci nu erau trenuri, dar în tuneluri făceau depozite. Au pus să sape într-un munte să facă un tunel, ca să țină ei acolo multe.

La tunel au pus mai mulți prizonieri, că dacă va cădea tunelul peste ei, acolo să le fie mormântul. Că atunci nu era meșteșug să lege bine tunelul, așa cum se leagă acum.

Bieții greci credincioși lucrau săracii, că aveau santinele lângă dânșii. Și când au ajuns la o distanță oarecare sub tunel, lucrând, într-o bună zi, vrrrum! A căzut tunelul peste ei. Au murit toți.

Dar prin economia lui Dumnezeu, tocmai în fundul tunelului, două pietre mari au căzut vârf la vârf și dedesubt a rămas un loc liber. Și acolo în coliba aceea puteau să trăiască mai mulți, că era larg, dar numai un om a rămas. El când a văzut că pietrele se reazimă, a intrat dedesubt și nu l-a omorât. Dar ce

folos? A rămas în întuneric beznă, că era în pântecul muntelui, în tuneric și rece. Și se gândea el: „Au să ne mai scoată pe noi păgânii ăștia?” Că dacă ar fi fost vorba de cineva de-ai lor, s-ar fi silit să-i scoată, dar așa, nu s-a mai gândit nimeni la asta, ci i-a lăsat morți acolo pe toți.

Și se gândea el: „Ei, am rămas cu mila lui Dumnezeu, dar tot voi muri aici de foame, de frig și de urât”. Și a început să se roage strașnic.

Când s-a terminat războiul, venind curând după înfrângere la satul lor unul din tovarășii lui de arme, femeia l-a întrebat:

– Pe bărbatul meu nu l-ai văzut?

El zise:

– Bărbatul tău a fost prins de perși împreună cu alții și am auzit că i-au pus să sape un tunel și a căzut tunelul peste ei și au murit toți. Atunci a murit și al dumatile.

Femeia credincioasă știa rânduiala care se făcea cu parastasele (știți în Postul Mare, că duce colive la biserică). Ce s-a gândit ea? „Să-i port eu parastasele, dacă a murit, și pe urmă îi voi face eu și praznic la 40 de zile!” Dar ce s-a întâmplat? Dumnezeu voia să descopere puterea celor 40 de parastase (panahizi).

Atunci în vechime, Sfânta Liturghie se sluzea la sate așa cum se slujește la noi la mănăstire, adică zilnic. Dar în vremea aceea, veneau toți creștinii la biserică, cum se spune în Faptele Apostolilor, că *erau pururea zăbovind în biserică și întru frângerea pâinii*.

Și ce a făcut biata femeie? De când a auzit că a murit, a început să ducă la biserică o prescură, un sfert de vin și câteva lumânările, să-i poarte parastasele.

Așa era tradiția. Preotul scotea la Liturghie și o părticică pentru robul lui Dumnezeu care murise, după cum i-a spus femeia.

El săracul, până a ajuns vestea la femeie, până nu știu ce, el a postit acolo vreo săptămână, mai mult, era gata-gata să moară de foame. Era ultima suflare acolo în întunericul acela, dar se ruga: „Doamne, vreau să mă rog Ție, dacă Tu ai rânduit ca eu să trăiesc sub aceste pietre, Tu poți să mă scoți și de aici, sau dacă nu, mor, și să mor rugându-mă, că n-am altă nădejde”. Se ruga săracul cu toată inima, că era singur în acel întuneric și beznă de munte și știa că va muri.

Rugându-se el, deodată numai vede că a intrat un tânăr, dar nu știa pe unde, și avea în mână o sticlură cu vin, niște lumânări aprinse și o prescură.

El era aproape leșinat. Stătea cu pânțele la pământ, că nu mai putea să se scoale. Era mort de foame.

– Scoală, frate, și ia și mănâncă prescura asta și bea vinul ăsta, că numai bine ai și lumină! că i-a adus toate lumânările aprinse.

Și el s-a speriat când a văzut pe tânărul acela.

– Doamne, Tu ești Mântuitorul Iristos?

– Nu. Eu sunt îngerul, păzitorul vieții tale, și acestea ți le-a trimis soția ta astăzi la biserică și Dumnezeu mi-a poruncit, fiindcă ești în viață, să ți le aduc, că dacă erai mort, pentru acestea aveai să primești lumina cea veșnică; dar fiindcă ești în viață, Dumnezeu m-a trimis, fiindcă ai trup aici, să te întărești cu hrana aceasta.

El însă nu îndrăznea să se atingă de ea. Și acela a spus:

– Uite, te rog, ia și te întărește, că dacă nu, mori.

El a prins curaj și a început să mănânce prescura, după aceea a băut câte oleacă de vin, iar mânca oleacă de prescură, și așa, încet-încet, a mâncat prescura, a băut vinul și numai bine a avut și lumânări. Și atunci a spus îngerul:

– Eu îți voi aduce în fiecare zi, dacă soția ta va duce la biserică această jertfă. Iar dacă nu, nu.

Și se gândea el în mintea lui: „Femeia îmi face parastasele. Dar ce are să se întâmple mai târziu? Știu că până la 40 de zile are să-mi aducă acestea aici îngerul Domnului. Dar după 40 de zile ce are să se întâmple cu mine?”

Și nu l-a mai văzut. Și acuma el aștepta. A doua zi pe la vremea aceea, vine iarăși îngerul, și-i aduce iarăși așa. I-a adus 20 de zile.

La 20 de zile soția lui, grăbită săraca acasă, că avea și copii, s-a dus să ducă vaca la cireadă. Și ducând vaca dimineața, cireada plecase din sat, și ea s-a dus tocmai pe câmp, unde era. A pus deoparte tot ce să ducă, dar întârziind și-a zis: „Las' că oi duce mâine, că azi nu mai am timp”. Și în ziua aceea, nu i-a adus lui îngerul prescura, vinul și lumânările.

Și el a început a plânge, zicând: „Vai de mine, mi se pare că soția mea numai 20 de panahizi mi-a făcut. Azi n-a mai venit îngerul Domnului să-mi aducă prescura, vinul și lumânările. De acum voi muri iar de foame!”

Dar ea, biata femeie, dacă n-a adus în ziua aceea coliva, a dus a doua zi două, ca să fie colivele 40. Și a doua zi a venit îngerul Domnului și i-a adus mai

multe lumânări, două sticle cu vin și două prescuri. Și i-a zis:

– Soția ta, a fost ieri cu vaca la cireadă, și n-a avut timp să ducă panahida, dar azi a dus la biserică două și eu ți le-am adus pe amândouă.

Și s-a bucurat el tare, când a văzut că femeia are de gând să-i facă 40 de panahizi. Și a făcut rugăciunea și a mâncat. Și nu l-a mai văzut pe înger, că s-a dus.

Și se gândea el: „Doamne, Dumnezeule, dacă atâta milă și îndurare ai făcut cu mine aicea sub pământ, încât sub muntele acesta îmi porți de grijă, cu ce să-ți răsplătesc eu? Ce pot eu, om păcătos, să fac pentru Tine, spre a-Ți mulțumi?” Și acum se gândea el: „Hai că soția săraca până la 40 de zile o să-mi aducă așa, dar la 40 de zile ce are să fie cu mine? Am să mor!” Așa se gândea el, că nu știa ce are să se întâmple la 40 de zile.

Și plângea din adâncul inimii și mulțumea lui Dumnezeu, pentru mila Lui cea negrăită, că-i poartă de grijă, să nu moară așa de repede, ci să mai trăiască. Și zice: „Tu, Doamne, care mi-ai purtat de grijă și ai dat în gând soției mele să-mi poarte 40 de panahizi, ajută-mi cu mila Ta și mă scoate de aici, că Tu le poți pe toate. Iar dacă voi muri la 40 de zile, să-mi fie iertate păcatele mele”.

Deci femeia a continuat așa, și în fiecare zi îngerul i-a adus jertfa pe care o ducea soția lui la biserică.

Iar în ziua a 40-a, stând el la rugăciune, a venit îngerul Domnului ca fulgerul, a spintecat muntele în două, l-a luat de părul capului și l-a pus acasă pe prispă, tocmai în Grecia, în satul de unde era el.

Și când s-a trezit, a văzut și a cunoscut satul, dar n-a știut cât de repede a fost adus. Când a venit el, soția era dusă la biserică. Și când a venit ea acasă, vede un militar pe prispă. „Vai de mine, cine este acela?” De la poartă i-au slăbit picioarele de emoție, de frică. „Vai de mine, acesta-i bărbatul meu. Eu azi am isprăvit cu cele 40 de panahizi și tocmai acum a venit și el”.

Și când a văzut-o și el, a început a plânge. Ea zicea:

– Vai de mine, omule, de unde vii tu? Eu am auzit că ești mort și ți-am făcut 40 de panahizi.

Iar el a zis:

– Cu adevărat, mare milă ți-ai făcut cu mine! Vino în casă.

Și s-au adunat toți vecinii și ziceau:

– A venit vecinul de care se zicea că e mort.

Și-l întrebau:

– Cum ai venit? Cum ai scăpat de la pieire, că se auzea că ai fost rob și a căzut muntele pe voi?

– Toate sunt adevărate, a zis el. Când ne-a prins, îndată ne-a pus să săpăm un tunel și tunelul a căzut peste noi și ne-a acoperit acolo și au murit toți.

Și le-a spus ce s-a întâmplat cu el, cum au căzut două pietre, la adăpostul cărora a putut sta, cum în fiecare zi îngerul Domnului i-a adus o prescură, o sticlură de vin și câteva lumânări. Și a întrebat-o pe soție:

– Așa-i că la 20 de zile ai uitat să duci prescura la biserică? Ea zise:

– N-am uitat, ci n-am avut timp.

– Dar a doua zi ai dus două.

– Da, două.

– Două am primit și eu acolo și toate lumânările. Și s-au minunat toți foarte.

– Cum, cine le aducea sub munte?

– Un tânăr îmbrăcat în alb, foarte frumos. Venea, intra prin munte cum ai intra prin nor, nu-l împiedica nimic.

Așa sunt îngerii. Dacă Dumnezeu îl trimite în iad, el nu este împiedicat de nimic. Tot așa în rai.

Când s-a auzit de minunea celor 40 de panahizi, l-a chemat preotul pe acel ostaș la episcopul locului, să spună din nou tot ce s-a întâmplat. Și i-a povestit acela toate de la capăt, și s-a scris istoria aceasta ca să știe toți puterea parastaselor care se fac pentru morți, fiind răsplătite de Dumnezeu pentru rugăciunea Bisericii în veacul viitor. Că dacă omul acela ar fi fost în iad, îngerul nu-i aducea pâine și vin, că acolo nu poate omul să mănânce, ci îi aducea puterea rugăciunii care era făcută pentru sufletul lui. Dar fiindcă el era încă în trup, i-a arătat că tot ce-i aducea femeia la biserică, a folosit trupului și sufletului lui.

Iată cum s-a descoperit puterea celor 40 de panahizi și lumea a început și mai cu dinadinsul să facă parastase pentru morți.

„ARUNCAȚI PE MARIA ÎN MARE!”

Am să vă spun o istorioară cu problema avorturilor, a raclajelor, că de la o vreme încoace foarte se practică această urgie; omoară femeile pruncii. Eu văd ce vine aici.

Rari gospodari și rare femei care păzesc viața cinstită și nu omoară copiii; foarte puțini au rămas. De asta vin vânturile astea secetoase și așteptăm potopul cu foc care bate la ușă, că nu mai poate suferi Dumnezeu urgia acestei lumi.

Toate păcatele sunt păcate, dar pruncuciderea este mai mare decât toate. O femeie care a făcut un singur abort, este oprită de la Sfânta Împărtășanie 20 de ani. Este ucidere de om.

Să nu-mi spui mie, cum venise o femeie acum: „Da, Părinte, dar era numai de o lună”. O lună? Auzi ce spun Sfinții Părinți? „Precum când tună și fulgeră, odată ai văzut lumina fulgerului, odată auzi tunetul, așa este și la zămisirea pruncului”. Dacă Dumnezeu vrea atunci să zămislească un copil, în aceeași clipă se zămislește și trupul și sufletul. În aceeași clipă. Și dacă după împreunare ai încercat să împiedici nașterea și să faci vreun abort, și după un ceas după ce te-ai împreunat, ucigaș de om ești.

Ori ucizi omul de 30 de ani, ori îl ucizi la un ceas după ce s-a zămislit, tot ucidere este, pentru că stai împotriva lui Dumnezeu, a Creatorului, care a scris la început, ați văzut ce spune Scriptura: *Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți.*

Dumnezeu Atotcreatorul creează, cum zice proorocul: „Eu creez duhul omului în pântecul maicii lui”. Și de aceea e o urgie mare pe poporul nostru român și pe alte popoare; în Franța, în Germania, în Anglia și în America mai tare se practică avorturile, mai mare urgie, și de aceea focul acesta când începe va arde fără cruțare toate popoarele lumii.

Multe păcate sunt, dar acesta le întrece pe toate, pruncuciderea. Pentru că sunteți câteva suflete aici, ca să vă dați seama ce înseamnă a omorî copiii, am să vă spun o istorioară din cartea care se cheamă „Limoniariu” sau „Livada duhovnicească”.

O femeie a rămas văduvă de tânără cu doi copilași. Unul avea cinci ani și altul aproape zece. Ea nu s-a mai căsătorit. Un ostaș voinic, frumos, necăsătorit, s-a liberat de armată; stătea aproape de ea. Ea ar fi vrut cu orice chip să se căsătorească și să ia pe ostașul acela în căsătorie. Și el s-a liberat sănătos, nu mai avea nici o obligație. Ea i-a trimis o scrisorică în care i-a spus că vrea să-l ia în căsătorie. Dar el a spus la oameni: „Spuneți-i la femeia aceea să se liniștească, că eu nu iau niciodată în căsătorie femeie care are copii. Eu n-am fost însurat niciodată; vreau să iau o fată, nu să iau copii de la alt bărbat. Îmi place de ea, e frumoasă, e gospodină, e harnică, e sănătoasă, numai pentru că are copii nu o iau!”

Când a ajuns scrisoarea la dânsa, ce i-a pus satana în gând? „Vezi, dacă n-ai avea copii, te-ar lua el. Tânăr, frumos, cutare...”. I-a pus satana în gând să-și omoare copiii și să-i scrie: „Măi, de-amu' copiii nu-i mai am”. Gândiți-vă, copiii ei; copiii ei ruți din inima ei. Unul avea cinci ani, altul avea aproape zece ani.

Soțul ei murise în război. Într-o noapte când copii dormeau liniștiți, mama criminală ia o bardă și le taie capul la amândoi. Ai auzit mamă? Tot așa și cei care fac raclaje. Nu-i cu nimica deosebit. Își ucid copiii. După ce i-a omorât, copiii se zbăteau în sângele lor, i-a dus în grădină, a săpat o groapă și i-a

îngropat pe amândoi și a pus țărână. A spălat sângele lor și îi scrie acelui tânăr: „Fii sigur, de copii am scăpat. Acum poți să mă iei în căsătorie, că mi-ai trimis răspuns că nu iei femeie cu copii. Copiii în veac nu-i mai am. Am făcut eu așa fel că nu-i mai am”.

Dar el a căzut jos. Vai de mine, mare criminală! Dacă nu i-a fost ei milă de copiii ei și i-a omorât, oare pe mine, om străin, dacă mă duc, nu mă otrăvește? Nu-mi taie capul? Și-i scrie înapoi: „În veacul veacului femeie de aceasta nu-mi trebuie, care a ucis copiii ei. Criminalo și spurcăciune ce ești! Dacă nu te-ai temut tu de Dumnezeu să omori copiii tăi, cum ai să ai milă de mine, un om străin, când trebuie să fîm un trup și un suflet înaintea lui Dumnezeu? Să te gîndești că o să te ajungă urgia Domnului!” i-a scris el.

Atunci ea s-a temut foarte, că el o s-o pîrască la autorități: „Măi, trebuie să plec de acasă, că de acum gata! Dacă îmi cere socoteală unde sunt copiii și nu pot să spun? Mă omoară și pe mine”.

Se duce la portul Pireu, că era din Grecia, și plătește la vapor să fugă în Alexandria. De acolo plecau sute de corăbii; și nu erau pe atunci motoare ca acum, erau corăbii cu pânze. Una mergea la Alexandria, una mergea la Haifa, una mergea în Cipru, una mergea în Creta, una mergea în altă parte.

Dar corabia asta cum mergea, deodată se oprește în mijlocul mării, Marea Mediterană. Și nu o zi-două, ci cincisprezece zile. Și întrebau toți, că era multă lume: „Domnule, ce are corabia? E stricată? Pânzele nu-s bune? Ia caută și vezi!” „Măi, pânzele sunt bune,

toate sunt bune, vântul este prielnic, nu-i împotrivă. Și totuși corabia nu merge”.

Și atunci comandantul corăbiei, fiind un om credincios, a zis: „Ia să cădem la rugăciune! Asta este o mare ispită. Stăm de cincisprezece zile în mijlocul mării”.

Toți au căzut la rugăciune: „Doamne, ajută-ne să plecăm mai departe”. Unde să se ducă din mijlocul mării? Se rugau toți să le arate Dumnezeu ce să facă. Și deodată toată lumea din corabie aude un glas, repetând de trei ori: „Dacă vreți să mergeți înainte, aruncați pe Maria în mare!”

Comandantul corăbiei a zis:

– Oameni buni, auziți? De sus vine glasul.

– Da, auzim toți.

– Cine este aici Maria?

Dar erau mai multe Marii. S-a întâmplat de erau sute de oameni. Dar aceea care știa că a omorât copiii, a spus:

– Domnule corăbier – i-a spus comandantului –, vreau să grăiesc ceva cu dumneata.

Era urmărită de urgia lui Dumnezeu.

– Domnule, pentru mine s-a făcut glasul acesta – numai în patru ochi i-a spus. Eu, păcătoasa, sunt cea mai rea de pe fața pământului. Pentru mine stă corabia!

– Ce-ai făcut, Marie?

– Domnule, uite ce-am făcut... Și i-a spus istoria, cum a tăiat copiii, ca să o ia acela în căsătorie.

– Tu ai auzit singură: „Aruncați pe Maria în mare!” Ce vrei să facem?

– Vreau să mă aruncați în mare, că nu mergeți mai înainte, că mă urmărește dreptatea lui Dumnezeu de sus.

Dar el, când a auzit că ea recunoaște păcatul, îi părea rău. Dar se gândea: „Noi murim aici. Gătim mâncarea. Gătim apa, că în corabie nu bei apă din mare. Fiecare are apă de acasă. Mori cu apa din mare”. Zice:

– Soră Marie, mă tem să te arunc în mare.

– Cum credeți! Dar până nu mă aruncați pe mine în mare, corabia nu merge mai departe. Păcatele mele au oprit corabia.

Atunci el coboară într-o barcă, căci corabia avea bărci de salvare în caz de furtună, și zice:

– Uite, soră Maria, mă sui eu în barcă. Dacă corabia pleacă, înseamnă că pentru păcatele mele stăm aici. Pe urmă te sui tu într-o barcă, să vedem dacă ești mata așa de vinovată. Mă tem să te arunc în mare. Dar dacă nu ești mata vinovată? Dacă-i alta?

– Ai zis bine.

A coborât acela cu barca și se plimbă – barca avea lopeți – și vine înapoi și-i dă și ei o barcă:

– Uite, soră Maria, suie mata în cealaltă barcă.

Toată lumea se uita să vadă ce se întâmplă.

Și s-a suit și ea într-o barcă și a mers mai încolo cam la 20 de metri de corabie. Atunci barca s-a învârtit cu fundul în sus și a dat-o în mare. Și îndată ce s-a înecat ea, corabia cea mare a pornit. Toți s-au înfricoșat. Și cât trebuia să meargă în cincisprezece zile, a mers în trei sferturi de zi. Așa spor a avut de a ajuns la Alexandria. Mergea ca fulgerul, că se dăduse în mare greutatea cea mare a păcatului uciderii de fii.

Și s-a scris această istorie spre folosul nostru și spre înfricoșarea celor care practică această urgie a lui Dumnezeu.

CUVÂNT LA EVANGHELIA FEMEII GÂRBOVE

Iubiți credincioși, Evanghelia de astăzi este așa de luminată și așa de limpede, că oricine o înțelege. Aș zice că aproape nu mai are nevoie să o tâlcuiască nimeni. Dar, după cum ierburile și florile cele binemirositoare, ca busuiocul, menta și altele, cu cât le freacă cineva mai mult în palme și le pipăie, cu atât mai mare mireasmă aduc celor ce fac aceasta, și precum scafandrii, care merg pe fundul mării ca să caute mărgăritare, cu cât se afundă mai mult în adâncurile cele mari ale oceanului, cu atât află mărgăritare de mai mare preț, așa se întâmplă și cu cuvintele dumnezeieștii Scripturi. Dacă le citim la suprafață, sau le ascultăm la suprafață, după literă, ne folosim într-o mică măsură, dar dacă cercăm adâncul lor tot mai mult, aduc sufletelor noastre tot mai mult folos.

Noi vedem în dumnezeieștile Scripturi că din îngăduința Domnului, după depărtarea lui Dumnezeu de unii oameni, diavolul are mare putere să-i muncească și să-i chinuiască pe oameni cu fel de fel de boli, cu fel de fel de nenorociri, cu fel de fel de scârbe și pagube. Vedem aceasta la sfântul și dreptul Iov, când a îngăduit Dumnezeu satanei ca degrab să-i pricinuiască pierderea tuturor averilor și apoi să-i

aducă răni, bube rele în trup, de la creștetul capului până la talpa piciorului.

Aceasta se vede și în cazul regelui Saul, primul rege al lui Israel, cum, după ce s-a depărtat Dumnezeu de la dânsul pentru neascultare, a trimis un duh necurat care-l muncea, îl trântea pe jos, făcea spume la gură, și numai când David îi cânta din harpă sau din psaltire, se depărta de la el duhul acela și se ușura puțin.

O vedem apoi în cazul desfrânatului aceluia din Corint, de care spune Sfântul Apostol Pavel că a trăit cu mama lui, cum pentru această fărădelege, care nu se pomenea nici la păgâni, dumnezeiescul Pavel a hotărât: *Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi și duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos, să dați pe unul ca acela satanei, spre pierderea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus* (I Cor. 5, 4-5).

Ați văzut deci cum, fie pentru păcate, fie pentru încercare, Dumnezeu îngăduie câteodată satanei să aducă omului boală, neputință, pagube, scârbe și multe feluri de necazuri. Așa s-a întâmplat și în Evanghelia de astăzi, cu femeia cea gârbovă.

Iată ce zice dumnezeiescul apostol și evanghelist Luca: *Și învăța Iisus într-una din sinagogi, sâmbăta.*

De ce învăța Mântuitorul sâmbăta mai mult decât în celelalte zile? Sâmbăta, în legea veche, era zi de odihnă și sărbătoare pentru vechiul Israel. Ei atunci se adunau în sinagogile lor. Și acolo preoții, leviții, dascălii și legiuitorii citeau dumnezeiasca Scriptură, care cuprindea legea lui Moise și scrierile proorocilor. Poporul stătea și asculta. Mântuitorul se ducea adesea

acolo, căci îi găsea grămadă pe toți și putea să le tâlmăcească dumnezeieștile cuvinte ale Scripturii, prin cuvântul Său cel viu și lucrător.

Așa S-a dus Mântuitorul într-una din sinagogi și când a ajuns El acolo, iată era o femeie care avea duhul neputinței de 18 ani și stătea gârbovă, adică cu capul în jos, neputând să-l ridice în sus nicidecum. Era o jale să vezi o biată femeie bătrână cum stătea încovoiată cu capul aproape de pământ. Nu mai putea vedea soarele niciodată, nici stelele de pe cer, ci vedea numai pământul. Iar această gârbovire a ei nu era o boală firească, ca la celelalte boli, ca la surzi, la orbi, la șchiopi, ci era o legătură a satanei. Ea era chipul omului păcătos, care când e legat de satana nu mai poate să mai privească la cer, ci privește tot la pământ, la mâncare, la băuturi, la desfrâu, la distracții, la toată fărâdelegea care trage pe om în fundul iadului. Așa era și biata femeie, un simbol, însă fără voia ei, fiind legată de satana de 18 ani.

Și Mântuitorului, văzând pe această femeie legată de satana, I S-a făcut milă și fără să-L roage nimeni, fără să mijlocească nimeni și să zică: „Doamne, îndură-Te de femeia aceasta că-i gârbovă și stă cu capul la pământ de 18 ani și n-a mai văzut nici soarele, nici stelele nopții și nici pe oameni la față”, văzând ca un Dumnezeu și pe satana care o ține așa încovoiată ca o seceră, i-a zis: *Femeie, ești dezlegată de neputința ta.* Și punând pe dânsa preasfintele și preacuratele Sale mâini, a făcut-o deplin sănătoasă, iar ea dădea slavă lui Dumnezeu.

Poporul s-a înfricoșat și totodată s-a bucurat de minunea aceasta.

După săvârșirea acestei preaslăvite minuni pe care a făcut-o Mântuitorul sâmbăta, mai-marele sinagogii, un preot sau un cărturar care reprezenta sinagoga, a ieșit în fața poporului și a început a muștra poporul, zicând: *Șase zile sunt când poți să vii aici să vă vindecați, dar nu în ziua sâmbetei.* Dar n-a îndrăznit să-i spună lui Hristos cuvântul acela, ci l-a spus către popor. Și nu râvna legii l-a îndemnat pe mai-marele sinagogii să muștre poporul pentru minunea ce se făcuse în ziua sâmbetei, ci zavistia și răutatea, care pururea stăpâneau pe cărturari și pe farisei.

Aceștia urau pururea pe Mântuitorul și disprețuiau minunile Lui și le acopereau cu răutatea, cu zavistia și cu ura lor. Dacă n-ar fi fost plini de zavistie și de răutate, ar fi înțeles ce este mai mare, ținerea sâmbetei sau o vindecare ca aceasta, care era așa de minunată, și o facere de bine așa de mare, în ziua sâmbetei? Dar satana și zavistia care era în inima lui, nu l-a lăsat pe acest fățarnic și zavistnic să înțeleagă puterea minunii.

Iar Mântuitorul, ca Unul ce era Dumnezeu și Însuși Cuvântul și Înțelepciunea lui Dumnezeu, a zis către acest mai-mare al sinagogii, care se arăta atât de râvnitor în fața poporului pentru ținerea sâmbetei: *Fățarnice, care din voi în ziua sâmbetei nu-și dezleagă boul sau asinul și nu se duce să-l adape sau să-i dea de mâncare? Adică ați legat pe om să nu facă un bine altuia sâmbăta, dar nu l-ați legat să nu dea apă boului sau asinului. Și tu, fățarnice și zavistnice, așa înțelegi Legea? Nu înțelegi că această femeie este mai mult decât un bou și decât un asin? Dacă tu dezlegi*

boul și asinul și-l duci sărbătoarea la apă și la fân și la mâncare, nu se cade oare ca Eu să dezleg în ziua sâmbetei pe această fiică a lui Avraam, pe care satana a legat-o de 18 ani?

Deci l-a pus la întrebare, la examen: „la spune tu – zice – ce e mai bine: să dezleg un bou și un asin și să-l duc la apă și să-i dau fân, sau să dezleg un om din legătura satanei?”

Iată deci cum stau lucrurile. Iisus osândește aici fățarnicia, care este o mare răutate și o mare viclenie și un mare păcat. Bine a numit-o Hristos aluat, când a zis în altă Evanghelie: *Căutați și vă păziți de aluatul fariseilor*, care este fățarnicia. Căci precum aluatul dacă-l pui în făină, dospește toată frământătura, așa fățarnicia strică la om toată întocmirea lui. Îi strică și mintea, și privirea, și purtarea din afară și inima lui, toate i le strică. De aceea Mântuitorul îi face atenți pe apostoli să se ferească de acest aluat vrăjmaș și plin de otravă al fățarniciei.

Fățarnicia are ca rădăcină vicleșugul, iar ca odrasle și roade: zavistia, răutatea, râvnirea, prefăcătorie, minciuna, vătămarea cinstei altuia și cele asemenea. Toate acestea și multe altele sunt roadele fățarniciei. Dorința de câștig, slava deșartă, sunt de asemenea roade ale fățarniciei. De aceea, în dumnezeiasca Evanghelie vedem foarte adesea pe Mântuitorul lumii muștrând acest blestemat păcat, această blestemată otravă și aluat al satanei, din sufletul nostru. Căci nu-L auzim în Evanghelie pe Hristos zicând: „Vai ție, curvarule, vai ție, curvă, vai ție, tâlharule, vai ție, vameșule”; ci: *Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici. Vai vouă, arhiereilor și*

cărturarilor fățarnici, orbi și vicleni și fățarnici, nebuni și orbi și câte altele. De zeci de ori îi blestemă Hristos pe fățarnici. Căci Dumnezeu fiind El, vedea câtă răutate aduce omului fățarnicia.

Omul fățarnic întotdeauna una are în inimă și alta pe limbă, una are în minte și alta la arătare. Omul fățarnic nu are nici mintea sănătoasă, nici inima, nici arătarea, toate îi sunt stricate cu aluatul acesta care crește din vicleșugul inimii lui. Una spune, alta gândește, una te sfătuiește, alta plănuiește, una îți arată că este și alta este. Dacă privești la fățarnic îl vezi bocind, rugându-se, spunând că face bine. Dar toate acestea le face urmărind sau câștigul, sau răzbunarea pe altul, sau vătămarea cinstei altuia. Și câte chipuri nu ia fățarnicia, că nu ajunge vremea și nimeni nu poate spune felurile vicleșugurilor fățarnicului. De aceea s-a spus că fățarnicul este ca un cameleon.

Viața fățarnicului e pestriță ca răsul. Ați văzut blana răsului, că are peri, când albi, când negri, când vineți. Așa e viața fățarnicului, acum e într-un fel, acum e în alt fel. Trece de la o stare la alta, că fățarnicia nu-l lasă să fie cinstit, nu-l lasă să aibă sinceritatea și nerăutatea sufletului, cum a cerut Hristos: *Fie dar vouă cuvântul ce este da, da, și ce este nu. nu. Că ce este mai mult, vine de la cel rău.* Sau în alt loc zice: *Vai vouă, fariseilor fățarnici.*

Hristos îmi cere: dacă inima mea zice da, da să zică și limba mea; dacă limba zice nu, nu voi zice și cu mintea. Iar dacă inima mea zice da, iar limba nu, sunt fățarnic și pestriț, sunt răs, sunt cameleon, sunt drac fățarnic; sunt blestemat de Hristos pentru fățarnicie, că una am în inimă și alta pe buze. Prefăcătoria

este meșteșugul dracului. Viclenia, fățarnicia, răutatea, vătămarea cinstei altuia, dorința de câștig, dorința de slavă, iubirea de arătare, dorința de a plăcea oamenilor și alte multe rele izvorăsc din fățarnicie, care are ca rădăcină, cum am spus, vicleșugul.

De aceea, Sfântul Apostol Iacov ne spune: *Să fie cuvântul vostru da, da, și ce este nu, nu, ca să nu cădeți în fățarnicie*. Când vom vedea că una spunem și alta gândim, să știm că ne-am prins în această mreajă a satanei și e foarte greu să scăpăm de ea. Cât e de greu acest păcat, dacă Iristos l-a blestemat mai mult decât pe toate!

Dacă vreți să știți un fățarnic mai mare decât toți fățarnicii lumii, gândiți-vă la Iuda. Atunci când a venit femeia aceea păcătoasă să spele picioarele Mântuitorului și a vărsat un vas de alabastru întreg cu mir de nard, mir scump, și spăla picioarele Lui și le ungea cu mir și le ștergea cu părul capului și se pocăia din toată inima, iar Iristos i-a zis: *femeie, iartă-ți-se păcatele*, Iuda, care era de față, n-avea grijă de pocăința femeii, că este din toată inima, ci se gândea cât de scump e mirul și a spus către ceilalți apostoli: *De ce s-a făcut paguba aceasta? Se putea vinde mirul acesta cu mai mult de 300 de dinari și să se dea săracilor*.

Dar Iuda avea grijă de săraci atunci? El, cum spune Evanghelistul, avea punga de obște și ceea ce se punea într-însa de către cei 12 apostoli, dădea rudeniilor sale. De aceea a moștenit toate blestemele care sunt scrise în psalmul 108 din Psaltire. El voia să pară că e foarte milostiv cu săracii. Dar n-avea el grijă să vândă mirul ca să dea bani la săraci, ci era supărat

că s-a vărsat mirul pe care putea el să-l vândă și să ia pe el mai mult de 300 de dinari. Deci, după vorbă se arăta că are iubire de săraci, iar în inimă, râvnea după arginți, și numai cu gura vorbea de iubirea de săraci. Dar nu grija de săraci îl mânca pe dânsul, ci grija că n-a putut face rost de o nouă sumă de bani. Dacă ar fi căpătat el vasul acela plin cu mir, ar fi făcut pe el vreo 300 de dinari și mai mult, și apoi dădea la obște cât voia, iar restul îl punea deoparte. Aceasta era în inima lui Iuda și așa s-a arătat că este.

Iar când a venit la Iristos în grădina Ghetsimani cu slujitorii arhiereilor, auzi câtă fățarnicie: se apropie ca un prieten și zice: *Bucură-te, Învățătorule!* și-L sărută. Din afară se arată prieten, Îl îmbrățișează pe Iristos, pe Învățătorul său, și-L sărută în fața tuturor, iar în inima sa are planul de vânzare. Luase arginții și le-a zis slujitorilor arhiereilor: *Băgați de seamă, pe care-L voi săruta eu, Acela este, prindeți-L.*

O, răutatea ta, Iudo, *cu sărutarea vinzi pe Fiul Omului?* La arătare era prieten, în inimă vânzător; la arătare era râvnitor, în inimă avea mare dorință de a face bani prin vânzarea mirului. În toate purtările lui se vedea că era una la față și alta în inimă. De aceea s-a numit fiul pierzării. Căci s-a pierdut pentru veșnicie, fiindcă era unul dintre cei mai mari fățarnici în care lucra satana cel mai mare vicleșug, făcându-se pentru veșnicie fiul pierzării.

Să ne ajute Sfânta Treime și Maica Domnului să luăm aminte, ca ceea ce e în inima noastră, să fie și pe limba noastră. Amin.

VINDECAREA COPILULUI LUNATIC

Iubiți credincioși,

Sunt unii oameni, numiți scafandri, care se bagă în adâncul oceanelor și pe fundul mărilor, și caută acolo mărgăritare care adesea se găsesc în scoicile de pe fundul mării. Dar ca să găsească un mărgăritar ca acela, câtă osteneală trebuie să-și ia asupra-le aceștia, primejduindu-și uneori chiar viața.

Așa ni se cade și nouă credincioșilor, care avem credința dreptmăritoare și dumnezeiescul botez, să ne afundăm pururea în dumnezeieștile Scripturi, să adâncim pururea mintea noastră în dumnezeieștile și prea adâncile înțelesuri ale ei, căci numai așa vom afla mărgăritarele cele prea sfinte și prea folositoare pentru mântuirea sufletelor noastre.

Ați auzit Evanghelia de astăzi. Dacă o iei după slovă, Evanghelia e scurtă, dar dacă vrei să tâlcuiești fiecare verset în parte, poți să faci o predică foarte lungă. Dar nu e vreme acum, în cadrul dumnezeieștii Liturghii, să facem cu de-amănuntul tâlcuirea ei, ci vom da doar niște spicuri din înțelesul ei.

Se spune în ea: *În vremea aceea s-a apropiat de Iisus un om oarecare*. Evanghelia nu ne spune cine era omul acela, din care parte a Palestinei, ce stare avea: era bogat, era sărac, era înțelept, era mai simplu, era bolnav sau era sănătos.

Spune doar simplu că a venit un om oarecare cu o rugămintă. Și care era rugămintea lui? A adus la

Iisus Hristos un copil al său, care era cuprins de drac mai cu seamă în timp de lună plină.

Dumnezeiescul Evanghelist Marcu spune încă și cum se îndrăcea. Când îl apuca diavolul, zice că îl trântea pe jos și făcea spume la gură. Iar dumnezeiescul Luca spune mai mult, că striga tare, urla, țipa și se bătea cu capul de pietre, spumega și avea fața cu totul schimbată și cu totul înfricoșată.

Dar de ce a spus dumnezeiescul Evanghelist Matei că tocmai la luna plină era cuprins de drac? Nu sunt și astăzi o mulțime de bolnavi de felul acesta ce se zic epileptici, care vin la noi la mănăstire și le citim tocmai când e lună plină, căci zic ei că tocmai atunci se îmbolnăvesc? Oare ce legătură are luna cu boala aceasta ce se numește epilepsie? Are vreo legătură? Nu. Doamne ferește!

Dumnezeiescul părinte Ioan Gură de Aur spune că dracii, vrând să hulească zidirea lui Dumnezeu, pândeau această vreme a lunii pline, ca să muncească tocmai atunci pe cei dați în stăpânirea lor de Dumnezeu. Adică să zică: iată luna e pricina că eu sunt bolnav de epilepsie, luna e de vină că eu sunt îndrăcit. Și așa, să hulească pe Ziditorul și zidirea cea prea bună și prea curată a lui Dumnezeu. Că a zis Dumnezeu la zidirea cea dintâi că erau toate cele făcute de El bune foarte.

Mai sunt și azi oameni care dau vina pe lună și pe zodii. Ei zic: eu n-aș fi așa de rău, dacă aș fi fost născut într-o zodie bună. Sau: e zodia mea, m-am născut în zodia Racului, trebuie să merg deci înapoi ca racul. Iar altul: m-am născut în zodia Taurului și trebuie să fiu bătauș. Sau altul: eu m-am născut în

zodia Scorpiei și trebuie să fiu viclean ca ea, și să înțep pe alții cu cuvântul. În sfârșit alții: eu m-am născut în martie, sau în zodia Peștelui, sau a Vărsătorului, sau a Cumpenei; de aceea sunt eu nehotărât. Ce nebunie!

Dumnezeiescul și marele Vasile zice în cuvântul din Hexaimeron de la facerea lumii, când vorbește despre facerea lumii în ziua a patra: „Omule nebun, ce legătură poate să aibă zodia de pe cer, cu nașterea ta pe pământ?” Niciodată nu are legătură steaua ta de pe cer cu nașterea ta. Ne-am făcut răi din cauza răutății noastre, din cauza voinței noastre. Am dat voința noastră în mâna satanei, ne-am făcut răi de bună voie, nu de silă. Nu ne-a silit nici luna la rău, nici zodiile, nici constelațiile cerului, ci răutatea noastră și voia noastră proprie, iar aceasta aduce munca veșnică.

Iată, dar, care era pricina că dracul lua în stăpânirea lui pe cei îndrăciți în timpul lunii pline: ca oamenii să hulească zidirea cea bună a lui Dumnezeu, adică luna, sau cum zic alții, stelele sau zodiile.

Și ce ne spune în continuare Evanghelia de azi? A zis tatăl copilului: *Doamne, miluiește pe fiul meu, că e lunatec și rău pătimește; că de multe ori cade în foc și de multe ori, în apă*. Oare ce să fie focul și apa? Chiar numai de natură vorbește Evanghelia? Nu, Doamne ferește! Dacă te-ai lua numai după litera Evangheliei, te-ai face sectar.

Dar focul și apa aici au și alt înțeles mult mai înalt. Toate patimile de care suferă omul pe fața pământului vin mai cu seamă din două părți. Din partea mândriei și din partea poftitoare a sufletului.

Pe lângă ele mai este și partea rațională, care n-are a face cu aceste patimi dobitocești legate de simțuri.

Sufletul omului are astfel trei părți și din fiecare se nasc alte păcate. Din partea rațională se nasc: erezul, credința strâmbă, nebunia, hula, nediscernământul, nedreapta socoteală, nechibzuința, nemulțumirea de binefacerile lui Dumnezeu și ale oamenilor și cele asemenea. Iar celelalte două părți care sunt închipuite în Evanghelia de astăzi prin foc și apă, sunt mânia și pofta.

Din partea mânioasă se nasc în om aceste păcate: mai întâi ura de oameni, care e egală cu uciderea. Căci zice dumnezeiescul Ioan Evanghelistul: *Cel ce urăște pe fratele său, ucigaș de om este*. Apoi e zavistia, sau bucuria de răul altuia, pizma, râvna cea rea, răutatea, mânia, iuțimea, ținerea de minte a răului și cele asemenea. Toate sunt păcate ale părții celei mânioase, adică ale mâniei.

Iar celelalte păcate ca: lăcomia pântecelui, desfrânarea, beția, lenea, dezmiardarea, moleșeala, trândăvia și celelalte asemenea sunt păcate ale părții poftitoare a sufletului. Când omul cade în acestea este îndrăcit. Căci zice tatăl copilului: *Doamne, de multe ori l-a aruncat pe el în foc și de multe ori în apă*. Foc este mânia și toate păcatele care se nasc din mânie; iar apa este pofta. Deci de câte ori suntem în păcatele urii, ale zavistiei, ale pizmei, ale iuțimii, ale bârfirii, ale nemulțumirii, ale răpirii, ale dorinței de răzbunare, când ținem minte răul asupra altuia, de tot atâtea ori suntem aruncați de satana în focul mâniei. Și de câte ori ne îmbuibăm pântecul și ne îmbătăm și curvim și preacurvim și curvim împotriva firii și ne lăsăm prinși

de dezmiardare, de lene și de trândăvie, adică de moleșeala voinței de a lucra fapta cea bună, de atâtea ori suntem trântiți de satana în apa poftelor noastre. Așa se înțelege ceea ce spune tatăl copilului: *Doamne, de multe ori l-a aruncat pe el în foc și de multe ori în apă.*

Așa ne îndrăcim și noi în fiecare zi, când satana ne dă în patimile părții celei mânioase, ne aruncă în ale părții celei poftitoare, adică în apa poftelor și a răutăților noastre.

Dar ce spune mai departe omul lui Iisus Hristos? *Doamne, l-am adus pe el la ucenicii Tăi și n-au putut să-l vindece.* Oare n-aveau credință ucenicii lui Hristos de n-au putut să vindece un îndrăcit? Dar câte minuni și semne n-au făcut ei mai înainte? Căci zice Scriptura că le-a dat putere să învie morții, dracii să izgonească și să tămăduiască toată boala și neputința în popor (Matei 9, 8; Ioan 3, 2). Dar de ce n-au putut acum ucenicii lui Iisus Hristos să-l vindece de boală pe acest bolnav? Iată de ce: darurile Duhului Sfânt, cum arată darul proorociei sau darul tămăduirii, când se dau sfinților, nu se dau pentru totdeauna, nici pentru toate lucrurile; proorocii prooroceau numai când îi insuflau Duhul Sfânt și nu în toate lucrurile, nici despre toate, ci numai despre acelea pe care le spunea lor Duhul Sfânt, de care știa Duhul Sfânt că sunt de folos să le știe ei.

Iată Ieremia proorocul. Era mare prooroc, sfințit din pântecul maicii sale, dar nu putea să proorocească întotdeauna. De multe ori el vorbea cu poporul și cu ucenicii și-i muștra, și făceau altfel; iar când venea Duhul Sfânt și începea să proorocească îi

spunea lui Baruh: *Vino aproape de mine și scrie ce vorbesc eu acum, că acestea sunt venite de la Duhul Sfânt.* Simțea că a venit Duhul Sfânt și ce va grăi el în acel ceas sunt vrednice de a fi scrise să rămână în dumnezeiasca Scriptură, în care le vedem și astăzi (Ieremia 45, 1-5).

De aceea n-au putut ucenicii să vindece pe cel bolnav. După cum darul proorociei nu se dă totdeauna și nici pentru toate lucrurile celor ce proorocesc, așa nici darul tămăduirilor pe care l-a dat Mântuitorul sfinților Săi ucenici și apostoli, nu era totdeauna cu dâșii, ci numai când voia Dumnezeu să tămăduiască printr-înșii și numai pentru ceea ce voia Dumnezeu.

Deci în acel moment luase Iisus Hristos darul tămăduirilor de la Apostolii Săi, ca să nu poată tămădui pe copilul acela. Dar de ce l-a luat? Pentru că a văzut și la dâșii o oarecare necredință. Nu lipsă totală de credință, ci împuținare de credință. Acea împuținare de credință a numit-o Mântuitorul necredință. A văzut la ei o îndoială. Căci atunci când au văzut că copilul acela cade jos, spumegă, scrâșnește din dinți, se bate cu capul de pământ, urlă, bagă spaima în lume, s-au îndoit că ar putea să-l tămăduiască. Și această îndoială a lor a văzut-o Văzătorul de inimi, Iisus Hristos. Pentru aceasta i-a muștrat mai târziu pentru necredința lor.

Și de aceea zise bietul om: *L-am adus la ucenicii Tăi, dar n-au putut să-l tămăduiască.* Și atunci ce-a făcut Mântuitorul? Preablândul nostru Mântuitor, Cel plin de toată sfințenia, Cel ce a fost Însuși Izvorul sfințeniei și al blândeții, S-a mâniat. Și mâniindu-Se, a zis: *O, neam rău și necredincios, până când voi fi*

cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Auzi? Oare de ce S-a mâniat Mântuitorul și de ce a făcut mustrare la plural și nu la singular? Mântuitorul S-a mâniat pentru că a văzut la om necredință și viclenie. Căci la Evanghelistul Marcu se spune că omul a zis: De poți ceva, ajută-ne nouă. Aceasta a arătat că n-a venit la Iristos cu toată credința, ci cu un fel de viclenie. Mă duc să vedem, va putea oare să tămăduiască pe copilul meu? Această viclenie și această necredință a muștrat-o Iristos, dar nu ca fiind numai a acelui om, ci a întregului popor. N-a zis: „O, omule necredincios și viclean, pentru ce vii la Mine dacă n-ai credință, și zici: dacă poți ceva, ajută-ne nouă?”

Nu a făcut muștrarea așa, ci ne-a dat pildă pentru toate veacurile și vremurile. Că viața lui Iristos este și va fi prototipul vieții creștine până în veac. Ne-a arătat prin aceasta și nouă, că atunci când cineva a greșit, să nu-l muștrăm pe acela de față cu altul. Căci în acest caz omul slab în credință se deznădăduiește. Cum zice proverbul: „Bate șaua să priceapă calul”, adică ne învață să muștrăm pe toți, ca și cum toți ar fi vinovați, și așa acela care-i vinovat, care-i cu „musca pe căciulă”, să știe că pe el l-am muștrat.

Așa a făcut și Iristos la muștrarea omului aceluia viclean și puțin credincios, care era tatăl acelui copil lunatic. Căci a zis: *O, neam rău și necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi?* A folosit muștrarea pentru multe persoane, la plural, ca să nu-l deznădăduiască. Că de i-ar fi zis numai lui în fața lumii: „O, omule rău și necredincios și viclean” – îl deznădăduia, că era om slab în credință. Dar prin el i-a muștrat pe toți, ca să-l doară mai tare pe cel ce era vinovat.

Așa s-a întâmplat și aici. Dar după această muștrare făcută la plural sau în chip obștesc, ce-a mai zis Iisus Hristos? A zis: *Aduceți-l la Mine*. Pe cine? Pe copilul acela care era îndrăcit, care făcea spume în timpul lunii pline și pătimea așa de greu. Și când l-au adus, ce a făcut Mântuitorul nostru Iisus Hristos? A certat dracul și acesta a ieșit din el și îndată s-a tămăduit copilul și l-a dat pe el tatălui său să-l ducă acasă. Vedeți? L-a tămăduit Mântuitorul nostru Iisus Hristos, dar mai întâi a muștrat viclenia și necredința tatălui său, vorbind ca pentru mai multe persoane.

Văzând dumnezeieștii ucenici și apostoli că minunea aceasta s-a făcut așa de ușor de către Iisus Hristos și de ei nu s-a putut face, L-au luat și L-au întrebat: *Doamne, de ce n-am putut și noi să scoatem dracul acesta?* L-au luat deoparte, pentru că le era rușine de popor, apoi pentru că simțeau că aici e o taină. Poate vor afla de la Iisus Hristos pentru care pricină, pentru care păcat sau neputință a lor nu l-au putut vindeca? Luându-l la o parte, Iisus Hristos le-a spus: „Iată pentru care pricină: pentru necredința voastră n-ați putut să-l vindecați”. l-a muștrat pe ucenici pentru că a văzut la ei puțină îndoială, puțină necredință, și această puțină necredință a lor a numit-o Mântuitorul necredință. Și apoi le-a împărtășit un lucru mare: *Amin zic vouă, că de veți avea credință numai cât un grăunte de muștar* (adică atât cât o sămânță de ceapă, și încă mai mică), *veți zice muntelui acestuia ridică-te de aicea și du-te dincolo, și de veți fi credincioși, va fi vouă așa, după credința voastră*. Le-a arătat că ei nu au credință nici cât un grăunte de muștar. Dar noi păcătoșii, câtă credință

avem? Dacă pe Apostoli i-a muștrat Hristos, vă dați seama cât de puțină credință avem noi. De aceea nu se împlinesc cererile noastre prea repede, pentru că suntem prea puțin credincioși.

Dar oare, fraților, spune Evanghelia lui Iisus Hristos adevărul? Doamne ferește dacă am zice că nu. Cine va huli că în Evanghelie sau în toată dumnezeiasca Scriptură este un cuvânt nedrept sau rătăcit, potrivit dumnezeieștilor canoane ale Sfinților Apostoli și ale dumnezeieștilor Părinți este anatema. Tot cuvântul lui Dumnezeu este adevăr veșnic. Dar noi citim în istoria Sfinților Apostoli și în Evanghelie și nu găsim nicăieri că Iisus Hristos ar fi mutat munții.

Avem însă câțiva sfinți mari care au mutat munții cu rugăciunea: Sfântul Ioachim, patriarhul Ierusalimului; un argintar, pe vremea Sfântului Platon, episcopul Alexandriei; Sfântul Marcu de la muntele Fracesc din Abisinia, care n-a văzut 95 de ani față de om; Sfântul Averchie, episcopul Ierapolei, cel întocmai cu Apostolii, precum și Sfântul Grigorie Taumaturgul al Neocezareii – marele făcător de minuni – a mutat un munte și un râu când le-a poruncit să se ducă în altă parte. Toți acești sfinți au mutat munții cu rugăciunea și nu este vreme să vă spun istoria lor, căci ar fi predica prea lungă.

Dar de ce sfinții au făcut minuni mai mari decât Iisus Hristos? Pentru care pricină? Și de ce Hristos n-a mutat munții? Căci poate veți întreba: cum, sfinții care sunt robi ai lui Iisus Hristos au făcut minuni mai mari decât Dânsul? Să vă lămuresc acest lucru.

Când a venit Mântuitorul nostru Hristos în lume, El a făcut minuni atâta cât putea să cuprindă lumea și

cât era de ajuns ca să creadă omul pentru mântuirea sa. El a înviat un mort de 4 zile, pe Lazăr, și pe alții de câte o zi. Dar Sfântul Gheorghe a înviat un mort de 400 de ani, și Sfântul Macarie unul de 600 de ani. Iată minuni mai mari decât ale lui Hristos. Dar pentru ce? Pentru că Hristos a spus: *Cel ce crede în Mine, minunile pe care le fac Eu, și mai mari decât Mine va face*¹³. Deci dacă sfinții n-ar fi făcut minuni mai mari decât Iisus Hristos, nu s-ar fi împlinit cuvântul sau proorocia Lui. Însă cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Lui nu vor trece¹⁴.

De aceea sfinții au făcut în vremea lor minuni mai mari decât Mântuitorul, dar cu puterea Aceluiași Dumnezeu Iisus Hristos, Care lucra printr-înșii. Căci El a zis la Înălțare: *Mă sui la Tatăl Meu și la Tatăl vostru, și la Dumnezeuul Meu și la Dumnezeuul vostru și orice veți cere în numele Meu, vă voi da vouă*. S-a suit acolo unde era mai înainte cu slava dumnezeirii Sale. Niciodată nu a lipsit ca Dumnezeu de acolo, dar acum a îndumnezeit trupul și a ridicat firea ome-nească de-a dreapta Tatălui și de acolo a dat putere mare Sfinților Săi ucenici și Apostoli să facă minuni, să învie morții, să gonească duhurile, să facă chiar minuni mai presus și mai mari decât a făcut El Însuși pe pământ. Deci nu sfinții le-au făcut, ci tot Iisus le-a făcut prin sfinții Săi, ca să se îplinească cuvintele lui David, care a zis: *Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi și Sfinților care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dâșii* (Psalm 67, 36; 15, 3).

¹³ Ioan 14, 12; Matei 17, 20

¹⁴ Ioan 10, 35; Matei 24, 35

Iată pentru ce au mutat sfinții munții cu rugăciunea și n-am vreme să vă spun alte pilde de alți sfinți care au făcut minuni și mai mari.

Și după ce a spus Mântuitorul acestea, ce le-a mai spus Apostolilor? Le-a mai spus că acest neam de draci nu iese decât cu rugăciune și cu post.

Iată cele două arme prea puternice date de Dumnezeu creștinului: postul și rugăciunea. Credința tare, apoi postul și rugăciunea fac adevărate minuni și astăzi și vor face în veacul veacului. Cine n-are credință, nu cunoaște minunile lui Dumnezeu care se fac în tot minutul. De aceea a și spus Mântuitorul: *De va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat.* Care ochi? Ochiul sufletului, care este mintea. El trebuie să creadă ca să fie curat de necredință. Deci acestea sunt armele preaputernice puse în mâna credinței fiecăruia: postul și rugăciunea. Cu ele poate omul să se tămăduiască pe sine și poate să tămăduiască și pe alții.

Vedeți, fraților, cu postul, cu rugăciunea, cu smerenia și cu credința, s-au făcut minuni preaslăvite. Cu această putere au fost înarmați și Sfinții Apostoli de către Iisus Hristos. Și de aceea i-a muștrat puțin pentru necredință, că s-au îndoit puțin, și pentru acea îndoială n-au putut scoate acel duh. De aceea a spus Hristos: *Acest neam* – adică neamul acesta de draci, că-s mai multe feluri de neamuri – *nu iese decât cu post și cu rugăciune.* Deci să știți că și cei mai răi și mai cumpliți draci se duc de la om, dacă omul e tare în credință, în post și în rugăciune, cu darul Domnului nostru Iisus Hristos, Cel împreună slăvit cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, în veci. Amin.

SFÂNTUL IGNATIE TEOFORUL

Voi ați auzit că la 20 decembrie se serbează Sfântul Marele Mucenic Ignatie Teoforul. Oamenii care au porci, se gândesc la alta: „Să nu tai porcul până la ignat, când se apropie Crăciunul. Îngrașă porcul, că vine ignatul”. Dacă ar ști ei cine-i Ignat, nu l-ar mai cinsti cu porci tăiați, ci l-ar cinsti cu alt fel de cinste. Știți voi cine-i Ignatie Teoforul?

Ignatie Teoforul este copilul acela de care spune Evanghelia că a luat Mântuitorul un prunc în brațe și l-a arătat la Apostoli și a zis așa: *Amin zic vouă, de nu vă veți întoarce și de nu veți fi ca pruncul acesta, nu veți intra întru Împărăția cerului.* Ni se cere curăția cea de la Botez și nevinovăția cea dintâi, asemenea pruncilor, ca să mergem în împărăția cerului. Dar de ce? Auzi ce spune Evanghelia: *Nimic necurat nu va intra întru Împărăția cerului.* Până nu ne-om curăți să fim ca pruncii, să n-așteptăm să intrăm în Împărăția cerului. Acesta-i cuvântul lui Hristos: „Iată, vedeți, până nu vă veți întoarce să fiți ca pruncul acesta, nu veți intra”. Acesta-i Sfântul Ignatie.

El a plecat în Antiohia Siriei cu părinții lui de unde erau, și l-au crescut acolo. Și a ajuns episcop al Antiohiei celei mari. În timpurile acelea trăia împăratul Traian și era mare prigoană, iar împărăția Romei stăpânea tot Orientul până în Persia.

Când era el episcop în Antiohia, atâta de frumos predica și atâta de frumos se ruga, încât atunci când slujea, era lumină în biserică, puteai să nu mai aprinzi lumânări. De la veșmintele lui lumina toată biserica.

Și oamenii au început să-i spună așa: „Ignatie purtătorul de Dumnezeu” sau „Teoforul” pe grecește.

A auzit împăratul Traian. Și mergând la război împotriva perșilor, s-a abătut cu armatele prin Antiohia Siriei, că pe acolo era drumul către Persia. Și a chemat la dânsul pe episcopul Antiohiei:

– Tu ești Ignatie Teoforul’?

– Eu, măria ta.

– Dar de ce îți zic ție oamenii „Purtător de Dumnezeu?”

El n-a tăgăduit:

– Pentru că port pe Dumnezeu în inima mea.

– Cum poate un om să poarte pe un Dumnezeu?

Împăratul Traian nu credea, mai ales că era închinător la idoli. Se închina la zei.

– Așa cred, că eu port pe Iisus în inima mea.

– Am auzit că tu predici pe Hristos Cel răstignit și tot Orientul l-ai luminat cu credința în Hristos. Ai întors atâta lume de la zeii noștri.

– Da. Până voi muri, voi întoarce popoarele păgâne și întunecate de la draci la Dumnezeu.

– Așa răspunzi? Bine.

A dat ordin la zece ostași aspri, l-au legat cu lanțuri și l-au dus de la Antiohia Siriei până la Roma, să-l judece împăratul Traian; ia gândiți-vă câtă cale este! De aceea spunea Sfântul Ignatie în scrisorile sale către smirneni: „De la Siria până la Roma cu fiarele mă lupt pe uscat și pe mare”. Îi făceau cele mai grele necazuri.

Când a ajuns la Smirna, s-a întâlnit cu Sfântul Policarp, ucenicul lui. Acolo, când l-au văzut oamenii pe episcopul Siriei, veneau și-i sărutau lanțurile, iar el

le-a spus: „Dragii mei, pe voi nu o să vă mai văd”. Le-a ținut o predică, iar Sfântul Policarp i-a sărutat lanțurile și a stat cu ceilalți episcopi, preoți și diaconi, vrând să-l vadă și dorind să audă dumnezeieștile cuvinte care ieșeau din gura lui. Nu mult după aceea, Sfântul Policarp a fost ars cu foc și a murit ca martir.

Și l-au petrecut creștinii la corabie, plângând cu jale, că de acum mergeau pe Marea Adriatică. Iar el le-a spus: „Dragii mei, creștinismul nu este un lucru numai al sfătuirii, adică a sfătui ceva bun pentru Dumnezeu. Din contra. Creștinismul adevărat este un lucru al suferinței, să suferim toate necazurile pentru Dumnezeu, toate chinurile și moartea pentru Iristos. Asta este calea pe care a mers Iristos și apostolii Lui, și pe asta trebuie să mergem și noi, că fără de cruce nu este mântuire”.

Le-a scris și o epistolă, că avem *Epistola către smirneni*, care este în Patrologia grecească. Foarte întăritoare. Mergând pe jos, a trecut în drumul lui prin Troada, prin Filipi și prin Macedonia, și a întărit bisericile creștine, care erau sădite de Marii Apostoli Petru și Pavel și de ceilalți apostoli. Cerceta bisericile, învăța, sfătuia și întărea pe frații cei neputincioși, că i-au dat voie ostașii să țină predică: „Nu vă uitați la mine că am lanțuri, că nimica în lume n-am cinstit mai mult decât lanțurile”. Dacă Pavel, auzi ce spune: *Sunt legat pentru Iisus Hristos, dar lanțurile acestea mă fac să fiu cel mai fericit. Toate vi le doresc bune vouă, eu, Pavel, legatul lui Iisus Hristos, care mă bucur foarte în lanțurile mele.*

Deci era următor al lui Iristos, Care a fost legat la stâlp, biciuit și chinuit, precum și al lui Pavel.

Când a ajuns la Roma, l-au băgat la închisoare până avea să vină Traian de la război. A venit împăratul Traian și i-a adus aminte un ostaș:

– Măria ta, pe episcopul acela care a predicat în Antiohia – că a predicat grozav împotriva împăratului și a păgânilor, în fața împăratului Traian -- îl avem la temniță. Ce să facem?

Iar împăratul a spus:

– Pregățiți-i moartea la zi de sărbătoare, ca să adun Roma toată, sute de mii, să vadă cum am să-l omor. Mi s-a împotrivit mie foarte și a zis că nu se teme decât de Iristos. Să-l văd eu, va veni Iristos să-l scoată din mâinile mele?

Și în zi de sărbătoare l-au scos în lanțuri din temniță și l-au adus în arenă, unde era împăratul și toți senatorii Romei și sute de mii de oameni.

Eu am fost acolo la Roma, am văzut unde au mâncat leii pe Sfântul Ignatie. Am văzut Coliseumul, unde au pățimit peste șase milioane de martiri. Este o clădire rotundă mare-mare, uriașă. Și cuștile leilor le-am văzut. Și sus sunt trepte unde se urcau 100.000 de spectatori, ca să vadă cum îi mănâncă fiarele pe creștini și cum îi chinuiesc. Am fost acolo. Cu ochii le-am văzut și am călcat pe-acolo.

Împăratul s-a gândit toată noaptea cu ce moarte să-l omoare: „Să-l răstignesc? Să-l ard cu foc în cuptoare? Să-l bag în cazane de aramă cu ulei încins? Să-l sfâșii cu unghii de fier?” Și la urmă a spus că cea mai grozavă moarte este să-l dea la mâncarea leilor.

Atunci împăratul a adus din Africa o corabie de lei, pe care-i ținea câte o săptămână-două flămânzi, ca atunci când le dădea drumul să omoare pe creștini, că avea mii, pe care-i dădea să-i mănânce fiarele.

Și Sfântul Ignatie când a auzit în temniță că i s-a pregătit moartea sa: „Mâine o să te mănânce lei în arenă”, a simțit cea mai mare bucurie, și a zis așa: „Grâu sunt al lui Hristos și foarte mult doresc să mă macin de dinții fiarelor, ca să fiu dulce pâine a Preasfintei Treimi”. Gândiți-vă cu câtă dragoste alerga la moarte ucenicul lui Iisus Hristos, bărbat următor vrednic Marilor Apostoli Petru și Pavel și Sfântului Ștefan, întâiul martir, ușa mucenicilor.

Deci a doua zi au adus pe Sfântul Ignatie, iar creștinii din Roma când au auzit că episcopul Siriei a venit la Roma legat în lanțuri să-l mănânce fiarele, au tăbărât și se rugau de el din suflet: „Preasfînțite, cruță-ți viața, că ești o lumină lumii și cutare...”.

Iar el le-a spus – vedeți *Epistola către romani a Sfântului Ignatie*: „Dragii mei creștini, n-arătați către mine dragoste deșartă. Această dragoste cu care vreți să mă cruțați pe mine, ca eu să mai trăiesc, nu-i dragoste creștinească, că vreți să mă cruțați, să mai rămân în lume. *Oare eu*, zice, ați auzit ce spune Pavel, *cât doresc a mă dezlega și împreună cu Hristos a fi, că mie a trăi îmi este Hristos și a muri îmi este dobândă*”.

Pavel așa a alergat la moarte, cum a alergat Mântuitorul când mergea la Ierusalim, când voia să-L oprească Petru: *Iată ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor păcătoși și-L vor bate, și-L vor scuipa, și-L vor lega, și-L vor răni, și-L vor biciui, și-L vor răstigni, și-L vor omori pe El*. Când a auzit Petru, care-L iubea pe Hristos foarte mult, a început să aibă dragoste de El, dar nu dragoste duhovnicească, ci ca să-L cruțe să nu moară: *Cruță-Te*

pe Tine, Doamne, să nu-Ți fie una ca asta, ca să mori.

Și atunci, cât de tare Îl iubea Domnul pe Petru, că l-a numit verhovnic, și i-a dat cheile Împărăției cerurilor, i-a zis: *Înapoia Mea, satană – satană l-a numit –, că nu cugești cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.*

Spune Sfântul Nicodim Aghioritul: „Precum când faci focul, iese fum mare, așa se vedea la Hristos înainte de-a merge la moarte, cât de tare dorea să moară”. S-a înfuriat pe Petru și l-a numit satană. Dragostea Lui Și-a arătat-o: „Doar pentru asta am venit în lume. Să mor pentru răscumpărarea neamului omenesc. Dacă nu mor Eu, voi sunteți în moarte. Eu am venit să mor, să vă răscumpăr pe voi”. Deci mai înainte de patimă se vedea dragostea cea nețărmurită, cum iese fumul înainte de flăcări: „Eu vreau să mor pe cruce, cum este scris în Scripturi, să vă răscumpăr”.

Așa și Ignatie Teoforul acum. Când au văzut ostașii că s-au adunat în număr mare creștinii din Roma, le-au dat voie să vorbească cu dânsul, că nu-i puteau omorî pe toți, că erau mulți. Zicea: „Nu arătați dragoste deșartă către mine, frații mei! Cât am dorit să mor eu la Roma și mai ales mâncat de fiare, pentru că sunt grâu al lui Hristos și nu vreau altă moarte, decât să fiu măcinat de dinții fiarelor, să mă fac pâine dulce a Sfintei Treimi”.

Și atunci, văzând împăratul că nu se teme, l-a băgat în arenă. Dar i-a dat voie să vorbească ultimul cuvânt. Și fiind legat, înainte de a se da drumul leilor, a ținut o predică strașnică: „Nu lăsați credința în Hristos! Nu vă lăsați! Uite viața noastră! Într-o clipă

nu mai sunt cu voi. Eu care vă vorbesc acum, peste câteva clipe, sufletul meu va zbura la cer. Pântecele leilor va fi mormântul meu. Carnea mea va fi în pântecele leilor, iar sufletul meu va zbura de la acest trup la Preasfânta Treime și la Iisus pe care-L iubesc și pe Care L-am purtat în inima mea toată viața”.

Și era un stâlp mare în arenă unde îi legau pe cei ce-i mâncau fiarele. După ce-a spus predica aceasta, l-au dezbrăcat de haine și l-au legat gol cu mâinile la spate, și 100.000 de spectatori se uitau din toate părțile, cum îl mănâncă fiarele pe episcopul din Antiohia. Și au dat drumul la doi lei mari, flămânzi.

Leii au venit și întâi l-au înconjurat de trei ori și au stat oleacă în genunchi înaintea lui. Dar el, dacă a văzut că leii nu vor să-l mănânce, a spus: „Doamne, cu această moarte vreau să zbor la Tine, nu cumva să mă cruți! Doamne, poruncește să mă mănânce leii, că totdeauna am dorit să fiu mâncat de fiare pentru Tine”.

Și atunci un leu a sărit pe un umăr de-al lui și unul pe celălalt umăr și l-au sfâșiat bucăți. Și au venit creștinii din nou la împăratul să le dea oasele, de la mâini, de la picioare, care au mai rămas. Și le-a dat împăratul.

Ce s-a întâmplat însă? Minune mare, minune mare! Oasele cele mai mici de la mâini le-au mâncat leii, au mâncat toată carnea, toate măruntaiele, însă inima n-au mâncat-o. Inima-i de carne. Stătea între oase. Și a spus împăratul:

– Ce-i cu inima de n-o mănâncă?

– Măria ta, uite leii inima au lăsat-o!

– Măi, el îmi spunea mie în Antiohia, înainte de a merge la război, că poartă pe Iisus în inima lui. Și

poate de aceea n-au mâncat-o lei. Ia luați sabia și despicați inima aceea.

A luat un ostaș sabia, și când a despicat inima Sfântului Ignatie, ca o lămâie s-a desfăcut în două. Și cu slove de aur era scris pe o parte: **Iisus**, și pe cealaltă parte, **Hristos**.

Deci acesta-i Sfântul Ignatie Teoforul, care, atunci când era copil mic, a fost purtat de Mântuitorul în brațe, iar el l-a purtat pe Iisus, nu în brațe, ci în inima sa până la mâncarea leilor și în vecii vecilor îl va odihni pe el întru Împărăția cerului, unde a zburat sufletul lui.

Și s-a arătat dragostea Sfântului Ignatie Teoforul, că n-a cinstit în lumea aceasta nici viața, nici bogăția, nici cinstea, nimic, nimic mai mult decât dragostea lui Iisus Hristos, pe Care L-a purtat în inimă. Și s-a dovedit aceasta prin inima lui, care nici lei n-au mâncat-o, că era Hristos într-însa și prin slovele pe care le-a scris Dumnezeu acolo: **Iisus Hristos**.

Acesta s-a desăvârșit în dragostea lui Iisus Hristos, cum rar din sfinți au mai ajuns această fericire. Amin.

DRAGOSTEA DE DUMNEZEU

La anul 1001 s-au încreștinat ungurii. Până atunci au trăit ca huni, veniți din părțile Asiei la anul 890. Aveau un rege al lor, Ștefan cel Sfânt. Pe timpul lui s-au încreștinat ungurii.

După ce s-au încreștinat, ei au stat ortodocși până la 1054. Ungurii au fost ortodocși, pe urmă au făcut legături cu papa și au trecut către Apus.

Dar tocmai atunci când s-au încreștinat ei – că atunci când un popor se încreștinează întâi are mari daruri, pentru că vine cu mare râvnă la Iristos –, un creștin, auzind că Mântuitorul a purtat crucea, a făcut și el o cruce grea, cât o putea duce. El a luat-o după slovă, nu după duh, crucea suferinței. El a zis: „Stai, că Iristos a dus Crucea suferinței, dar îl chinuia și crucea cea din exterior, că era grea”.

Deci a mers bietul ungar, a luat crucea în spate și a plecat din Ungaria pe jos până la Ierusalim. A trecut tocmai prin Turcia și prin Persia, până a ieșit la Ierusalim. Și a mers trei ani și jumătate.

Toți îl ocărau, unii îl batjocoreau: „Uite un om nebun, duce o cruce în spate!” Lui nu-i păsa. Alții îl lăudau, alții îl ocărau. El ducea crucea. Și mergând el cu crucea zicea psalmi și alte rugăciuni.

Când a ajuns la Ierusalim, să vadă el cu ochii unde a fost crucea Mântuitorului, a lăsat crucea jos în biserică. Și se minunau toți: „Vine un creștin tocmai din Europa, din Ungaria, cu o cruce în spate”. Lăsând crucea în biserică, a cuprins Sfântul Mormânt și a început a plânge. Acolo la Mormântul Domnului fiecare se roagă cât se poate mai mult, dacă a ajuns cu mila Domnului.

Aceia l-au lăsat să se roage. Dar au văzut că nu se mai desprinde de Mormântul Domnului. A prins de lespedea Sfântului Mormânt și a pus capul jos și a plâns, și a plâns... De la o vreme nu s-a mai auzit plângând. Și ei au zis: „Măi, omul acesta ori a adormit, ori a murit”.

Când, după vreun ceas și ceva, au vrut să-l desprindă de acolo, el murise. A murit plângând la

Mormântul Domnului. Doctorii, după obiceiul lor, văzând că a murit grabnic, l-au scos de la Mormântul Domnului și i-au făcut autopsie. Când au ajuns la inima lui, era scris cu slove de aur: „**Iisuse Hristoase, preadulce dragoste, miluiește-mă!**”

Auzi cu ce cuvinte a murit el în gură? „Iisuse Hristoase, preadulce dragoste, miluiește-mă!” Atâta L-a iubit pe Mântuitorul, încât atunci când a ajuns unde a pătimit, din adâncul inimii cu atâta dragoste s-a rugat, încât a murit cu aceste cuvinte. Și s-a păstrat inima lui cu aceste slove, ca și la Sfântul Ignatie, unde era scris Iisus Hristos, când l-au mâncat lei.

Vedeți câtă dragoste de Dumnezeu a avut acesta! Câtă osteneală a avut el să plece de aici cu o cruce! Ani de zile să rabde foame, sete, ocară, osteneală, trudă; iar când a ajuns, s-a arătat ce l-a dus pe el, dragostea lui Iisus Hristos, Care era în inima lui. Sufletul lui a zburat la Hristos cu aceste cuvinte.

Să dea Dumnezeu și Maica Domnului și noi păcătoșii, dacă nu totdeauna, măcar din când în când în inima noastră să simțim câteva minute sau secunde de rugăciune ca aceasta. Aceasta-i rugăciune, când cineva o face din adâncul inimii și cu mare dragoste de Dumnezeu.

Iar dacă ne rugăm și dragoste nu avem sau dacă postim și dragoste nu avem sau dacă facem milostenie și dragoste nu avem sau dacă am face orice faptă bună, și mucenicia dacă am face-o, și dragoste nu avem, nimica nu suntem.

Auzi ce zice Apostolul Pavel? *De-aș avea credință, încât să mut și munții, dar dragoste nu am, nimic nu sunt. De-aș împărți toată averea mea la*

săraci și de-aș da trupul meu să-l ardă, dacă nu am dragoste, nimic nu-mi folosește.

Ați auzit? Nici mucenicia, nici milostenia nu-i primită la Dumnezeu fără de dragoste. Și aceasta am spus, ca să ne silim câtuși de puțin după mila lui Dumnezeu, ca să fie dragoste între noi. Pentru că și dracii postesc, dar tot draci sunt. Nici ei nu stau degeaba. Noi ne nevoim, alergăm, dar parcă ei dorm vreodată? Și ei sunt feciorelnici, doar ei nu se însoară, nici nu se mărită, dar tot draci sunt.

Dar pentru ce? Pentru că sunt plini de ură. Sfântul Dionisie Areopagitul spune așa: „Răul din draci în aceasta constă: în poftă fără de minte, mânie fără judecată și închipuire pripită sau nălucire”.

Ai auzit care-i răul din draci? *Poftă fără de minte*, că a poftit să fie asemenea cu Dumnezeu; *mânie fără judecată*, că se pornește fără rațiune să omoare pe oricine, să facă rău fiecărei zidiri a lui Dumnezeu. Și al treilea: *nălucire pripită*, că s-a închipuit întocmai cu Dumnezeirea, uitând că i-a făcut Dumnezeu. Zice că dacă ai lua din draci aceste trei lucruri *mânia fără judecată, închipuirea pripită și pofta fără de minte*, ei s-ar face îngeri înapoi. Aceste trei răutăți îi fac pe ei draci. Iar dacă ai scoate din ființa lor acestea, ei numaidecât ar rămâne curați ca niște îngeri, cum au fost întâi.

Și de aceea a spus, ori în familie, ori în societate, ori în lumea asta toată, cât nu va fi dragoste, nimic nu este. Iar dacă este dragoste, dragostea-i legătura desăvârșirii.

Ai văzut când faci mâncare bună, pui de tot felul, dar dacă n-ai pus oleacă de sare, n-are gust.

Spune bărbatul femeii: „Mâncarea asta-i bună, dar n-are gust”. Tu ai pus de tot felul acolo; ai pus și ardei, și borș, ai pus și orez, ai pus zarzavat, dar dacă nu-i puțină sare nu-i dă gust. Apoi sarea cea duhovnicească, în toate faptele bune ale noastre, ca să-i placă lui Dumnezeu, este dragostea.

Noi nu putem avea dragoste desăvârșită, că suntem păcătoși, dar câtuși de puțin. Ai văzut Sfântul Ioan Colov ce spunea? Era o întrebare în Pateric între Sfinții Părinți. Și unii ziceau așa, alții așa despre fapta bună. Dar s-a sculat un părinte scund – asta înseamnă colov - bondoc, un om micuț, după limba egipteană, un om mic de stat – și a zis: „Eu vreau ca monahul și tot creștinul să aibă din toate faptele bune câte puțin”. Puțină răbdare, puțină blândete, puțină nemâniere, puțină înfrânare, puțină milostenie, puțină rugăciune, puțină priveghere, puțină citire, puțină dreaptă judecată; dar toate să le facă cu dragoste.

Dar dacă dintr-o parte zidim, că avem mai multe fapte bune, și de dincolo nu băgăm seamă de dragoste, apoi clădim pe o roată și se răstoarnă căruța noastră. De aceea am spus că mereu vin aici creștini și mame necăjite, plângând că nu le ascultă copiii, că le bate soțul, că nu-i înțelegere, că nu-i dragoste.

Este ceea ce spune Mântuitorul în Evanghelie: *În vremea de apoi se vor ridica copiii împotriva părinților și-i vor omorî.* Iată, se împlinește, că Cel ce a vorbit era Dumnezeu. Și acestea se întâmplă din ură, unde lipsește dragostea.

Să ferească Dumnezeu unde nu-i dragoste! Spune Sfântul Ioan Evanghelistul: *Cel ce nu umblă cu dragoste, întunericul a orbit ochii lui și nu știe*

încotro merge. La dânsul este tot noapte. Sufletul lui nu poate să fie luminat, tot timpul este încetoșat, tot timpul este tulburat, că nu are lumina lui Dumnezeu în sufletul lui.

Și acestea le-am spus pe scurt despre dragostea de Dumnezeu și despre aproapele.

CELE PAISPREZECE PRICINI PENTRU
CARE VOR FI JUDECAȚI PĂRINȚII
CARE NU-ȘI CRESC COPIII
ÎN FRICA ȘI CERTAREA DOMNULUI

V-am vorbit deunăzi despre pedeapsa copiilor care nu ascultă de părinții lor. Astăzi am să spun ceva despre cele paisprezece pricini, pentru care se vor judeca părinții care nu-și cresc copiii în frica și certarea Domnului. Și iată ce am a vă spune:

1. *Începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu și cu cei credincioși ea se formează o dată în sânul mamei* (Sirah 1, 14). Ați auzit în dumnezeiasca Scriptură că Dumnezeu poruncește în Legea Veche să nu trecem cu vederea dobitoacele vrăjmașilor noștri, când acelea vor pătimi rău (Ieșirea 23, 4, 5). Deci prima pedeapsă pe care o dă Dumnezeu părinților care nu se îngrijesc de a-și crește fiii în frica și certarea Domnului este tocmai pentru această adâncă nepăsare a lor; căci nevoind ei a se îngriji de creșterea fiilor lor după voia Domnului, prin aceasta îi au mai rău decât pe niște dobitoace străine.

Calul neîmblânzit ajunge nărăvaș, așa și un copil lăsat în voia lui ajunge rău-crescut (Sirah 30, 8).

2. A doua pedeapsă a lui Dumnezeu vine asupra părinților, de nu vor crește pe fiii lor în frica și certarea Domnului, fiindcă ei prin această negrijă îi au mai rău decât pe vrăjmașii lor. Mântuitorul nostru ne poruncește să iubim pe vrăjmașii noștri (Matei 5, 44). Apoi, câtă urgie a lui Dumnezeu nu vă veni peste acești părinți care nu-și iubesc pe fiii lor după porunca lui Dumnezeu și-i lasă pe ei să lucreze orice răutate, spre a moșteni focul gheenei?

Cel care învață pe fiul său, întărâtă pe vrăjmași și înaintea prietenilor se va bucura pentru el (Sirah 30, 3). *Varga și nuiua dau înțelepciunea, iar copilul lăsat de capul lui va aduce scârbă și rușine părinților săi* (Pilde 29, 15).

3. Iarăși, în Sfânta Scriptură este poruncă de a nu defăima pe cei străini (Ieșirea 23, 9). Deci a treia pedeapsă a lui Dumnezeu vine asupra părinților, de nu se vor îngriji a-și crește fiii în frica de Dumnezeu, deoarece prin această nepurtare de grijă ei se arată față de fiii lor mai cu nepăsare decât față de un oarecare om străin pe care fiecare este dator de a nu-l defăima sau de a-l trece cu vederea.

În ce chip miluiește totul pe fii, așa a miluit Domnul pe cei ce se tem de El (Ps. 102, 13).

4. Iarăși auzim pe marele Apostol Pavel că de nu se îngrijește cineva de cei ai casei lui, unul ca acela s-a lepădat de credință și este mai rău decât un necredincios; deci a patra pedeapsă a lui Dumnezeu care vine asupra părinților este deoarece prin această nepăsare față de casnicii lor, ei sunt mai răi decât necredincioșii. *Dacă însă cineva nu poartă grijă de ai*

săi și mai ales de casnicii săi, s-a lepădat de credință și este mai rău decât un necredincios (1 Timotei 5, 8).

5. A cincea pedeapsă vor lua de la Dumnezeu părinții care nu se îngrijesc de buna viețuire a copiilor lor, căci prin această negrijă, ei nu necinstesc numai trupurile lór, ci chiar și sufletele lor, care sunt neprețuite înaintea Domnului, după mărturia cuvântului care zice: *Ce va da omul în schimb pentru sufletul său?* (Matei 16, 20). Deci, chiar dacă numai un fiu ar avea cineva și prin nepurtarea sa de grijă, acesta își va pierde sufletul, ce răspuns va da acel părinte în fața Dreptului Judecător?

Nu râde cu el, ca să nu te doară împreună cu el și mai pe urmă să ți se strepezească dinții (Sirah 30, 10).

Nu-l lăsa în voia lui la tinerețe și nu trece cu vederea greșelile lui (Sirah 30, 11).

6. A șasea pedeapsă vor lua acești părinți pentru că ei, datorită nepurtării lor de grijă, nu numai pe casnicii lor îi defaimă, ci și pe înșiși copiii lor, care le sunt mult mai apropiați decât casnicii, *căci care este fiul pe care tatăl său nu-l pedepsește?* (Evrei 12, 7).

Dacă ești drăgăstos cu fiul tău, te va înfricoșa; joacă-te cu el și te va întrista (Sirah 30, 9).

7. A șaptea pedeapsă a lui Dumnezeu va veni peste părinți, atunci când ei nu numai că nu poartă de grijă de fiii lor spre a-i crește în frica Domnului, ci chiar și pe alții care ar putea să-i ajute spre acest lucru, nu îi caută (ex. duhovnici, profesori buni etc).

Deprinde pe tânăr cu purtarea pe care trebuie să o aibă; chiar când va îmbătrâni nu se va abate de la ea (Pilde 22, 6).

8. A opta pedeapsă a lui Dumnezeu asupra părinților vine atunci când ei nu numai că nu se îngrijesc să caute povățuitor și dascăl pentru fiii lor, ci chiar și pornirea cea bună a lor o opresc și cu orice chip se silesc să pună piedici obiceiurilor lor celor bune, cum ar fi atunci când opresc pe fiii lor de a merge la călugărie, sau de a viețui în lume cu mare frică de Dumnezeu.

Ceartă pe fiul tău și fă-l să lucreze, ca să nu se poticnească întru rușine (Sirah 30, 13).

9. A noua pedeapsă asupra părinților vine de la Dumnezeu atunci când nu numai că opresc pe copiii lor de la fapta bună, ci chiar se luptă pe toate căile spre a-i pedepsi și a nu-i lăsa să lucreze cele bune. Dacă Scriptura zice: *Nu necăji pe slugă* (Sirah 7, 21, 22), cu cât mai mare pedeapsă nu vor lua acești părinți pentru această răutate a lor?

Și voi, părinților, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i întru învățătura și certarea Domnului (Efeseni 6, 4).

10. A zecea pedeapsă vor lua părinții de la Dumnezeu, când nu se vor îngriji de creșterea fiilor lor în frica Domnului, deoarece păcatul lor nu este numai cu firea mai mare, ci și cu vremea; fiindcă mult mai grea și mai mare este osânda celor ce greșesc acum, în legea Darului, decât asupra celor ce greșeau în Legea Veche, deoarece Legea Darului mult mai desăvârșite învățături are în această privință decât Legea cea Veche, care a fost numai o umbră a Evangheliei (Evrei 10, 1, 2, 27).

Povesteți-le feciorilor voștri, iar ei feciorilor lor, iar aceia neamului care va veni după ei! (Ioil 1, 3)

11. A unsprezecea pedeapsă a lui Dumnezeu va veni peste părinții care nu-și cresc fiii în frica și certarea Domnului, fiindcă în legea Darului, însăși nunta, prin care vin copiii în lume, de mai mare cinste s-a învrednicit de la Dumnezeu, suindu-se la treapta de Taină, prin prima minune care s-a făcut de Mântuitorul Hristos în Cana Galileii (Ioan 21, 8-10).

Binecuvântarea tatălui întărește casa fiilor, iar blestemul mamei le dărâmă până în temelie (Sirah 3, 9).

12. A douăsprezecea pedeapsă a părinților care nu și-au crescut copiii în frica de Dumnezeu este întristarea și scârba pe care o vor avea din cauza fiilor celor rău crescuți.

Copiii răi fac viața amară părinților, și viața amară este mai rea decât moartea (Sirah 30, 17).

Un fecior nebun este nenorocirea tatălui său (Pilde 19, 13).

13. A treisprezecea pedeapsă a părinților acestora este că vor fi prigonți de fiii lor la bătrânețe, așa cum a fost prigonit David Proorocul de fiul său, Abesalom (II Regi 15), deoarece nu l-a pedepsit atunci când l-a ucis pe fratele său, Amon, fiindcă îl iubea pe el mai mult decât trebuia.

Pleacă grumazul lui la tinerețe și bate-l până este prunc, ca nu cumva, încăpățânându-se, să nu te asculte (Sirah 30, 12).

14. A paisprezecea pedeapsă și nu ultima, a părinților care nu și-au crescut fiii în frica și certarea Domnului, este aceea că ei vor muri cu morți jalnice, de scârbe și de vești rele, din partea fiilor lor, și se vor duce în munca cea veșnică, după cum s-a întâmplat și

cu Eli preotul, care a murit de năpraznă, auzind de moartea fiilor săi celor răi și nelegiuți (I Regi 4, 17).

Cel care ceartă pe fiul său va avea mulțumire și între cei cunoscuți se va lăuda cu el (Sirah 30, 2).

•

Acestea toate se întâmplă atunci când nici părinții și nici copiii nu au frica de Dumnezeu. După dumnezeieștii Părinți, înțelepciunea are două capete: la unul este frica de Dumnezeu, iar la celălalt dragostea Lui. Dumnezeiescul Prooroc David zice că *frica Domnului este începutul înțelepciunii*; iar fiul său Solomon o numește pe ea *școala înțelepciunii*. Isus Sirah, arătând că frica Domnului este mai presus decât toate faptele bune, zice: *Frica Domnului mai presus de toate a covârșit*.

Cu frica Domnului se abate tot omul de la rău. Cu această frică și proorocul David pururea se împodobește spre a nu greși; de aceea și zice: *de-a pururea vedeam pe Domnul înaintea mea, ca să nu greșesc*. Apoi Sfântul Ioan Scărarul ne sfătuiește zicând: „Să ne temem de Dumnezeu măcar cum ne temem de fiară”.

Marele Vasile și Sfântul Dorotei și alții dintre Sfinții Părinți arată că sunt două frici de Dumnezeu: Prima este a celor noi începători, care nu fac binele pentru Dumnezeu, ci fiindcă se tem de muncile viitoare; iar a doua este frica Domnului cea curată, care rămâne în veacul veacului (Psalm 18, 10).

Aceasta se naște din dragostea de Dumnezeu și este o frică fiască, nu de rob sau slugă, ci frica de a nu pierde dragostea lui Dumnezeu; și cu această frică se tem de Dumnezeu toți cei ce îl iubesc pe El foarte.

Despre aceasta zice psalmistul: *Temeți-vă de Domnul, toți sfinții Lui* (Psalm 33, 9).

Cu această frică născută din dragostea de Dumnezeu era îmbrăcat marele Antonie, când zicea: „Eu nu mă tem de Dumnezeu, fiindcă Îl iubesc pe El”. Este acea dragoste care scoate afară frica, despre care zice dumnezeiescul Evanghelist Ioan în epistola sa sobornicească. Dar să se știe, că nu poate cineva să câștige frica cea desăvârșită, de nu o va câștiga mai înainte pe cea dintâi. Așadar, începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu, iar sfârșitul este dragostea de Dumnezeu, sau mai bine zis, sfârșitul este desăvârșita și curata frică, care se naște din dragostea de Dumnezeu.

Deci frica cea deplină și desăvârșită a sfinților, cu care ei se tem de Dumnezeu, are înaintemergătoare frica cea de nou începător, care se mai numește și începătoare.

Mustă pe fiul tău și el îți va fi odihnă și îți va face plăcere sufletului tău (Pilde 29, 17).

DIALOG CU UN OFIȚER¹⁵

– Părinte, cum ai ajuns mata aici la călugărie?

– Am venit la 14 ani la mănăstire. Fac 61 de ani de când am venit, pe 62 acuș. Am șaptezeci și ceva de ani, dar n-am văzut rușine de femeie în viața asta. A trebuit să păzesc înfrânarea, ca nu cumva mai târziu să-mi vie a zburda. Dacă mănânci gras și bei, gata pofta.

¹⁵ Dialogul a avut loc în anul 1987.

– N-a fost greu la început când erai mata tânăr?

– Nu! Că noi am citit pe Sfinții Părinți. Și atunci puteam face o rugăciune mai mult. Acum, noi bătrânii, nu mai avem lupta asta, dar îți spun pentru că ai întrebat. Avem trei voturi: *Votul fecioriei*, *votul sărăciei de bună voie* – adică să nu aduni bani, că banii sunt ai Bisericii – și al treilea vot, *ascultare necondiționată până la moarte*, supunere și ascultare. Astea sunt voturile noastre.

– Și deci nu v-a fost greu la început cu înfrânarea, când erați tânăr?

– Nu, nu, nu! Eu când vedeam ceva, nu gustam vinul câte cinci luni de zile. Stai oleacă! Nu îngădui vinul și carnea și mâncarea și somnul mult. Ține calul de frâu! Nu să te ducă el unde vrea. De ce ți-a dat Dumnezeu frâu?

– Ați făcut și armata?

– Când eram în armată și mergeam pe afară în marș, fără cadență, îmi ziceau ofițerii: „Ilie, dă ranița lui Amariei; lui Mircea dă-i arma și vino-ncoace!”

Să merg cu ei, pe alături cu trupa. Era unul săracul de la Hălăucești: „Mhăi Ilhie – vorbea pe nas –, mhăi thu hești frhate cu thăți ofhițării, mhăi! Shă-ți dhuc heu rhanița tha?” „Dar eu sunt bucuros, măi? Dar ce vrei? Nu vezi că ei mă cheamă ca să le povestesc, mergând cu regimentul?” Că mergeam zeci de kilometri pe jos. Până la Bacău și până la Botoșani, câte manevre făceam!

„Thu mhăi, pharcă hești frhate chu thăți ofhițării, mhăi! Mhergi cu hei și dhiscuți; lhe sphui minciuni, ce sphui thu acholo; thu mhergi fhără harmă și fhără rhanița și heu...”. „Dar eu sunt bucuros?”

– Le povestești mereu.

– Da. Și la căpitani și la colonei. Și când stăteam, mă întrebau: „Măi Ilie, măi, cum îi la mănăstire, măi? Măi, cum trăiesc măicuțele cele așa de frumoase? Măi, nu cred eu că toate-s de treabă”.

Știi, ei făceau câte o glumă. „Dar călugării aceia cum pot să trăiască, măi, fără femei?”

Curiozități de-ale lor. Eu le-am zis: „Dacă ai cunoaște pe Hristos, ai fi știut cum se poate trăi. Auzi ce spune Apostolul Pavel: *Să fie acum cei ce au averi ca și cum nu le-ar avea; cei ce au femei, ca și cum nu le-ar avea; cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca și cum nu s-ar folosi de dânsa, căci chipul lumii acesteia trece*”.

Viața aceasta-i umbră și vis. A trăit Adam 930 de ani, și la moartea lui a venit arhanghelul Uriil din cer: «Adame, cum ți s-a părut viața?» «Așa, Doamne, cum aș intra pe o ușă și aș ieși pe cealaltă». După 930 de ani! Vezi ce-i viața noastră? O scurtă vizită, o nălucire...

Nu mă lăsau. Mă chemau la masă, la popotă: „Nu-i dați carne, că el nu mănâncă carne. Aista-i soldat care nu mănâncă carne”.

Veneau cucoanele ofițerilor și-mi dădeau pâine, cafele cu lapte, cutare. „Acela-i un soldat care-i călugăr, ziceau. El nu mănâncă carne ca noi”.

– Dacă la călugărie este abstenență totală și se va mântui sufletul sub această formă...

– Păi Hristos a fost însurat, măi?

– ...ce facem atunci cu miliardele celelalte de păcătoși care nu trăiesc așa? Țștia sunt pierduți?

– Nu! Cine ți-a spus că-s pierduți? N-a pus Hristos Taina Cununiei, una din cele șapte taine?

– Și atunci dumneavoastră de ce vă abțineți de la treaba asta?

– Dar ce a spus Apostolul Pavel?

– Nu știu.

– *Bine este tânărului să se însoare, dar mai bine să rămână așa! Bine este fecioarei să se mărite, dar mai bine să rămână așa.*

– Și atunci ce se întâmplă cu specia umană?

– Stai, lasă cu specia, că din 20 și ceva de milioane în România, de-abia ai o mie de călugări.

– Dacă-i mai bine așa...

– Este mai bine ca să nu te căsătorești!

– Atunci să trăim toți așa!

– Nu toți. Auzi că fiecare are darul său? Unul într-un fel și altul în alt fel. Unuia îi este dat darul să se căsătorească și altuia să păzească fecioria pentru Hristos.

– Sunt împărțite darurile.

– Da, că sunt împărțite darurile, nu-s la fel. Și cel ce s-a căsătorit și s-a cununat tot se mântuiește. Femeia prin durerile nașterii și amândoi prin creșterea copiilor în frica de Dumnezeu. Iar noi, nu. Vezi între apostoli? Sunt doisprezece și numai doi au fost căsătoriți, Petru și cu Filip. Ceilalți au trăit în feciorie.

Ia să te întreb pe mata: Ilie prorocul a fost căsătorit? Enoh a fost căsătorit? Daniel a fost căsătorit? Cei trei coconi din Babilon, în cuptor, care n-au ars, când a ars cuptorul, au fost căsătoriți? Elisei a fost căsătorit? Nazireii din Legea Veche, călugării, care erau zeci de mii, erau căsătoriți?

– Nu știi!

– Ei, păi dacă nu știi, stăi, că cu moș Costache de-abia ai început! De-abia ai început vorba, și dacă stăm o lună de zile n-o gătim. Tot lucruri noi îți spun.

– Apoi om mai veni pe aici!

*

– Părinte, scrie în Biblie că omul este făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Are Dumnezeu ochi, nas, limbă, cum au oamenii? Și dacă este așa, cum sunt ochii lui Dumnezeu? Sunt albaștri, verzi, căprui?

– Măi Lazăre, știi tu care sunt ochii lui Dumnezeu? Ochiul lui Dumnezeu înseamnă puterea lui Dumnezeu cea atotprivitoare, care cercetează inimile și gândurile noastre! Ochii lui Dumnezeu sunt neîncetata luare aminte a Lui spre rugăciunea celor drepti și spre faptele tuturor oamenilor, spune Sfântul Ioan Damaschin. Tot ce mișcă în universul acesta, nu se mișcă fără știrea și îngăduința Lui; de la cel mai mic atom, și albinele și furnicile și ce fac îngerii și arhanghelii în cer și heruvimii și serafimii.

Aștia-s ochii lui Dumnezeu, puterea Lui cea atotvăzătoare. Căci zice: *Când El privea până la marginile pământului și îmbrățișa cu ochii tot ce se află sub ceruri* (Iov 28, 24).

– Și omul este după chipul și asemănarea lui Dumnezeu...

– Stăi, stăi, stăi! Nu te băga în lucruri mari! Vrei să mănânci oase, frate Lazăr. Stai! Măi, ochiul lui Dumnezeu este puterea Lui cea atotvăzătoare.

Apoi mirosul lui Dumnezeu. Zice că a mirosit Dumnezeu miros de bună mireasmă la jertfa lui Abel.

Ce înseamnă, că Dumnezeu miroase? El are nas, măi? Vai de mine! Fiindcă ești om îl vezi ca și om, dar El nu este compus. Mirosul lui Dumnezeu este puterea Lui cea atotmirositoare, plăcerea Lui față de jertfele oamenilor, când le aduc cu credință și cu smerenie. Dar care-i limba lui Dumnezeu, măi? Care-i gura lui Dumnezeu?

– Care sunt?

– Mânca-te-ar raiul! Vrei să știi multe? Și vii la un putregai de moșneag, la un cioban prostălău aici? Vii într-o seară și întrebi lucruri mari? Nu te băga la adânc, că te îneci acu! Stăi olecuță! Puterea lui Dumnezeu cea atotcunoscătoare – El toate le cunoaște și le vede – este mintea lui Dumnezeu nemărginită. Puterea lui cea atotvorbitoare, prin care vorbește în cugetele și în inimile tuturor, este limba și gura lui Dumnezeu. Ai auzit?

Ce înseamnă mâinile lui Dumnezeu, frate Lazăr? Ia să-mi spui tu acum, că ești deștept, măi!...

– După ce am înțeles eu din Biblie...

– Nu, nu, nu! După *Dogmatică* vorbim. Ce înseamnă mâna lui Dumnezeu? Că zice: *Mâinile Tale m-au făcut* (Psalm 118, 73). Are Dumnezeu mâini? Doamne ferește! Mâinile lui Dumnezeu sunt puterea Lui cea atotlucrătoare, atotfăcătoare, prin care a făcut toate, lumea cea gândită și cea nevăzută și așa mai departe. Dacă te bagi în dogme, cu moș Costache ai de treabă!

– Nu m-am băgat în dogme.

– Ba da, te-ai băgat. Că mata mi-ai spus că Dumnezeu are ochi albaștri.

– Așa am văzut în icoană...

– Măi, dar ce vezi tu acolo este trupul lui Hristos, nu dumnezeirea Lui.

– Da, dar El este Fiul.

– Este Fiul, dar aici este după partea omenească, că El este Dumnezeu și Om. Faci ca monofiziții? Crezi că Dumnezeu are o singură fire'?

– Atunci în cazul acesta, omul este făcut după chipul și asemănarea lui Hristos sau după chipul și asemănarea lui Dumnezeu?

– A lui Dumnezeu, măi, dar trebuie să știi că omul nu este numai ce vezi, trupul. Țsta-i humă, măi, este pământ, este mâncarea viermilor. Sufletul este după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Are minte, cuvânt și duh. Ai văzut vreodată mintea dumitale?

– Păi...

– Ai văzut vreodată cuvântul dumitale care-l vorbești?

– Dacă sufletul este după chipul și asemănarea Lui, de unde atâția criminali și atâția răi? N-ar trebui să existe așa ceva!

– Nu iscodi, Lazăr, că te îneci!

– Eu așa văd lucrurile.

– Da, vezi, dar nu cunoști Scriptura. Nu te băga unde nu cunoști, că te îneci! Nu auzi ce spune Scriptura? *Dumnezeu l-a făcut pe om și l-a lăsat în mâna sfatului său; să facă ce vrea. Ai citit în Psaltire? Doamne, că cu arma buneivoini ne-ai încununat pe noi. Ai citit în Evanghelie când zice Hristos: Cine vrea să vină după Mine, să ia crucea și să-Mi urmeze?* Ai văzut că rămâne la voia omului? Te faci dumnezeu după dar, sau drac. Ți-a lăsat voie liberă.

Ai zis că de ce sunt atâția oameni răi? Pentru că voiesc ei.

Cum citești mata la Corinteni 6 cu 2, *că sfinții vor judeca lumea*? Cum o să judece sfinții, dacă Hristos este Judecător? Ia să-mi spui dumneata!

– Cine știe cum?

– Dar nu-i lămurit de Sfinții Părinți, care au fost plini de Duhul Sfânt? Iată cum, zice Sfântul Ioan Gură de Aur: „Când ai să spui tu că n-ai putut să faci voia lui Dumnezeu, ai să vezi milioane de sfinți care strălucesc ca soarele și care au trăit și ei pe pământ, au avut și ei trup, foame, slăbiciune, boli, și au fost și sfinți”. Deci așa vor judeca sfinții lumea, cu poziția lor față de cei păcătoși.

*

– Părinte, dacă dreptul abia se mântuiește, ce speranță am eu, părinte, un păcătos?

– Asta-i așa, ca să ne smerim. Știi cu ce-l ajungem noi pe drept? *Cu smerenia*. Așa! Uite, eu sunt bătrân și bolnav și stau la rugăciune cu tine. Tu faci 500 de metanii și nu te mândrești, îți faci datoria, și eu săracul de-abia fac trei. Dar îmi pare rău că nu pot face cât faci tu; și eu te-am ajuns din urmă cu smerenia. Ai înțeles?

Sfântul Isaac Sirul zice: „Întristarea minții și smerenia ridică pe cel neputincios la nivelul faptei bune”. Tu faci milostenie multă. Dai, faci praznice. Eu dau doi bănișori ca văduva, dar n-am mai mult, și-mi pare rău. Eu cu părerea de rău te-am întrecut pe tine. Tu te lauzi ca fariseul: *Mulțumescu-Ți Ție. Doamne, că postesc de două ori în săptămână și dau*

zeciuială din câte câștig și cutare... Și eu stau ca vameșul: Dumnezeu, milostiv fii mie, păcătosului!

Și auzi ce zice Mântuitorul: *Amin zic vouă. Mai îndreptat a ieșit vameșul din biserică înaintea lui Dumnezeu decât fariseul.* Că zice Sfântul Efrem: „Fă-ți ție două căruțe. Înjugă păcatul cu smerenia și dreptatea cu mândria, și vei vedea că păcatul cu smerenia, măcar că-i păcat, este înaintea lui Dumnezeu mult mai mare, decât fariseul cu mândria, care se laudă cu faptele lui”.

Așa-i. Tu când nu poți să faci o faptă bună, să-ți pară rău, că *inima înfrântă și smerită, Dumnezeu nu o va urgisi.* Ai auzit? Mânca-v-ar Raiul!

– Părinte, noi învățăm copiii de mici frica de Dumnezeu, dar când se fac mai mari și pleacă în societate, se fac răi și nu vor să mai creadă. Ce mai putem face cu ei?

– Da, așa este. În casă, dacă tata sau mama sunt buni, negreșit și copiii să știți că merg pe urma lor. Nu se poate! Este un cuvânt bătrânesc, dar foarte adevărat, că „surcica nu sare departe de trunchi”. Dacă este rău, rău se face, dacă este bun, bun se face. Când va vedea un copil în casă pe tatăl său că postește toate sfintele posturi de peste an și miercurile și vinerile și merge la biserică și face milostenie, se mărturisește în fiecare post și nu înjură, nu fură, nu se îmbată, nu face alte răutăți, nu se poate ca să nu se facă bun copilul acelui om, văzând viața tatălui său ca o icoană în fața lui totdeauna.

Este cum spune Sfântul Talasie Libianul: „Taci tu, să vorbească faptele tale!” Iar Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Se cade preotului să predice în trei feluri:

cu mâna, adică să scrie; cu vorba, adică să învețe, și cea mai înaltă predică a lui este cu trăirea, cu viața”.

Dacă părinții sunt buni, copiii îi urmează pe ei. Și chiar de-ar uita ei până la o vreme – că se duc în societate, cresc mai mari, se fac răi; îmi spun oamenii: „Părinte, când erau acasă posteau, nu înjurau, mergeau la biserică. Acuma s-au făcut răi...” –, dar când dau de un necaz, fac tot ce au învățat acasă. La necaz își aduc aminte ce le-au zis tata și mama. Când merge bine, cam uită. Dar cei șapte ani de acasă nu ies din inima lor. Dacă au avut părinți buni și i-au învățat de mici *Tatăl nostru* și *Crezul* și rugăciuni și Sfânta Cruce, să meargă la biserică, să postească, să nu înjure, intră adânc în inima lor și când dau de un necaz, zic: „Măi, tata și mama așa m-a învățat!”

Am să vă spun o întâmplare. Eram stareț la Mănăstirea Slatina, în Bucovina. Și acolo am călugărit vreo 50 de frați, călugări tineri, că aveam aproape o sută fără câțiva acolo.

Odată, un frate al unui călugăr, Ignatie, a venit în concediu; era sergent. Pe vremea aceea se făcea educație politică contra Bisericii. Acum nu se mai face. Acum este multă libertate. Și soldații aveau un locotenent care le spunea acolo: „Măi băieți, nu-i Dumnezeu. Nu l-a văzut nimeni...” – el își făcea datoria, așa cum îi spuneau superiorii. Dar toți soldații râdeau, pentru că toți erau crescuți în frica de Dumnezeu și nu mai auziseră una ca asta până atunci, să spună cineva că nu-i Dumnezeu.

Tocmai atunci erau la câmpul de instrucție, să facă instrucția individuală; la stânga, la dreapta, salutarea din mers. Astea care se fac fără armă. Și a

venit o ploaie mare, groaznică. Tuna și fulgera. Și când au văzut că vine ploaia, a zis comandantul: „Ce facem? Ne prinde ploaia. Încotro fugim?” Era departe de ei, cam la un kilometru-doi, o șură de paie mare, unde a treierat mașina.

– Domnul căpitan, zice unul, mergem de ploaie acolo!

– Da, măi! Arma în cumpănire, ranița în spate, pas alergător. Fuga marș, cum o putea fiecare!

Și când au ajuns lângă șura aceea de paie, îmi povestea ăsta: „Părinte, când a trăsнит odată, s-a făcut o lumină, cred că a trăsнит pe aproape, atunci toți soldații au început să-și facă cruce. Atunci făcea și ofițerul cruce. Când a mai trăsнит și a doua oară, soldații făceau și metanii. A început a face și ofițerul metanii. Dar soldații: «Domn' locotenent, dar parcă ai spus că nu-i Dumnezeu!» «Taci, măi, taci! Așa mi-o spus mama acasă. Așa mi-o spus mama când eram mic, când trăsnește este dracul aproape și trăsnește pe tine»”.

Când a văzut că trăsnește, și-a adus aminte ce i-a spus mamă-sa acasă, să nu-l trăsnească. Așa se întâmplă cu aceștia care zic că nu-i Dumnezeu; că nu zic decât din gură, dar ei în inima lor cred. Când dă de un necaz, zice: „Măi, ia să ne rugăm!”

Așa și voi. Chiar dacă zice el. El s-a mărit, s-a luat cu altul în societate, s-a amestecat cu alții, și așa din mândrie nu vrea să zică că-i Dumnezeu. Dar când va da pe front sau în altă parte de-un necaz sau de-o boală sau de-o primejdie, și când va vedea că nu mai poate, să-l vezi cum se închină acela. În inima lui este sădită de acasă, de mama și de tatăl lui, frica de

Dumnezeu și credința în Dumnezeu, și aceea biruiește până la urmă. Și tot creștin bun moare, dacă dumneata l-ai învățat.

Iar dacă nu l-ai învățat de mic frica de Dumnezeu și credința, acela-i om dezorientat. Când dă de un necaz mare, ori își face seama, ori se împușcă, ori cutare, că el n-are nădejde că este o viață veșnică dincolo de mormânt.

De aceea vă spun să aveți mare grijă să creșteți copiii în frica și certarea Domnului.

*

Noi, poporul român, suntem plămădiți creștini ortodocși de două mii de ani. Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat, a predicat în Sciția Minor, adică în Dobrogea; apoi coloniștii aduși de romani din Asia Mică și Siria, pentru a coloniza Dacia, erau în bună parte creștini. Pe urmă, nu puțini dintre ostașii romani staționați pe pământul țării noastre, erau creștini. Toate aceste argumente dovedesc că poporul român s-a născut creștin și a rămas creștin până astăzi.

Deci suntem creștini nu ca bulgarii, de la 840, sau ca ungurii, de la anul 1001, sau cum au fost rușii, de la anul 980. Noi suntem de 2000 de ani creștini. Poporul nostru este plămădit în dreapta credință de 2000 de ani și nu poți să desparți istoria poporului român de istoria Bisericii, precum nu poți să desparți trupul de suflet. De aceea vă spun să rămâneți în credința strămoșească și s-o păstrați cu toată inima, să creșteți copiii voștri în frica și certarea lui Dumnezeu, să vă fie dragă Biserica, să ascultați de preoți. Și ce-ai apucat tu de la strămoși, biserică, icoană, cruce,

Sfântul Maslu, aghiazmă, spovedanie, post, înmormântare cu preot, cruce și icoană, cu aceea să mori și tu, și aceea să lași moștenire copiilor tăi, dacă vrei să fii român adevărat și creștin adevărat.

Biserica noastră este mama noastră duhovnicească. Ea ne-a născut pe noi la dumnezeiescul botez prin apă și prin Duh. Biserica noastră nu poartă grijă de sufletele noastre numai cât suntem vii, ci și după moarte. Nu vedeți că facem panahizi și Liturghii și pomeniri prin Biserică, că Biserica este Trupul lui Hristos? Și toate câte se aduc prin Trupul, se duc la Capul ei, la Hristos, în ceruri.

Biserica este stâlpul și întărirea adevărului. Biserica ne-a născut pe noi prin apă și prin Duh și avem darul punerii de fii, al înfierii. Noi suntem fiii lui Dumnezeu după dar prin Biserică.

Cine s-a rupt de la Biserică, nu mai este al lui Hristos, ci al satanei. Auzi ce spune Hristos? *Eu sunt buciumul viței* – adică trunchiul –, *voi sunteți ramurile.* Dacă Hristos este Capul Bisericii, ramurile cele mai mari sunt arhieriei, mitropoliții, și cele mici preoții și cele și mai mici, creștinii. Toți trebuie să aparținem de același trunchi. Cine s-a rupt de la Trupul Bisericii lui Hristos, este asemenea unei crengi dintr-un copac înflorit care a căzut jos. Mai rodește aceea? Aceea se usucă, fie înflorită, fie rodită, și o așteaptă focul și nimic altceva. Așa-i acela care s-a rupt de la Biserică. S-a rupt de Trupul lui Hristos, că Biserica-i Trupul lui Hristos, că zice Sfânta Evanghelie: *Eu sunt buciumul viței, voi sunteți ramurile; toată vița care rămâne întru Mine, aduce roadă multă, și care nu rămâne, se taie și în foc se aruncă.*

Păziți-vă, Doamne ferește! Nu vorbiți, cum spune Sfântul Ioan Evanghelistul, cu aceia care spun să n-ai sfânta icoană în casă, sau să n-ai cruce, sau să nu crezi în preot, sau în Biserică! Nu numai că nu trebuie să vorbești cu ei; nici bună ziua să nu le dai și nici în casă să-i primești. Așa spune Evanghelistul Ioan. Nu-l primi, că aduci otravă, aduci pe Antihrist, aduci pe satana în casă la tine. Nu! Toți care nu sunt fii adevărați ai Bisericii, toți cei în care nu trăiește și țara și Biserica, aceia nu sunt nici români buni, nici creștini buni. Sunt putregaiul societății.

Și de aceea păziți-vă să nu veniți în contact cu ei, păziți-vă de învățătura lor! Pentru că dacă aveți părinți dreptcredincioși și aveți și preoți și biserică, vă învață totdeauna. Să aveți frica de Dumnezeu, să creșteți copiii în frica de Dumnezeu, să ascultați de părintele vostru și de Biserică și întru toată viața voastră să nu uitați frica de Dumnezeu, că frica de Dumnezeu vă păzește de tot lucrul rău și vă duce la Împărăția cerurilor. Amin.

PĂRINTELE CLEOPA LA SPITAL

A treia zi după moarte îngerul va pune la cântar pașii făcuți pe la biserici, pe la mănăstiri; iar celălalt „contabil” va aduce pașii pe care i-ai făcut la baluri, la meciuri, la televizoare, la jocuri, la nunți cu lăutari, la discotecă. De aceea vă rog, ca să nu poată găsi pașii voștri acolo, să vă spovediți, mamă. Să spuneți așa la spovedanie:

„Părinte, când eram tânăr am fost la nunți cu lăutari, la jocuri, la discoteci, la baluri, la meciuri, la

circuri, la cinematografe...". Și când te-a dezlegat preotul pe pământ, gata! A șters Duhul Sfânt de la ei. Aceia mor de ciudă.

Dumnezeu, Preaveșnicul, Preasfântul, Preaatot-înduratul, Preaatotmilostivul, a știut că o să greșim, că suntem oameni supuși neputințelor. De aceea a pus între El și noi taina pocăinței. A spus prin Proorocul Ieremia: *Întoarceți-vă către mine, fiii oamenilor, și Mă voi întoarce și Eu către voi; de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voi albi; de vor fi ca roșeala, ca lâna le voi face albe, și nu voi mai pomeni cele dintâi.*

Iar în Legea Darului a pus și taine. Prin succesiune apostolică a dat putere preoților, ce vor dezlega ei pe pământ, să fie dezlegat și în cer.

De aceea, când vezi în casă că s-a îmbolnăvit mama sau tata, soțul sau soția, copilul, ginerele sau nora, fratele sau sora, nu aduce întâi doctorul, ci preotul! Doctorul nu-ți poate da o clipă de viață.

Eu am stat la spital și mă întrebau doctorii:

– Părinte, crezi că putem să te facem sănătos sau nu? Ce credință ai mata?

– Eu am venit cu credință în Dumnezeu.

– Dar noi ce suntem?

– Voi sunteți ferăstraie, topoare și clești în mâna lui Dumnezeu. Dar poate ceva toporul sau fierăstrăul sau foarfecul fără cel ce-l poartă?

– Nu!

– Așa nici voi, nu puteți face nimic fără Dumnezeu. Dumnezeu dacă vrea să vindece pe cineva prin tine, îl vindecă, dar Dumnezeu lucrează.

– Da, așa-i, părinte!

Asta zicea un profesor doctor. Era doctor docent la Iași. Veneau seara la mine la salon câte 10-20 de doctori; veneau să le vorbesc și asistente și infirmiere, că eu acolo nu tăceam.

Veneau la poarta spitalului zeci de mașini: „Aici este Părintele Cleopa?” Portarul le-arăta: „Intrarea la bolnavi de la 2 la 4; marțea, joia, sâmbăta și Duminica”. Dar aceia stăruiau. Și-atunci zicea portarul: „Căutați pe părintele care vorbește? Uite acolo, unde-i geamul deschis!” Nu numai că nu-i oprea, dar le arăta și unde stăteam.

La ieșire, portarul spitalului mi-a spus: „Părinte Cleopa, dacă mai stăteți puțin în spital, eu îmi terminam casa de făcut cu ce primeam de la vizitatorii care veneau la sfinția voastră!” Era o coloană de mașini la poartă...

Eu le-am spus când m-am dus acolo:

– Eu am venit că sunt bolnav de hernie și cu rinichii, dar nu cumva cât voi sta în spital să-mi dați carne, că la Sihăstria nu se mănâncă carne de 350 de ani. Asta-i regula Sfântului Munte! Eu i-am spus doctorului celui mare, iar el mi-a zis: „Lasă, părinte, că le spun eu!”

Nu mi-au dat, săracii. Numai odată vine într-o luni una tare voinică, din aiestea care dau de mâncare la bolnavi.

– Părinte, v-am adus azi pâiniță proaspătă și cu unt!

– Soră Jana – așa o chema –, eu dac-oi mânca azi pâiniță proaspătă cu unt – era luni – trei ani nu mă pot împărtași.

– Vai de mine!

– Nu-nvăța pe popa carte! N-am voie eu luna, miercurea și vinerea să mănânc de fruct. Du-te și adă pâinița cu marmeladă!

S-a dus repede și a adus. Nu. Le-am spus. Opt zile după operație trebuia să iau numai supă de zarzavaturi, fără ulei.

Altădată pentru operație, trebuia să-mi facă o urografie la rinichi. Era în Postul Mare. Mi-a făcut o analiză și n-a ieșit. Apoi a venit la mine o doctoriță și mi-a zis:

– Părinte, ca să iasă urografia la rinichi, trebuie să mănânci trei ouă!

– la ascultă, doamnă. Dacă îmi dai munți de aur de la Nicolina până la Copou, nu-ți mănânc trei ouă în Postul Mare!

– Iată, de aceea veniți la spital și de aceea muriți!

– Și dacă oi muri, ce? Moare un rege? Moare un putregai de moșneag! Ce? Numai eu mor? Nu moare toată lumea?

– Și de ce nu mănânci ouă?

– Eu nu cred în ouă!

– Dar în ce crezi?

– Eu cred în Tatăl, în Fiul și în Duhul Sfânt!

S-a dus și m-a spus la directorul spitalului: „Este acolo un părinte care nu vrea să mănânce ouă pentru analiză!”

Dar directorul mă cunoștea, și-i zice doctoriței: „Păi tu știi cine-i părintele ăsta? Este Părintele Cleopa! El a stat aproape zece ani la pustie cu un cartof pe zi și ceva buruieni...”

Când a auzit ea așa, a venit la mine în salon, cu mâncare de post pregătită de ea, și-a cerut iertare și apoi am mers din nou la analiză.

Și mi-au făcut urografia aceea fără ouă. Când au venit cu clișeul, mi-au zis:

– Ia uite, părinte, ce frumos a ieșit!

– Doamnă, a ieșit fără trei ouă?

Râdeau toți. Rinichiul stâng se vedea mai umflat, iar rinichiul drept normal.

– Vedeți că a ieșit fără ouă?

– Părinte, ne iertați! Așa ceva n-am văzut de când suntem noi!

S-au purtat așa de frumos doctorii și asistentele, mai bine decât mama! În tot ceasul: „Cum te mai simți? Poți dormi? Nu ți-i foame? Cutare...”.

Și veneau asistente și-mi ziceau: „Să iei pastila asta pentru calmare. Asta ca să dormi. Asta ca să ai poftă de mâncare...”.

Eu le strângeam și când plecau ei, la ușă era o coșarcă de pus gunoiul. Când a venit infirmiera să măture odată în salon a zis: „Văleu! Ce-i aici?” Era un pumn de pastile. „Dar eu știu ce-i acolo?” „Cine le-a pus?” „Nu știu. Da’ ce-mi dați voi mie grăunțe în toată ziua? Să iau pastile? Nici o pastilă, nimic nu-mi trebuie!”

După operație m-au dus la reanimare. Acolo am adormit pe un scaun pliant. Am dormit trei zile și trei nopți. Când m-am trezit, mi-au zis:

– Părinte, mata știi că ai dormit trei zile și trei nopți și tot timpul ai vorbit?

– Nu știu nimica! Ce-am vorbit?

– Părinte, știi câte predici am înregistrat? Ia te uită ce-am înregistrat! Mi-au arătat casete întregi. Erau predici pe care eu le vorbisem cu 30-40 de ani în urmă. Însă eu n-am știut nimic!

Dar venea lumea, săracii, cu rucsacii plini, să-mi aducă de mâncare. Alții veneau să-mi dea bani să-mi iau medicamente. Astea îmbrăcate în alb se împotriveau: „Voi l-ați omorât! Voi l-ați băgat în spital! Nu-l lăsați să aibă liniște, să-și facă tratamentul”.

Oamenii plângeau, săracii, că mă cunoșteau. Și veneau și lăsau de aici și până acolo numai rucsaci plini. Mă întrebau ele ce să facă cu ei: „la-i și du-i la bolnavi în saloane”. Dacă au văzut, s-au dus și au spus la doctorul cel mare: „La preotul acela este coloană de oameni. Toată ziua vin”. Dar doctorul i-a spus: „Este cunoscut părintele ăsta și prin alte țări. Să nu-l țină mult, să nu-l obosească! Dar lăsați-i să vină!”

Dacă au auzit că cel mare nu le oprește, au venit și ele:

– Dar cu noi când vorbești?

– Dar voi ați spus că mă omoară poporul! N-ați spus voi?

– Cu noi când vorbești?

– Uite, de la ora cutare la ora cutare.

Veneau câte 20-30 să vorbesc și cu ele. Și apoi veneau femeile de la infirmeria spitalului, care spală lenjeria, cearșafurile, și acelea săracele. Și apoi veneau cei de la lifturi: „Dar cu noi când vorbești?” Tot mă întrebau: „N-ai nevoie să sui, să cobori?”

– N-am nevoie de nimic. Eu când am oleacă de timp, am Acatistierul și Psaltirea la mine.

Mi-au dat un salon mare, numai cu un singur pat, ca să poată veni ei acolo. Și apoi doctorii veneau după aceea, de la ora șase după masă. Veneau câte 20. Aiestea îmbrăcate în alb numai le puneau scaune:

– Părinte, dar cu noi cum este? Cum este cu mântuirea noastră?

– Voi aveți mare plată de la Dumnezeu, când vine omul bolnav să-l îngrijiți și nu-i cereți bani. Nu vă uitați la bani! Dacă vezi că-i bolnav, n-are cu ce, săracul, să nu-i ceri nimic, că un suflet este mai scump decât toată lumea!

– Dar cum este? Ce spune Scriptura despre noi?

– Uite ce spune Biblia: *Doctorul, Dumnezeu l-a dat și știința doctorului Dumnezeu i-a lăsat-o. Domnul a zidit din pământ leacurile, și omul înțelept nu se va scârbi de ele.* Cu acestea tămăduiește și ridică durerea. Dar ceea ce Dumnezeu rânduește spre mântuire, doctorul nu poate vindeca.

– Asta cum este, părinte? că erau și doctori bătrâni și tineri.

– Iată cum este cu voi: la să-mi spuneți voi, câți sunteți aici, câți draci ați scos din oameni până acum?

Se uitau unul la altul.

– Nici unul.

– Câți orbi din naștere, care s-au născut orbi, i-ați făcut să vadă?

– Nici unul.

– Câți muți și surzi ați făcut să vorbească și să audă?

– Asta nu se poate.

– Aici este ceea ce spune Scriptura: *Ceea ce Dumnezeu ne rânduește spre mântuire, doctorul nu poate vindeca.* Sunt boli lăsate de la Dumnezeu, anume. Ori este mut, ori surd, ori epileptic, ori îndrăcit. Astea tot Dumnezeu dacă vrea, doctorul mai poate îndrepta.

Dacă aş avea un milion de doctori de-a dreapta mea, nimeni nu-mi poate da o clipă de viață, pentru că viața mea este în mâna Atotțiitorului. Ai auzit ce spune Scriptura? *Doumne, ai pus cu palme măsurate zilele mele.* Iar la Ecclesiast: *Clipele vieții tale sunt în mâna Mea.*

O clipă nu putem trăi fără Dumnezeu! O clipă! Ce n-ar face doctorul, dacă ar putea da o clipă? Ar muri? N-ar mai muri niciodată. Omului îi place lumea asta. Însă poate să fie cel mai mare doctor din lume, când a venit clipa, se duce.

Mântuitorul a spus: *Privegheați și vă rugați, că nu știți ziua, nici ceasul.*

Le-am spus la spital asta la un cârd de doctori și directori. Le vorbeam seara, că veneau, săracii. Veneau asistentele cu mâncare pe care o făceau ele pentru doctori:

– Da-i cu grăsime?

– Da.

– Fugi de aici! N-am voie să mănânc cu grăsime.

Eu le ziceam că am trăit aproape 60 de ani în mănăstire. Și-au adus ei și alte mâncări, că știau. Veneau acolo cu fel de fel de mâncări, cu băuturi. Eu aveam de vorbit. Dar mi-era drag de credința lor. Când am luat biletul de ieșire din spital, să plec, m-am speriat câți doctori și doctorițe și asistente au mers cu mine până la mașina noastră. Mi-au umplut geanta de bani și de pomelnice. Și mi-au spus: „Părinte, cât timp ați stat sfinția voastră în spital, ne-ați ajutat foarte mult cu aprovizionarea. Tot ce primeați aici, era suficient pentru bolnavi”.

M-am trezit vara aici cu unii din ei: „Eu sunt cutare, părinte, eu sunt cutare...”. Nu-i mai cunoșteam. Că eu unde m-am dus, mi-a plăcut să-i învăț, săracii, pentru că și ei au plată mare, dacă or îngriji cu credință de oameni bolnavi. Nu numai să se uite dacă le-au dat bani. Să aibă milă, că un suflet este mai scump decât toată lumea!

Mântuitorul spune: *Bolnav am fost, și n-ați venit la Mine*. Tu când te duci la omul bolnav, nu te duci la el, la Hristos te duci.

Dacă știți în sat la voi o femeie bolnavă, un om bolnav, un tânăr, să-i cercetați. Și dacă nu poți să-i duci nimic, poate n-ai, atunci zi-i: „Mătușă, moșule, soră, frate, nu te descuraja! Uite, a răbdat Iov șapte ani și jumătate. L-au mâncat viermii de viu. Și câtă avere a avut el și i-a luat Dumnezeu averea și zece feciori¹⁶. Ia gândiți-vă!

Și văzând Dumnezeu răbdarea lui, l-a făcut sănătos și i-a mai dat 140 de ani de viață și averea îndoită. El răbda, zicând: *Dacă am primit de la Dumnezeu cele bune, nu vom primi oare și pe cele rele?... Domnul a dat, Domnul a luat; precum I S-a părut Domnului, așa a făcut. Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac*”.

Ferice de cel ce rabdă boala cu mulțumire, că Dumnezeu, văzând asta, îl vindecă fără doctori.

¹⁶ Vezi „Ne vorbește Părintele Cleopa”. vol. I.

SFÂRȘITUL LUMII ȘI VENIREA DOMNULUI

De ce potopul cu foc, care-l vedeți anunțat în ziare, vine, bate la ușă? Nimeni nu va scăpa, că va veni fără veste ca fulgerul cerului, așa cum spune Mântuitorul: *Privegheați și vă rugați că nu știți ziua, nici ceasul întru care Fiul Omului va veni. Și precum în vremea lui Noe, oamenii mâncau, beau, cumpărau, sădeau, se măritau și se însurau, până a intrat Noe în corabie și a venit apa și i-a înecat pe toți, așa va fi venirea Fiului Omului.*

Dar atunci a venit apa de i-a înecat, dar acum nu vine apa, ci focul. Ce fel de foc? Nu-i de acesta de lemne pe care-l facem noi. Este foc de miliarde de ori mai puternic.

Știți dumneavoastră ce vine asupra noastră? Poate n-am crede ce spune presa. Dar ce spun ziarele acum, au spus Sfinții Prooroci cu mii de ani înainte, că lumea se termină prin foc. Cu mii de ani au spus.

Iată am niște fragmente din Scânteia¹⁷: În jurul Europei sunt 50.000 de încărcături atomice, pe mare și pe uscat. Ca să se piardă Europa trebuie 15 încărcături; nici măcar 20 nu trebuie. Și-s 50.000.

Ăștia calculează puterea echivalentă și arată că Europa trebuie să moară de câteva mii de ori. La un moment dat se va face praf și cenușă. Iată că ziarul este acolo. Numai rachetele de pe un singur submarin atomic, o salvă de rachete, poate distruge Europa, de

¹⁷ Dialogul a avut loc în anii '80.

trei ori s-o facă un câmp radioactiv pustiu. Nu mai există sate, orașe, păduri, munte, deal; smoală și sticlă și cristal. Și știți în cât timp? În câteva secunde.

Acum se va împlini proorocia marelui Prooroc Sofonie care spune: *Dumnezeu în vremea de apoi într-o clipă va distruge popoarele lumii.* Citiți la Proorocul Sofonie capitolul 1, 18.

Acum se va împlini ce zice marele Prooroc Isaia: *În vremea de apoi, de focul mâniei Domnului se va aprinde tot pământul. Pământul va fi tot de jăratec. Munții și dealurile se vor topi ca ceara, pădurile vor arde ca fânul. Se vor topi popoarele pământului ca picăturile din cadă. Vor fi cei rămași ai pământului mai rari ca piatra safirului și ca aurul de Ofir. Și vor fugi ca niște gazele sperioase în lume și nu va mai înțelege nimeni unde a fost țara sa. Unde a fost un oraș precum Bucureștiul, vezi un morman de cristal. Unde a fost pădure, o să vezi smoală și cristal. Nimic nu se mai alege din lumea aceasta.*

Acum se va împlini proorocia marelui Prooroc Zaharia, care zice: *Iată vine ziua mâniei Domnului, arzătoare ca cuptorul, neamestecată cu milă, când toate popoarele lumii vor arde ca spinii țarinii. Toate canoanele și pedepsele de pe lumea asta de la începutul ei vin neamestecate cu milă.*

Acum se va împlini mărturia Duhului Sfânt, care s-a pomenit cu o mie de ani înainte de venirea lui Hristos, de marele și Sfântul Prooroc David, care zice: *Munții ca ceara s-au topit de fața Domnului, că vine, vine să judece pământul.*

Dumnezeiescul Gură de Aur și Marele Vasile, explică de ce a zis de două ori *vine*: O dată arătând

venirea cea dintâi, când a venit Hristos pentru mântuirea noastră și a suferit pentru noi și a murit pentru noi. Și apoi arătând venirea a doua, când vine să ne judece. Nu mai vine acum să sufere. De aceea zice Duhul Sfânt în câteva locuri: *că vine, vine.*

Auzi ce spune la catisma a zecea, psalmul 74: *Topitu-s-a pământul și toți cei ce locuiesc pe dânsul.* Auzi ce spune la psalmul 9, cât de adevărat vorbește de prăbușirea lumii acesteia prin focul atomic? Zice: *Afundatu-s-au neamurile întru stricăciunea care au făcut-o; în cursa aceasta care au ascuns-o s-a prins piciorul lor.* Sau: *Cădea-vor în mreaja lor păcătoșii.*

Unii fac bombe atomice ca să-i distrugă pe alții, iar aceia se gândesc să le răspundă. Se pregătesc și ei, nu? Nu stau cu mâinile încrucișate. Fac tot așa. Dar ne afundăm cu toții. În ce? În stricăciunea pe care o fac mâinile noastre.

Și auzi ce zice Duhul Sfânt la al doilea stih? *Cunoaște-se Domnul, judecăți făcând; în faptele mâinilor sale s-a prins păcătosul.* Ai auzit? Se cunoaște Dumnezeu când face judecată, în faptele mâinilor lor se prind păcătoșii.

Tu ai făcut ca să distrugi pe altul, și acela ca să te distrugă pe tine. Iată cum se prind toate popoarele lumii în aceeași cursă.

Dacă citești în Sfânta Scriptură, să înțelegi. Să nu înțelegi sucit și strâmb ca sectarii, ca să strâmbați credința oamenilor. Marele Apostol Petru verhovnicul, în Epistola a doua sobornicească, capitolul II, zice așa: În vremea de apoi vor fi oamenii mândri, vicleni, trufași, desfrânați, neastâmpărați, ocărători, bârfitori, obraznici, luători în răs, necredincioși, neascultători de părinți și celelalte.

Și atunci stihiiile vor lua foc: aerul, apa și pământul. Iar pământul și toate lucrurile de pe el în întregime vor arde cu foc. De două ori repetă.

Iar Marele Apostol Pavel, gura lui Hristos și vasul alegerii, mai luminat spune de ceea ce ne așteaptă pe noi. Auzi la întâia Epistolă către Tesaloniceni 5, 3: *Când vor zice pace, pace, fără de veste va veni pieirea; și nu vor scăpa, precum nu scapă femeia de durerile nașterii.* Clar.

Din toate acestea, și n-am vreme să pomenesc pe toți proorocii care au prevestit despre sfârșit cu mii de ani înainte, înțelegem că lumea se termină prin foc. Toți știm ce ne așteaptă.

Dar auzi ce spune Scriptura? „Voi nu sunteți din fiii pieirii, să vă apuce vremea aceea nepregătiți. Voi sunteți fiii luminii. Fiecare să ia aminte de sine cum stă”.

E viața lui sfântă, curată? E mărturisit? E împăcat cu toți? Este omul fiu adevărat al Bisericii lui Hristos? Nu-i sectar? Postește posturile? Face milostenie? Merge la biserică? Se mărturisește în fiecare post? Crește copiii în frica de Dumnezeu? Nu înjură? Nu-i bețiv? Nu-i curvar? Nu-i hoț? Nu-i fumător? Nu-i hulitor în vreun fel? Pentru că nu va mai fi vreme de pocăință.

Ați văzut voi deunăzi cum tuna și fulgera? Mai ai tu timp atunci de pocăință când vine fulgerul? Așa vine războiul ăsta. Trăsnet. N-ai când clipi din ochi și te-ai făcut sticlă.

Cât dă Dumnezeu și mai este pace, atât mai existăm pe glob. Biserica noastră de 2000 de ani se roagă pentru pace la cele mai mari slujbe ale ei. Ea nu

începe nici Utrenia, nici Vecernia, nici dumnezeiasca Liturghie până nu se roagă întâi pentru pace. Voi nu auziți în biserică? „Cu pace Domnului să ne rugăm! Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm! Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm!” La ectenia mică: „Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm!” La sfârșit zice iarăși: „Cu pace să ieșim!”

Biserica se roagă. Așa este învățată de Hristos, Împăratul păcii. Dar în Biserica lui Hristos mulți intră cu urechi și n-aud, pentru că mintea lor este la afaceri. Pentru creștinii ortodocși Biserica mijlocește, având Capul ei în cer, pe Hristos. Dar în biserică sunt prea puțini față din câți sunt afară de biserică.

Du-te într-un sat unde trăiesc 7-8000, 10000 de oameni, și ai să vezi în biserică 2-300, 400. Restul nu-s în biserică. Ca să vezi cât de puțini sunt cei care se roagă!

Și de aceea să învățați pe copiii voștri și pe toți, cât putem, să ne rugăm lui Dumnezeu să mai țină pace pe pământ. Că acum nu mai este așa, că cel de pe front moare și eu acasă trăiesc. Când începe focul atomic și ia foc văzduhul, se ridică o ciupercă de 10000 de metri de la pământ și ne distruge în patru feluri:

Întâi cu **sunetul**. Dacă s-ar sparge o bombă atomică la Piatra Neamț, noi am muri aici de huiet, pentru că nu mai rămân timpanele sănătoase, așa de tare trăsnește.

Ne omoară cu **fierbințcala**, că are atâtea milioane de grade, încât nu se poate spune. Dacă oțelul la

1400 de grade curge ca apa de izvor, ce să mai zici la 10 milioane de grade? Ce minte mai poate socoti?

Ne omoară apoi cu **lumina**. Atâta lumină radiază când explodează o bombă atomică, încât dacă ai deschis ochii o dată, nu-i mai ai pentru totdeauna.

Și a patra, ne omoară cu **radiațiile atomice**.

Aceia care vor fi atunci cu arma neutronică, aceia vor chema moartea și moartea va fugi de la ei. Care vor fi aproape de centrul exploziei, vor muri îndată, dar cei care vor fi la periferie, la o distanță de la centrul bombei, aceia se topesc oasele în ei toate și ei trăiesc. Și se fac ca niște șopârle umblând pe pământ și strigă moartea și moartea nu vine. Cele mai grozave chinuri! Bombe apocaliptice!

Uite, am un ziar acum. Avem 4,5 miliarde de oameni pe glob. Și acest depozit atomo-nuclear a tuturor popoarelor care au arsenale nucleare, poate distruge 300 de miliarde de oameni odată. Și la noi sunt numai 4,5 miliarde.

Știți dumneavoastră ce vremuri trăim? Noi suntem cei de pe urmă! Ar trebui numai să plângem toată ziua! Dar nu simțim. Trăim în nesimțire, că așa au trăit și cei dinainte de potop. Iată așa-i și acum.

Toate generațiile astea care sunt acum, vai și amar ce ne așteaptă. Știi că Dumnezeu ține în frâu puterea popoarelor ca să nu înceapă. Ba se tem de raportul de forțe – care au cele mai multe bombe din lume –, ba de tehnică. Mila lui Dumnezeu! Iar când va lua frica asta, ai văzut ce scrie în Apocalipsă: *A trimis Dumnezeu un înger să ia pacea de pe pământ*. Și a început războiul cel mare, Armaghedonul, la toate popoarele pământului. Și atunci nu mai era țară

și nu mai era neam ca să nu fie în tulburare și în război. Pacea o ține Dumnezeu.

Să ne rugăm la Preasfântul Dumnezeu să dea pace pe pământ, pentru că atâta fel de armament s-a pregătit, că dacă începe războiul, noi săracii într-o clipă ne-am făcut cristal; toate popoarele lumii.

Aceasta am spus, ca să ne dăm seama în ce vremuri trăim. Ferice de cel care îl va găsi moartea făcând voia lui Dumnezeu. Amin.

DESPRE PĂCATELE CE LE FACE OMUL ÎMPOTRIVA CELOR 10 PORUNCI

Împotriva poruncii I greșesc:

- Cei fără de Dumnezeu;
- Cei cu mulți dumnezei;
- Cei ce se leapădă de pronia lui Dumnezeu și cred în noroc, în superstiții, ursitori, fermecători, vrăjitori, descântători, eretici;
- Cei ce se nădăjduiesc spre sine și spre alți oameni;
- Cei care se deznădăjduiesc de mila lui Dumnezeu;
- Cei care se hotărăsc de a păcătui până la moarte și a nu se pocăi;
- Cei ce urăsc pe Dumnezeu și se leapădă de El;
- Cei care ispitesc pe Dumnezeu și cer de la El minuni fără de nevoie;
- Cei care fură lucruri sfinte și bisericești;
- Cei care cumpără cu bani darul lui Dumnezeu;

- Cei care se lenevesc și nu voiesc a învăța tainele credinței celei dreptmăritoare;
- Cei care citesc cărțile eretice și care se împărtășesc cu nevrednicie cu Sfintele și Preacuratele Taine ale lui Hristos.

La porunca a II-a greșesc:

- Cei care se închină zidirii în locul Ziditorului;
- Cei care prin împătimirea către materie slujesc zidirii în locul Ziditorului, așa cum sunt iubitorii de argint, desfrânații, lacomii cu pântecele, pe care Apostolul îi numește închinători de idoli, zicând: *Omorâți mădulele voastre cele de pe pământ: desfrânarea, iubirea de argint și lăcomia, care este slujire de idoli* (Colos. 3, 5) și *căroră dumnezeul lor este pântecele* (Filip. 3, 11);
- Toți câți au evlavie fățarnică;
- Cei care cred în viziuni și în vedenii deșarte și înșelătoare;
- Toți iubitorii de dezmierdări, care iubesc chipurile și idoli patimilor cu mintea și cu inima lor.

La porunca a III-a greșesc:

- Toți hulitorii, cei ce jură strâmb și pun pe alții să jure;
- Cei ce zic „zău” sau „Dumnezeu știe”;
- Cei ce fac făgăduințe bune și le calcă;
- Proorocii cei mincinoși, dascălii cei mincinoși, ereticii;
- Cei ce fac glume cu cuvintele Sfintei Scripturi;

– Cei ce hulesc și cârtesc împotriva lui Dumnezeu la necazuri și la supărări;

– Toți care nu suferă cu răbdare și mulțumire bolile, necazurile, pagubele și alte încercări care le vin prin îngăduința lui Dumnezeu;

– Toți care hulesc adevărul și Sfintele Scripturi și zic că în Scriptură se află basme și alte neadevăruri.

La porunca a IV-a greșesc:

– Toți care nu merg regulat la Sfânta Biserică în ziua Duminicii, întru care a mutat Dumnezeu sâmbăta cea veche. Iarăși greșesc:

– Cei ce lucrează în Duminici și Sărbători;

– Cei ce prăznuiesc păgânește și nu creștinește și se duc în Duminici și sărbători la cârciumi, la baluri, la jocuri, la filme nepermise, la scrânciob, la jocuri de noroc;

– Toți păstorii duhovnicești care nu învață poporul în zile de Duminici și sărbători, din Sfânta Evanghelie și din alte învățături ale Sfintei Scripturi.

La porunca a V-a greșesc:

– Toți copiii care nu cinstesc și nu ascultă pe părinții lor;

– Cei care nu ascultă de părinții lor duhovnicești, de arhierei, de duhovnici, de dascălii Bisericii;

– Toți supușii care nu ascultă de stăpânii și conducătorii țării lor;

– Toți părinții trupești și duhovnicești care nu se îngrijesc de fiii lor trupești și duhovnicești;

– Bărbații care nu îngrijesc trupește și sufletește de femeile lor și femeile care nu ascultă de bărbații lor când aceia le învață pe ele cele bune.

La porunca a VI-a greșesc:

– Toți care omoară pe alții cu mâna lor sau prin alte meșteșuguri, sau prin pâră și clevetire;

– Toți care omoară sufletește pe alții, precum sunt ereticii și învățătorii cei mincinoși;

– Cei ciumați care molipsesc pe alții în vremea ciumei sau holerei sau a altor boli molipsitoare;

– Cei care se aruncă pe sine în primejdii de moarte fără de socoteală și se omoară singuri în orice fel;

– Femeile care omoară pe pruncii lor și cei ce le ajută pe ele la acest mare păcat;

– Toți cei care fac sminteală prin pilda vieții lor celei rele;

– Toți care se bucură de răul și primejdia aproapelui lor;

– Toți care zavistuiesc și se mâhnesc pentru binele și sporirea aproapelui lor;

La porunca a VII-a greșesc:

– Toți câți preacurvesc cu femei străine, măritate sau nemăritate;

– Monahii care au căzut din făgăduință;

– Cei ce se sulemenesc cu scopul de a atrage pe alții în cursa desfrânării;

– Cei ce au căzut în desfrânare duhovnicească (eres);

– Toți câți au îndemnat pe alții să păcătuiască sau i-au sfătuit prin scrisori și prin alte mijloace spre păcatul desfrânării.

La porunca a VIII-a greșesc:

– Toți furii, tâlharii, răpitorii cei ce iau cu sila lucrurile sau viața altora;

– Toți care fură din averea altora;

– Toți negustorii care fură cu vicleșug prin cumpene nedrepte și înșeală la cântar;

– Toți care cumpără lucruri de furat știind aceasta;

– Toți care iau amanet lucru străin și îl strică sau nu-l dau înapoi în starea în care a fost;

– Toți care fură prin acte false de la stat, de la Biserică sau de la oricine;

– Cei ce lucrează cu vicleșug și cu nepăsare la lucrul aproapelui și îl fac în pagubă în loc de folos;

– Toți care nu plătesc cu cât s-au învoit la cei ce le-au lucrat;

– Toți câți amestecă cele bune cu cele rele (cum ar fi vinul curat cu apă, laptele cu apă, smântâna cu lapte, mierea cu zahăr, semințele de grâu cu alte semințe, cu corpuri străine, spre a trage mult la cântar ș.a.m.d.)

– Cizmarii, croitorii, lemnarii, cojocarii și alți meseriași care fac lucrul rău sau fură din materialul care li s-a încredințat, spre a face lucrul cerut.

– Toți care mută gardul sau hotarul ș.a.

La porunca a IX-a greșesc:

– Cei ce mărturisesc strâmb asupra altora;

- Cei ce jură strâmb spre paguba altora;
- Cei ce primesc și se învoiesc cu minciunile minții, adică cu păreri greșite asupra altora;
- Cei ce râd de slușeniile și neajunsurile firești ale altora;
- Cei ce îndeamnă pe alții să jure strâmb;
- Cei ce clevetesc pe frații lor și îi pâărăsc pe ei la alții spre a le face rău sau pagubă sau necinste;
- Judecătorii care prin mită judecă strâmb;
- Toți cei care spun minciuni sau îndeamnă pe alții să spună minciuni sau să jure strâmb;
- Toți care din zavistie pun piedică altora care au dregătorii spre folosul de obște al poporului.

La porunca a X-a greșesc:

- Toți care poftesc lucru străin, ca de exemplu: femeie, casă, țarină, bou, slugă, slujnică, haine, avere și toate câte sunt ale aproapelui.

*

Să se știe că din cele 10 porunci, 4 erau scrise pe tabla cea dintâi și ele învățau dragostea și datoriile noastre față de Dumnezeu, iar celelalte porunci erau scrise pe tabla a doua și ele învățau dragostea și datoriile noastre față de aproapele. Din acestea, cinci opresc păcatul cu lucrul: cinstește pe tatăl și pe mama, să nu ucizi, să nu desfrânezi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui.

Iar porunca a zecea este cea mai subțire, căci oprește păcatul spre a nu se face nici cu gândul și nici cu pofta. Cu alte cuvinte această poruncă scoate păcatul din rădăcina lui.

Nu oprește numai să nu desfrâneze cineva, ci nici să nu privească cu poftă la femeie.

Această sfântă poruncă ne învață pe noi și ne poruncește să ne păzim inima noastră de poftele și gândurile cele rele care izvorăsc din ea, căci după cuvântul Domnului: *Din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule* (Matei 15, 19).

Și în alt loc zice: *Cel ce caută la femeie cu poftă, a și preacurvit cu ea în inima sa.*

Dumnezeiescul Ioan Gură de Aur zice: „Precum flacăra aprinde pe trestie, așa pofta aprinde pe suflet. Precum fumul întunecă și vatămă ochii, așa pofta întunecă și orbește mintea”. Și iarăși zice: „Rădăcină a preacurviei este pofta cea neînfrânată”.

V-am spus aceasta așa pe scurt, ca să înțelegeți care sunt păcatele noastre împotriva celor zece porunci, mai ales că după molitfa de spovedanie, atât a monahilor, cât și a mirenilor, urmează spovedania. Prin această aducere aminte am vrut să vă ajut să țineți minte la spovedanie, dacă nu toate, măcar unele din ele.

Iar dacă nu le puteți ține minte, spre a reuși bine spovedania, să vi le scrieți pe hârtie și așa să le spuneți cu amănuntul, căci spovedania dacă nu se face cum trebuie, nu folosește sufletului, ba mai mult atrage asupra lui mânia Domnului, mai ales dacă nu din neștiință și uitare, ci din lene și rușine nu se silește cineva a spune toate înaintea duhovnicului său.

CUPRINS

Cuvânt înainte, de Arhimandrit Ioanichie Bălan	5
Predică la Duminica tuturor sfinților	7
Melchisedec, împăratul Salemului, împăratul păcii	23
Despre post și fățarnicie	30
Despre pronia lui Dumnezeu	38
Neputrezirea morților și puterea de dezlegare a preoților	43
Puterea celor 40 de Liturghii	47
Altă istorioară cu importanța celor 40 de Liturghii	54
Rolul celor 40 de panahizi	58
„Aruncați pe Maria în mare!”	65
Cuvânt la Evanghelia femeii gârbove	71
Vindecarea copilului lunatic	79
Sfântul Ignatie Teoforul	90
Dragostea de Dumnezeu	97

Cele 14 pricini pentru care vor fi judecați părinții care nu-și cresc copiii în frica și certarea Domnului.....	102
Dialog cu un ofițer.....	108
Părintele Cleopa la spital.....	121
Sfârșitul lumii și venirea Domnului	130
Despre păcatele ce le face omul împotriva celor zece porunci.....	136

**Tehnoredactare computerizată
la
Sfânta Mănăstire Sihăstria**

**Tipărită la Tipografia Mitropolitană Trinitas
în colaborare cu**

MULTIPRINT

Tipografia MULTIPRINT S A
str. Bucium nr. 34 Iași 700265
Tel 0232-211225 236388 Fax 0232 211252

